Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2015. gada 30. janvārī
(OR. fr)

12251/6/09
REV 6

PIEZĪME

Temats: Konsolidēts Eiropas Atomenerģijas Kopienas dibināšanas līgums

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI

Šajā izdevumā ir iekļautas Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma, kā arī tā protokolu un pielikumu konsolidētās versijas, ietverot grozījumus, kas izdarīti ar Lisabonas Līgumu, kurš parakstīts Lisabonā, 2007. gada 13. decembrī un stājies spēkā 2009. gada 1. decembrī.

Tāpat šajā izdevumā iekļauti labojumi, kuri izdarīti ar Protokolu, ar ko groza Protokolu par pārejas noteikumiem, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam, kā arī labojumi, kuri izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. 741/2012 (2012. gada 11. augusts), ar ko groza Protokolu par Eiropas Savienības Tiesas statūtiem un tā I pielikumu. Šī publikācija satur arī grozījumus, kas veikti ar Horvātijas Republikas Pievienošanās aktu.

Šā izdevuma mērķis ir atvieglot darbu ar minētajiem dokumentiem, un tas nerada saistības Eiropas Savienības iestādēm.

Saturs

PREAMBULA 4

I SADAĻA KOPIENAS UZDEVUMI 6

II SADAĻA NORMAS, KAS JĀIEVĒRO, LAI VEICINĀTU PANĀKUMUS KODOLENERĢĒTIKAS JOMĀ 8

1. nodaļa Pētniecības veicināšana 8

2. nodaļa Informācijas izplatīšana 13

1. iedaļa *Informācija, ko Kopiena var brīvi izpaust* 13

2. iedaļa *Cita informācija* 15

3. iedaļa *Noteikumi attiecībā uz drošību* 23

4. iedaļa *Īpaši noteikumi* 28

3. nodaļa Veselības aizsardzība un darba drošība 29

4. nodaļa Investīcijas 34

5. nodaļa Kopuzņēmumi 36

6. nodaļa Piegādes 40

1. iedaļa *Aģentūra* 41

2. iedaļa *Kopienas izcelsmes rūdas, izejmateriāli un īpaši skaldāmie materiāli* 43

3. iedaļa *Rūdas, izejmateriāli un īpaši skaldāmie materiāli, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas* 48

4. iedaļa *Cenas* 50

5. iedaļa *Noteikumi, kas attiecas uz piegāžu politiku* 51

6. iedaļa *Īpaši noteikumi* 53

7. nodaļa Drošības pasākumi 56

8. nodaļa Īpašumtiesības 62

9. nodaļa Kodolmateriālu kopējais tirgus 65

10. nodaļa Ārlietas 68

III SADAĻA NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM UN FINANŠU NOTEIKUMI 72

1. nodaļa Dažu Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību noteikumu piemērošana 72

2. nodaļa Kopienas iestādes 73

1. iedaļa Eiropas Parlaments 73

2. iedaļa Padome 74

3. iedaļa Komisija 74

4. iedaļa Eiropas Savienības Tiesa 75

5. iedaļa Revīzijas palāta 77

3. nodaļa Vairākām iestādēm kopīgi noteikumi 77

4. nodaļa Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 78

IV SADAĻA ĪPAŠI FINANŠU NOTEIKUMI 78

V SADAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI 84

VI SADAĻA NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ SĀKUMPOSMU *(ATCELTA)* 95

NOBEIGUMA NOTEIKUMI 95

PIELIKUMI 97

I PIELIKUMS KODOLENERĢĒTIKAS PĒTĪJUMU JOMAS, KAS MINĒTAS ŠĀ LĪGUMA 4. PANTĀ 98

II PIELIKUMS RŪPNIECISKAS DARBĪBAS, KAS MINĒTAS ŠĀ LĪGUMA 41. PANTĀ 106

III PIELIKUMS PRIEKŠROCĪBAS, KO SASKAŅĀ AR ŠĀ LĪGUMA 48. PANTU VAR PIEŠĶIRT KOPUZŅĒMUMIEM 108

IV PIELIKUMS PREČU UN RAŽOJUMU SARAKSTS, UZ KO ATTIECAS IX NODAĻAS NOTEIKUMI PAR KODOLMATERIĀLU KOPĒJO TIRGU 110

V PIELIKUMS SĀKOTNĒJĀ PĒTNIECĪBAS UN MĀCĪBU PROGRAMMA, KAS MINĒTA ŠĀ LĪGUMA 215. PANTĀ *(ATCELTS)* 123

PROTOKOLI 124
PROTOKOLS PAR VALSTU PARLAMENTU LOMU EIROPAS SAVIENĪBĀ 125
PROTOKOLS PAR EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAS STATŪTIEM 131
PROTOKOLS PAR SAVIENĪBAS IESTĀŽU, DAŽU STRUKTŪRU, ORGANIZĀCIJU UN STRUKTŪRVIENĪBU ATRAŠANĀS VIETU 173
PROTOKOLS PAR PRIVILĒĢIJĀM UN IMUNITĀTI EIROPAS SAVIENĪBĀ 175
PROTOKOLS PAR ĪRIJAS KONSTITŪCIJAS 40.3.3. PANTU 189
PROTOKOLS PAR PĀREJAS NOTEIKUMIEM 190

PREAMBULA

VIŅA MAJESTĀTE BEĻĢU KARALIS, VĀCIJAS FEDERATĪVĀS REPUBLIKAS PREZIDENTS, FRANCIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS, ITĀLIJAS REPUBLIKAS PREZIDENTS, VIŅAS KARALISKĀ AUGSTĪBA LUKSEMBURGAS LIELHERCOGIENE, VIŅAS MAJESTĀTE NĪDERLANDES KARALIENE[1],

ATZĪSTOT to, ka kodolenerģētika dod lielas iespējas attīstīt un aktivizēt rūpniecību, un tā palīdzēs izvērst cīņu par mieru,

PĀRLIECINĀTI par to, ka tikai kopīgi un tūlītēji pūliņi ļaus gūt sasniegumus, kas atbilst viņu jaunrades spējām,

APŅĒMUŠIES radīt nosacījumus, kas vajadzīgi, lai attīstītu spēcīgu kodolenerģētikas rūpniecību, kura nodrošinās plašus enerģijas resursus, ļaus modernizēt tehnikas procesus un palīdzēs vairot šo zemju tautu labklājību, liekot lietā citas šīs enerģijas izmantošanas iespējas,

TIEKDAMIES radīt drošības apstākļus, kas vajadzīgi, lai novērstu draudus iedzīvotāju veselībai un dzīvībai,

[1] Kopš tā laika par Eiropas Atomenerģijas kopienas dalībvalstīm ir kļuvušas Bulgārijas Republika, Čehijas Republika, Dānijas Karaliste, Igaunijas Republika, Īrija, Grieķijas Republika, Horvātijas Republika, Spānijas Karaliste, Kipras Republika, Latvijas Republika, Lietuvas Republika, Ungārija, Maltas Republika, Austrijas Republika, Polijas Republika, Portugāles Republika, Rumānija, Slovēnijas Republika, Slovākijas Republika, Somijas Republika, Zviedrijas Karaliste un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste.

VĒLĒDAMIES savā darbā iesaistīt citas valstis un sadarboties ar starptautiskām organizācijām, kas ir saistītas ar atomenerģētikas attīstīšanu mierlaika vajadzībām,

IR NOLĒMUŠI izveidot Eiropas Atomenerģijas kopienu (*Euratom*) un šajā nolūkā ir iecēluši par saviem Pilnvarotajiem:

(pilnvaroto saraksts nav sniegts)

KAS, iepazinušies ar pārējo Pušu pilnvarām un atzinuši tās par likumīgām un spēkā esošām, ir vienojušies par turpmāko.

I SADAĻA

KOPIENAS UZDEVUMI

1. pants

Ar šo Līgumu AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES kopīgi nodibina EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENU (*EURATOM*).

Kopienas uzdevums ir veicināt dalībvalstu dzīves līmeņa celšanos un izvērst ciešākas attiecības ar citām valstīm, radot nepieciešamos apstākļus kodolenerģētikas rūpniecības nozaru straujai izveidei un izaugsmei.

2. pants

Lai veiktu šo uzdevumu, Kopiena saskaņā ar šo Līgumu:

a) veicina pētniecību un nodrošina tehniskas informācijas izplatīšanu;

b) ievieš vienotus drošības standartus darbinieku un visas sabiedrības veselības aizsardzībai, kā arī raugās, lai tos piemērotu;

c) atvieglo investīcijas un, īpaši sekmējot uzņēmumu ieguldījumus, nodrošina ar galvenajām būvēm un iekārtām, kuras vajadzīgas, lai Kopienā attīstītu kodolenerģētiku;

d) nodrošina to, ka rūdu un kodoldegvielu piegādes visiem lietotājiem Kopienā ir regulāras un taisnīgas;

e) izmantojot attiecīgu uzraudzību, nodrošina to, ka kodolenerģētikas materiālus izmanto tikai tiem mērķiem, kam tie paredzēti;

f) īsteno tai piešķirtās īpašuma tiesības uz īpašiem skaldāmiem materiāliem;

g) nodrošina plaša noieta iespējas un pieeju vislabākajām tehniskajām būvēm un iekārtām, izveidojot kopēju tirgu specializētiem materiāliem un iekārtām, panākot brīvu kapitāla apriti investīcijām kodolenerģētikas jomā un speciālistu nodarbinātības brīvību Kopienā;

h) ar citām valstīm un starptautiskām organizācijām izvērš tādas attiecības, kas veicinātu kodolenerģiju izmantot mierlaika vajadzībām.

3. pants
(atcelts)

II SADAĻA

NORMAS, KAS JĀIEVĒRO,

LAI VEICINĀTU PANĀKUMUS KODOLENERĢĒTIKAS JOMĀ

1. nodaļa

Pētniecības veicināšana

4. pants

1. Komisija ir atbildīga par to, lai dalībvalstīs sekmētu un atvieglinātu pētījumus kodolenerģētikā un papildinātu tos, Kopienā īstenojot pētniecības un mācību programmu.

2. Šajā sakarā Komisija darbojas jomās, kas uzskaitītas šā Līguma 1. pielikumā.

   Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt šo sarakstu. Komisija apspriežas ar Zinātnes un tehnikas komiteju, ko izveido saskaņā ar 134. pantu.

5. pants

Lai koordinētu un papildinātu pētniecību, kas norit dalībvalstīs, Komisija īpašā, konkrētam saņēmējam adresētā un attiecīgai valdībai iesniegtā lūgumā vai arī visiem pieejamā publicētā lūgumā aicina dalībvalstis, personas vai uzņēmumus darīt tai zināmas programmas, ko tie īsteno pētniecības jomā, kuru tā norāda šajā lūgumā.

Komisija ieinteresētajām pusēm dod visas iespējas izteikt piezīmes un var sniegt argumentētu atzinumu par katru programmu, kas tai ir darīta zināma. Komisija šādu atzinumu sniedz, ja to lūdz valsts, persona vai uzņēmums, kas darījis zināmu programmu.

Ar šādiem atzinumiem Komisija novērš nelietderīgu pētniecības dublēšanos un orientē to uz tādām jomām, kas nav pietiekami izpētītas. Komisija nedrīkst publicēt šīs programmas, ja tam nepiekrīt tā valsts, persona vai uzņēmums, kas tās darījis zināmas.

Komisija periodiski publicē to kodolenerģētikas pētījumu jomu sarakstus, kuras tā uzskata par nepietiekami izpētītām.

Savstarpējām konsultācijām un informācijas apmaiņai Komisija var sapulcināt valstu un privātu pētniecības centru pārstāvjus, kā arī jebkurus ekspertus, kas iesaistīti pētījumos vienā jomā vai saistītās jomās.

6. pants

Komisija, lai palīdzētu īstenot tās pētījumu programmas, kas tai darītas zināmas, var:

a) sniegt finansiālu palīdzību saskaņā ar pētījumu līgumiem, tomēr nepiedāvājot subsīdijas;

b) par brīvu vai par maksu piegādāt visus tās rīcībā esošus izejmateriālus vai īpašus skaldāmos materiālus šādu programmu īstenošanai;

c) par brīvu vai par maksu nodot dalībvalstu, personu vai uzņēmumu rīcībā būves, iekārtas vai sniegt ekspertu palīdzību;

d) veicināt to, ka pasākumus kopīgi finansē ieinteresētās dalībvalstis, personas vai uzņēmumi.

7. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nosaka pētniecības un mācību programmas Kopienā; Komisija apspriežas ar Zinātnes un tehnikas komiteju.

Šīs programmas izstrādā laikposmam, kas nav ilgāks par pieciem gadiem.

Šo programmu īstenošanai vajadzīgo finansējumu katru gadu paredz Kopienas pētniecības un investīciju budžetā.

Komisija nodrošina to, ka šīs programmas īsteno, un par to iesniedz Padomei gada ziņojumu.

Komisija pastāvīgi informē Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par Kopienas pētniecības un mācību programmu vispārējām ievirzēm.

8. pants

1. Komisija, apspriedusies ar Zinātnes un tehnikas komiteju, nodibina Apvienotu Kodolfizikas pētījumu centru.

   Šis centrs nodrošina pētniecības programmu un citu Komisijas uzticētu uzdevumu izpildi.

   Tas nodrošina arī vienotas kodolenerģētikas terminoloģijas un mērījumu standartsistēmas izveidi.

   Tas izveido Kodolfizikas mērījumu centrālo biroju.

2. Ģeogrāfisku un funkcionālu apsvērumu dēļ centra darbības var notikt dažādās iestādēs.

9. pants

1. Saņēmusi Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, Komisija Apvienotajā Kodolfizikas pētījumu centrā var nodibināt mācību iestādes, lai sagatavotu speciālistus ģeoloģiskas izpētes, īpaši tīru kodolenerģētikas materiālu ražošanas, apstarotu kodoldegvielu apstrādes, kodolenerģētikas tehnoloģijas, veselības aizsardzības un darba drošības, kā arī radioaktīvo izotopu ražošanas un izmantošanas jomā.

   Komisija nosaka šīm mācībām sīkākus noteikumus.

2. Izveido iestādi ar universitātes statusu; Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nosaka to, kā tā darbojas.

10. pants

Komisija, noslēdzot līgumus, dažu Kopienas pētniecības programmu daļu īstenošanu var uzticēt dalībvalstīm, personām, uzņēmumiem vai trešām valstīm, starptautiskām organizācijām vai trešo valstu pilsoņiem.

11. pants

Komisija publicē 7., 8. un 10. pantā minētās pētniecības programmas, kā arī regulārus ziņojumus par to īstenošanu.

2. nodaļa

Informācijas izplatīšana

1. iedaļa

Informācija, ko Kopiena var brīvi izpaust

12. pants

Dalībvalstīm, personām vai uzņēmumiem ir tiesības, iesniedzot Komisijai lūgumu, saņemt Kopienai piederošu patentu, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionālu modeļu vai patentu pieteikumu neekskluzīvas licences, ja tie spēj efektīvi izmantot izgudrojumus, uz ko tās attiecas.

Ar tādiem pašiem nosacījumiem Komisija piešķir patentu, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionālu modeļu vai patentu pieteikumu apakšlicences, ja Kopienai ir licenču līgumi, kas piešķir pilnvaras to darīt.

Komisija piešķir šādas licences vai apakšlicences saskaņā ar nosacījumiem, par ko vienojas ar licenču ņēmējiem, un sniedz visu informāciju, kas vajadzīga to lietošanai. Šie nosacījumi īpaši attiecas uz piemērotu atlīdzību un, vajadzības gadījumā, uz licenču ņēmēju tiesībām piešķirt apakšlicences trešām personām, kā arī uz pienākumu uzskatīt sniegto informāciju par profesionālu noslēpumu.

Ja netiek panākta vienošanās par šā panta trešajā daļā minētajiem nosacījumiem, licenču ņēmēji ar jautājumu var griezties Eiropas Savienības Tiesā, lai noteiktu atbilstīgus nosacījumus.

13. pants

Komisija dalībvalstīm, personām un uzņēmumiem dara zināmu informāciju, ko Kopiena ir ieguvusi un uz ko neattiecas 12. pants, neatkarīgi no tā, vai šāda informācija ir iegūta, īstenojot Kopienas pētniecības programmu, vai darīta zināma Komisijai līdz ar pilnvarojumu brīvi ar to rīkoties.

Komisija tomēr var izpaust šādu informāciju ar nosacījumu, ka to uzskata par konfidenciālu un nenodod trešām personām.

Komisija nedrīkst izpaust informāciju, uz ko attiecas lietojuma vai izplatīšanas ierobežojumi, – piemēram, slepenu informāciju -, izņemot gadījumus, kad tā nodrošina šo ierobežojumu ievērošanu.

2. iedaļa

Cita informācija

a) Izplatīšana saskaņā ar vienošanos

14. pants

Komisija, labprātīgi vienojoties, tiecas nodrošināt gan Kopienas mērķu sasniegšanai noderīgas informācijas paziņošanu, gan piešķirt tādas patentu licences, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionālu modeļu vai patentu pieteikumu licences, kas attiecas uz šādu informāciju.

15. pants

Komisija nosaka procedūru, kuru izmantojot dalībvalstis, personas un uzņēmumi var savstarpēji apmainīties ar pētījumu provizoriskiem rezultātiem vai galarezultātiem, ja vien Kopiena šos rezultātus nav ieguvusi saskaņā ar Komisijas noslēgtiem pētījumu līgumiem.

Šai procedūrai jābūt tādai, kas nodrošina informācijas apmaiņas konfidencialitāti. Komisija paziņotos rezultātus tomēr var nodot dokumentēšanai Apvienotajā Kodolfizikas pētījumu centrā; tas nerada nekādas izmantošanas tiesības, kam paziņojuma iesniedzējs nav piekritis.

b) Informācija, kas obligāti jādara zināma Komisijai

16. pants

1. Līdzko kāda dalībvalsts saņem patenta vai funkcionāla modeļa pieteikumu, kas attiecas uz konkrētu kodolfizikas un kodoltehnoloģijas jomu, šī valsts lūdz pieteikuma iesniedzēja piekrišanu tam, ka pieteikuma saturu tūlīt paziņo Komisijai.

   Ja pieteikuma iesniedzējs piekrīt, šo paziņojumu sniedz trijos mēnešos pēc dienas, kad pieteikums saņemts. Ja pieteikuma iesniedzējs nepiekrīt, dalībvalsts šajā pašā termiņā paziņo Komisijai par to, ka šāds pieteikums ir iesniegts.

   Komisija var prasīt, lai dalībvalsts dara zināmu tāda pieteikuma saturu, par kuru tā ir paziņojusi.

   Šādu pieprasījumu Komisija izsaka divos mēnešos pēc dienas, kad tā informēta. Katrs šā termiņa pagarinājums attiecīgi pagarina termiņu, kas minēts šā punkta sestajā daļā.

   Saņēmusi šādu Komisijas pieprasījumu, dalībvalsts atkārtoti lūdz pieteikuma iesniedzēju piekrist darīt zināmu pieteikuma saturu. Ja pieteikuma iesniedzējs piekrīt, ar paziņojumu uzreiz nāk klajā.

Ja pieteikuma iesniedzējs nepiekrīt, dalībvalstij tomēr var prasīt sniegt šādu paziņojumu Komisijai astoņpadsmit mēnešos pēc dienas, kad pieteikums saņemts.

2. Dalībvalstis astoņpadsmit mēnešos pēc dienas, kad pieteikums saņemts, informē Komisiju par visiem nepublicētajiem patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumiem, ko tās *prima facie* uzskata par tādiem, kas attiecas uz jomām, kuras gan nepieder pie kodolfizikas un kodoltehnoloģijas, tomēr ir tieši saistītas ar kodolenerģētikas attīstību Kopienā un ir svarīgas.

Ja Komisija to lūdz, pieteikuma saturu tai dara zināmu divos mēnešos.

3. Lai publikācija notiktu pēc iespējas ātrāk, dalībvalstis cik vien iespējams saīsina tādu patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumu izskatīšanas laiku, kuri attiecas uz 1. un 2. punktā minētajām jomām un uz kuriem attiecas Komisijas lūgums.

4. Komisija iepriekšminētos paziņojumus uzskata par konfidenciāliem. Tos var izmantot tikai dokumentācijai. Komisija vai nu ar pieteikuma iesniedzēja piekrišanu, vai saskaņā ar 17. līdz 23. pantu tomēr var izmantot izgudrojumus, kas tai darīti zināmi.

5. Šo pantu nepiemēro, ja nolīgums, kas noslēgts ar kādu trešo valsti vai starptautisku organizāciju, nepieļauj paziņojumus.

c) Licenču piešķiršana ar šķīrējtiesas lēmumu vai ar piespiedu līdzekļiem

17. pants

1. Ja nepanāk labprātīgu vienošanos, neekskluzīvas licences var piešķirt vai nu ar šķīrējtiesas lēmumu, vai ar piespiedu līdzekļiem, kā paredzēts 18. līdz 23. pantā:

   a) Kopienai vai kopuzņēmumiem, kam saskaņā ar 48. pantu šīs tiesības piešķirtas attiecībā uz patentiem, uz laiku aizsargātām patenta tiesībām vai funkcionāliem modeļiem, kas attiecas uz izgudrojumiem, kuri ir tieši saistīti ar pētījumiem kodolenerģētikā, ja šādas licences ir vajadzīgas sākto pētījumu turpināšanai vai viņu objektu darbībai.

   Ja Komisija to lūdz, šādās licencēs paredz tiesības pilnvarot trešās personas izmantot izgudrojumu, ja tās veic darbus Kopienai vai kopuzņēmumiem, vai arī pilda to pasūtījumus;

   b) personām vai uzņēmumiem, kas Komisijai ir iesnieguši pieteikumus attiecībā uz patentiem, uz laiku aizsargātām patenta tiesībām vai funkcionāliem modeļiem, kuri attiecas uz izgudrojumiem, kas ir tieši saistīti ar kodolenerģētikas attīstību Kopienā un ir tai būtiski, ar noteikumu, ka ir ievēroti visi šie nosacījumi:

      i) ir aizritējuši vismaz četri gadi, kopš saņemts patenta pieteikums, ja vien tas neattiecas uz izgudrojumu, kas pieder tieši pie kodolfizikas un kodoltehnoloģijas jomas;

ii) tās dalībvalsts teritorijā, kurā izgudrojumu aizsargā, attiecībā uz šo izgudrojumu netiek ievērotas prasības, ko radījusi kodolenerģētikas attīstība Komisijas izpratnē;

iii) īpašnieks vai viņa licences ņēmēji pēc aicinājuma ievērot šādas prasības nav izpildījuši šo lūgumu;

iv) personas vai uzņēmumi, kas iesnieguši pieteikumus licences saņemšanai, spēj efektīvi ievērot šādas prasības, izmantojot šo izgudrojumu.

Lai ievērotu šādas prasības, dalībvalstis nedrīkst veikt nekādus nacionālajos tiesību aktos paredzētus piespiedu pasākumus, kas mazina izgudrojuma aizsardzību, izņemot gadījumus, kad to dara pēc Komisijas iepriekšēja lūguma.

2. Neekskluzīvas licences nedrīkst piešķirt tā, kā paredzēts 1. punktā, ja īpašnieks var norādīt likumīgus iemeslus, jo īpaši to, ka viņa rīcībā nav bijis pietiekami daudz laika.

3. Licences, kas piešķirtas saskaņā ar 1. punktu, dod tiesības uz pilnīgu kompensāciju, par kuras apmēru vienojas patenta, uz laiku aizsargātu patenta tiesību vai funkcionāla modeļa īpašnieks ar licences ņēmēju.

4. Šis pants neiespaido Parīzes konvenciju par rūpnieciska īpašuma aizsardzību.

18. pants

Šajā iedaļā paredzētajiem mērķiem ar šo tiek izveidota Arbitrāžas komiteja. Pēc Eiropas Savienības Tiesas priekšlikuma Padome ieceļ šās komitejas locekļus un nosaka tās reglamentu.

Viena mēneša laikā pēc to paziņošanas, Arbitrāžas komitejas lēmumus var pārsūdzēt Eiropas Savienības Tiesā; apelācija aptur pārsūdzētā lēmuma īstenošanu. Eiropas Savienības Tiesa pārbauda tikai to, vai lēmums ir spēkā esošs, un to, kā Arbitrāžas komiteja ir interpretējusi šo Līgumu.

Arbitrāžas komitejas galīgie lēmumi uz ieinteresētajām pusēm attiecas kā *res judicata*. Tie ir izpildāmi, kā paredzēts 164. pantā.

19. pants

Ja nepanāk labprātīgu vienošanos un Komisija plāno licences piešķiršanu vienā no 17. pantā paredzētajiem gadījumiem, tā paziņo par savu nodomu patenta tiesību, uz laiku aizsargātu patenta tiesību, funkcionāla modeļa vai patenta pieteikuma īpašniekam, un šādā paziņojumā norāda pieteikuma iesniedzēja vārdu vai nosaukumu un licences darbības jomu.

20. pants

Īpašnieks viena mēneša laikā pēc 19. pantā minētā paziņojuma saņemšanas var ierosināt Komisijai un, vajadzības gadījumā, pieteikuma iesniedzējam noslēgt īpašu vienošanos, lai nodotu jautājumu Arbitrāžas komitejai.

Ja Komisija vai pieteikuma iesniedzējs atsakās noslēgt šādu vienošanos, Komisija neprasa, lai dalībvalsts vai tās attiecīgas iestādes piešķir licenci vai nodrošina tās piešķiršanu.

Ja jautājums saskaņā ar īpašu vienošanos ir nodots Arbitrāžas komitejai un tā konstatē, ka Komisijas lūgums atbilst 17. panta noteikumiem, tā pieņem pamatotu lēmumu, pieteikuma iesniedzējam piešķirot licenci, nosakot licences nosacījumus un atlīdzību par to gadījumos, ja puses nav vienojušās par šiem jautājumiem.

21. pants

Ja īpašnieks neierosina nodot jautājumu Arbitrāžas komitejai, Komisija var aicināt attiecīgo dalībvalsti vai tās attiecīgās iestādes piešķirt licenci vai nodrošināt tās piešķiršanu.

Ja pēc īpašnieka lietas izskatīšanas dalībvalsts vai tās attiecīgās iestādes uzskata, ka nav ievēroti 17. panta nosacījumi, tā Komisijai paziņo par atteikumu piešķirt licenci vai nodrošināt tās piešķiršanu.

Ja tā atsakās piešķirt licenci vai nodrošināt tās piešķiršanu, vai arī, ja četros mēnešos pēc lūguma iesniegšanas nav saņemta nekāda informācija par licences piešķiršanu, Komisijai ir tiesības divu mēnešu laikā griezties ar jautājumu Eiropas Savienības Tiesā.

Eiropas Savienības Tiesai, izskatot lietu, ir jāuzklausa īpašnieks.

Ja Eiropas Savienības Tiesas spriedumā konstatē, ka 17. panta noteikumi ir ievēroti, konkrētā dalībvalsts vai tās attiecīgas iestādes veic attiecīgus pasākumus, kas var būt vajadzīgi šā sprieduma izpildei.

22. pants

1. Ja patenta, uz laiku aizsargātu patenta tiesību vai funkcionāla modeļa īpašnieks ar licences ņēmēju nespēj vienoties par atlīdzības apmēru, attiecīgās puses var noslēgt īpašu vienošanos, lai nodotu lietu Arbitrāžas komitejai.

   Šādi rīkojoties, puses atsakās no tiesībām ierosināt procesu, kas nav paredzēts 18. pantā.

2. Ja licences ņēmējs atsakās noslēgt īpašu vienošanos, viņam piešķirto licenci uzskata par spēkā neesošu.

   Ja īpašnieks atsakās noslēgt īpašu nolīgumu, šajā pantā minēto atlīdzību nosaka konkrētās valsts attiecīgās iestādes.

23. pants

Pēc gada Arbitrāžas komitejas vai konkrētās valsts attiecīgo iestāžu lēmumus attiecībā uz licences nosacījumiem var pārskatīt, ja tiek konstatēti jauni fakti, kas to pamato.

Šo pārskatīšanu veic tā iestāde, kas pieņēmusi lēmumu.

3. iedaļa
Noteikumi attiecībā uz drošību

24. pants

Informācijai, kuru Kopiena iegūst, īstenojot savu pētniecības programmu, un kuras izpaušana varētu kaitēt vienas vai vairāku dalībvalstu aizsardzības interesēm, piemēro drošības sistēmu saskaņā ar šādiem noteikumiem:

1. Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem noteikumus attiecībā uz drošību, kas, ņemot vērā šo pantu, paredz dažādas drošības pakāpes, kas jāpiemēro, kā arī katrai pakāpei atbilstošus drošības pasākumus.

2. Ja Komisija uzskata, ka konkrētās informācijas izpaušana varētu kaitēt vienas vai vairāku dalībvalstu aizsardzības interesēm, tā uz šo informāciju provizoriski attiecina drošības pakāpi, ko šādos gadījumos paredz noteikumi attiecībā uz drošību.

Šādu informāciju tā uzreiz paziņo dalībvalstīm, kas tādiem pašiem līdzekļiem provizoriski garantē tās drošību.

Trijos mēnešos dalībvalstis informē Komisiju par to, vai tās grib saglabāt iepriekš piemēroto drošības pakāpi, vai attiecināt uz šo informāciju citu drošības pakāpi vai atcelt drošības režīmu.

Pēc šā termiņa piemēro augstāko pieprasīto drošības pakāpi. Komisija par to attiecīgi paziņo dalībvalstīm.

Pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var jebkurā laikā šai informācijai piemērot citu drošības pakāpi vai arī atcelt drošības režīmu. Pirms Padome pieņem lēmumu pēc kādas dalībvalsts lūguma, tā saņem Komisijas atzinumu.

3. Šā Līguma 12. un 13. pantu nepiemēro informācijai, uz ko attiecas kāda no drošības pakāpēm.

Tomēr ar noteikumu, ka ir ievēroti attiecīgi drošības pasākumi:

a) Komisija var paziņot 12. un 13. pantā minēto informāciju:

   i) kādam kopuzņēmumam;

   ii) kādai personai vai uzņēmumam, kas nav kopuzņēmums, ar tās dalībvalsts starpniecību, kurā darbojas šī persona vai uzņēmums;

b) dalībvalsts 13. pantā minēto informāciju var paziņot kādai personai vai uzņēmumam, kas nav kopuzņēmums un kas darbojas šajā valstī, ar noteikumu, ka par šo paziņojumu informē Komisiju;

c) katra dalībvalsts turklāt ir tiesīga lūgt Komisiju piešķirt licenci saskaņā ar 12. pantu, lai apmierinātu attiecīgās valsts vai tādu personu vai uzņēmumu vajadzības, kuri darbojas tās teritorijā.

25. pants

1. Dalībvalsts, kas paziņo par pieteikumu izsniegt patentu vai funkcionālu modeli, kurš attiecas uz 16. panta 1. vai 2. punktā norādīto jomu, vai arī dara zināmu šāda pieteikuma saturu, vajadzības gadījumā vērš uzmanību uz to, ka aizsardzības nolūkos jāpiemēro kāda konkrēta drošības pakāpe, tāpat norādot iespējamo minētās pakāpes piemērošanas ilgumu.

   Komisija pārējām dalībvalstīm nodod visus paziņojumus, kas saņemti atbilstīgi šā punkta iepriekšējai daļai. Komisija un dalībvalstis veic pasākumus, kas saskaņā ar drošības noteikumiem atbilst tādai drošības pakāpei, ko lūdz piemērot izcelsmes valsts.

2. Komisija var šos paziņojumus darīt zināmus arī kopuzņēmumiem vai, ar dalībvalsts starpniecību, personām vai uzņēmumiem, kas nav kopuzņēmumi un darbojas attiecīgajā valstī.

   Izgudrojumus, uz ko attiecas 1. punktā minētie lūgumi, var izmantot tikai ar pieteikuma iesniedzēju piekrišanu vai saskaņā ar 17. līdz 23. pantu.

   Uz paziņojumiem un, vajadzības gadījumā, uz šajā punktā minēto izmantošanu attiecina pasākumus, kas saskaņā ar drošības noteikumiem atbilst tādai drošības pakāpei, ko lūdz piemērot izcelsmes valsts.

Paziņojumiem vienmēr vajadzīga izcelsmes valsts piekrišana. Tikai aizsardzības apsvērumu dēļ var nedot piekrišanu paziņojumam vai izmantošanai.

3. Pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma Padome ar vienprātīgu lēmumu var jebkurā laikā informācijai piemērot citu drošības pakāpi vai atcelt drošības režīmu. Pirms Padome pieņem lēmumu pēc kādas dalībvalsts lūguma, tā saņem Komisijas atzinumu.

26. pants

1. Ja informācijai, uz ko attiecas patenti, patentu pieteikumi, uz laiku aizsargātas patenta tiesības, funkcionāli modeļi vai funkcionālu modeļu pieteikumi, ir piemērots drošības režīms saskaņā ar 24. un 25. pantu, valstis, kas iesniegušas lūgumu piemērot šādu drošības režīmu, nevar liegt to, ka tādus pieteikumus iesniedz arī citās dalībvalstīs.

   Katra dalībvalsts veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai saglabātu šādu tiesību un pieteikumu drošību saskaņā ar tās normatīvajos aktos paredzēto procedūru.

2. Valstīs, kas nav dalībvalstis, nevar iesniegt pieteikumus attiecībā uz informāciju, kam saskaņā ar 24. pantu piemērots kāds drošības režīms, ja nav saņemta vienprātīga dalībvalstu piekrišana. Ja dalībvalstis nedara zināmu savu attieksmi, to piekrišanu uzskata par saņemtu, kad pagājuši seši mēneši no dienas, kurā Komisija dalībvalstīm paziņojusi informāciju.

27. pants

Kompensāciju par jebkādu kaitējumu, kas pieteikumu iesniedzējiem nodarīts sakarā ar aizsardzības apsvērumu dēļ piemērotu drošības režīmu, reglamentē dalībvalstu tiesību akti, un par tiem atbild valsts, kas lūgusi piemērot šo drošības režīmu vai panākusi augstākas drošības pakāpes piemērošanu, vai arī drošības režīma piemērošanas paildzināšanu, vai arī panākusi to, ka ir aizliegts pieņemt pieteikumus ārpus Kopienas robežām.

Ja vairākas dalībvalstis ir vai nu panākušas augstākas drošības pakāpes piemērošanu vai drošības režīma piemērošanas paildzināšanu, vai arī panākušas to, ka ir aizliegts pieņemt pieteikumus ārpus Kopienas robežām, tās kopīgi ir atbildīgas par tā kaitējuma novēršanu, ko radījusi to rīcība.

Kopiena nevar prasīt nekādu kompensāciju saskaņā ar šo pantu.

4. iedaļa
Īpaši noteikumi

28. pants

Ja tā iemesla dēļ, ka nepublicētus patentu vai funkcionālu modeļu pieteikumus vai patentus vai funkcionālus modeļus, kam aizsardzības apsvērumu dēļ piemērots drošības režīms, paziņo Komisijai, tos lieto nepareizi vai tie kļūst zināmi kādai personai, kurai uz to nav tiesību, tad Kopiena novērš kaitējumu, kas nodarīts attiecīgajai pusei.

Kopiena, neskarot savas tiesības attiecībā pret personu, kas ir atbildīga par kaitējumu, un apmērā, kādā Kopiena ir atlīdzinājusi kaitējumu, iegūst regresa tiesības, kādas ieinteresētajām pusēm ir pret trešām personām. Tas neietekmē Kopienas tiesības vērsties pret personu, kas ir atbildīga par kaitējumu, saskaņā ar spēkā esošiem vispārējiem noteikumiem.

29. pants

Ja nolīgums vai līgums par zinātnes vai rūpniecības informācijas apmaiņu kodolfizikas un kodolenerģētikas jomā, ko dalībvalsts, persona vai uzņēmums, no vienas puses, noslēdz ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, no otras puses, ir jāparaksta abu pušu suverēnajām valstīm, tos slēdz Komisija.

Ievērojot 103. un 104. pantu, Komisija tomēr var pilnvarot kādu dalībvalsti, personu vai uzņēmumu slēgt šādus nolīgumus saskaņā ar nosacījumiem, ko Komisija atzīst par piemērotiem.

3. nodaļa

Veselības aizsardzība un darba drošība

30. pants

Kopienā nosaka pamatstandartus darbinieku un sabiedrības veselības aizsardzībai pret draudiem, ko rada jonizējošais starojums.

"Pamatstandarti" ir:

a) jonizējošā starojuma maksimāli pieļaujamās dozas, kas atbilst pietiekamai drošībai;

b) apstarojuma un piesārņojuma maksimāli pieļaujamais līmenis;

c) darbinieku veselības uzraudzības pamatprincipi.

31. pants

Pamatstandartus izstrādā Komisija, saņēmusi atzinumu no personu grupas, ko iecēlusi Zinātnes un tehnikas komiteja no dalībvalstu zinātnieku un jo īpaši sabiedrības veselības ekspertu vidus. Komisija saņem Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par šiem pamatstandartiem.

Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un saņēmusi no tās minēto komiteju atzinumus, nosaka pamatstandartus; Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

32. pants

Pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma pamatstandartus var pārskatīt vai papildināt saskaņā ar 31. pantā paredzēto procedūru.

Komisija izskata katru lūgumu, ko iesniegusi kāda dalībvalsts.

33. pants

Katra dalībvalsts ar normatīviem vai administratīviem aktiem paredz attiecīgus noteikumus, lai nodrošinātu pieņemto pamatstandartu ievērošanu, un veic vajadzīgos pasākumus, kas attiecas uz mācībām, izglītošanu un arodmācībām.

Komisija sniedz attiecīgus ieteikumus, lai saskaņotu dalībvalstu tiesību aktus šajā jomā.

Šajā sakarā dalībvalstis Komisijai dara zināmus Līguma spēkā stāšanās dienā piemērojamus tiesību aktus, kā arī visus turpmākos šādu tiesību aktu projektus.

Visus ieteikumus, ko Komisija vēlas sniegt par šādu tiesību aktu projektiem, ir jāiesniedz trijos mēnešos pēc dienas, kad šāds tiesību akta projekts ir Komisijai darīts zināms.

34. pants

Visas dalībvalstis, kuru teritorijā jānotiek īpaši bīstamiem eksperimentiem, veic papildu veselības aizsardzības un darba drošības pasākumus, par ko tās vispirms saņem Komisijas atzinumu.

Ja šādu eksperimentu sekas varētu iespaidot citu dalībvalstu teritorijas, ir vajadzīga Komisijas piekrišana.

35. pants

Visas dalībvalstis izveido struktūras, kas vajadzīgas, lai pastāvīgi kontrolētu gaisa, ūdens un augsnes radioaktivitātes līmeni un nodrošinātu pamatstandartu ievērošanu.

Komisijai ir tiesības piekļūt šādām struktūrām; tā drīkst pārbaudīt to darbību un efektivitāti.

36. pants

Attiecīgas iestādes Komisijai regulāri paziņo informāciju par pārbaudēm, kas minētas 35. pantā, lai tā būtu informēta par radioaktivitātes līmeni, kādam sabiedrība ir pakļauta.

37. pants

Katra dalībvalsts sniedz Komisijai šādus vispārīgus datus par visiem plāniem attiecībā uz radioaktīvo atkritumu apglabāšanu jebkādā formā, lai būtu iespējams noteikt, vai šādu plānu īstenošana varētu radīt ūdens, augsnes vai gaisa telpas radioaktīvu piesārņojumu citā dalībvalstī.

Komisija sniedz savu atzinumu sešos mēnešos pēc apspriešanās ar 31. pantā minēto ekspertu grupu.

38. pants

Komisija sniedz ieteikumus dalībvalstīm attiecībā uz radioaktivitātes līmeni gaisā, ūdenī un augsnē.

Ārkārtas gadījumos Komisija izdod direktīvu ar prasību attiecīgajai dalībvalstij Komisijas noteiktā laikā veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu pamatstandartu pārkāpumus un nodrošinātu regulu ievērošanu.

Ja noteiktajā laikā attiecīgā dalībvalsts nenodrošina Komisijas direktīvas ievērošanu, Komisija vai jebkura ieinteresētā dalībvalsts, atkāpjoties no 258. un 259. panta, var griezties Eiropas Savienības Tiesā.

39. pants

Līdzko ir nodibināts Apvienotais Kodolfizikas pētījumu centrs, Komisija tā ietvaros izveido Veselības aizsardzības un darba drošības dokumentācijas un pētniecības nodaļu.

Minētās nodaļas galvenais uzdevums ir apkopot 33., 36 un 37. pantā minēto dokumentāciju un informāciju, kā arī palīdzēt Komisijai veikt uzdevumus, kas tai uzticēti saskaņā ar šo Līguma nodaļu.

4. nodaļa

Investīcijas

40. pants

Lai sekmētu personu un uzņēmumu darbību un atvieglotu koordinēti attīstīt to investīcijas kodolfizikas un kodolenerģētikas jomā, Komisija regulāri publicē pārskata programmas, kurās īpaši ir norādīti kodolenerģijas ražošanas mērķi, un visu veidu ieguldījumi, kas vajadzīgi, lai tos sasniegtu.

Pirms šo programmu publicēšanas Komisija saņem Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu par tām.

41. pants

Personas un uzņēmumi, kas darbojas šā Līguma II pielikumā uzskaitītajās rūpniecības nozarēs, dara Komisijai zināmus investīciju projektus, kas attiecas uz jaunām būvēm un iekārtām, kā arī uz iekārtu nomaiņu vai būvju pārveidojumiem un kas atbilst tipa un lieluma kritērijiem, ko pēc Komisijas priekšlikuma ir noteikusi Padome.

Kad Komisija ir saņēmusi Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt iepriekšminēto rūpniecības nozaru sarakstu.

42. pants

Šā Līguma 41. pantā minētos projektus dara zināmus Komisijai un, informācijas nolūkos, attiecīgajām dalībvalstīm, vēlākais, trīs mēnešus pirms tam, kad noslēdz pirmos līgumus ar piegādātājiem, vai arī, ja darbus veic uzņēmums ar saviem resursiem, trīs mēnešus pirms darbu sākuma.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma var grozīt šo termiņu.

43. pants

Komisija ar personām vai uzņēmumiem apspriež visus investīciju projektu aspektus, kas attiecas uz šā Līguma mērķiem.

Savu viedokli tā paziņo attiecīgajai dalībvalstij.

44. pants

Komisija ar attiecīgo dalībvalstu, personu un uzņēmumu piekrišanu var publicēt visus investīciju projektus, kas tai darīti zināmi.

5. nodaļa

Kopuzņēmumi

45. pants

Uzņēmumus, kas ir būtiski svarīgi Kopienas kodolrūpniecības attīstībai, saskaņā ar turpmākiem pantiem var dibināt kā kopuzņēmumus šā Līguma nozīmē.

46. pants

1. Komisija izskata visus kopuzņēmumu dibināšanas projektus neatkarīgi no tā, vai tos ierosinājusi Komisija, kāda dalībvalsts vai jebkura cita struktūra.

   Šajā nolūkā Komisija uzklausa dalībvalstu un visu to valsts iestāžu vai privātstruktūru viedokļus, kuras pēc tās ieskatiem var dot lietderīgus ieteikumus.

2. Komisija nodod Padomei visus kopuzņēmumu dibināšanas projektus līdz ar pamatotiem atzinumiem.

   Ja Komisija sniedz labvēlīgu atzinumu par to, ka paredzamais kopuzņēmums ir vajadzīgs, tā iesniedz Padomei priekšlikumus par:

   a) tā atrašanās vietu;

b) tā statūtiem;

c) tā finansēšanas apmēru un grafiku;

d) Kopienas iespējamu dalību kopuzņēmuma finansēšanā;

e) trešās valsts, starptautiskas organizācijas vai trešās valsts pilsoņa iespējamu dalību kopuzņēmuma finansēšanā vai vadīšanā;

f) kādas vai visu šā Līguma III pielikumā uzskaitīto priekšrocību piešķiršanu.

Komisija pievieno sīku ziņojumu par projektu kopumā.

47. pants

Kad Komisija ir iesniegusi jautājumu Padomes izskatīšanai, Padome var lūgt, lai Komisija sniedz tādu papildu informāciju vai veic papildu izpēti, ko Padome uzskata par vajadzīgu.

Ja Padome ar kvalificētu balsu vairākumu atzīst, ka projekts, par kuru Komisija ir sniegusi nelabvēlīgu atzinumu, tomēr ir jāīsteno, tad Komisijai jāiesniedz Padomei priekšlikumus un sīku ziņojumu, kā minēts 46. pantā.

Ja Komisijas atzinums ir labvēlīgs vai arī šā panta iepriekšējā daļā minētajā gadījumā, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par katru Komisijas priekšlikumu.

Padome tomēr pieņem vienprātīgus lēmumus par:

a) Kopienas dalību kopuzņēmuma finansēšanā;

b) trešās valsts, starptautiskas organizācijas vai trešās valsts pilsoņa dalību kopuzņēmuma finansēšanā vai vadīšanā.

48. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu katram kopuzņēmumam var piemērot kādu vai visas šā Līguma III pielikumā uzskaitītās priekšrocības; savukārt katra dalībvalsts nodrošina šo priekšrocību piešķiršanu.

Padome saskaņā ar šo pašu procedūru var paredzēt nosacījumus, kas reglamentē šo priekšrocību piešķiršanu.

49. pants

Kopuzņēmumus dibina ar Padomes lēmumu.

Katrs kopuzņēmums ir juridiska persona.

Katrā dalībvalstī tam ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko attiecīgie nacionālie tiesību akti piešķir juridiskām personām; kopuzņēmums īpaši var iegādāties vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesos.

Ja vien šis Līgums vai kopuzņēmumu statūti neparedz ko citu, visus kopuzņēmumus reglamentē tiesību akti, kas attiecas uz rūpniecības vai tirdzniecības uzņēmumiem; to statūtos var būt papildu atsauces uz dalībvalstu tiesību aktiem.

Strīdus, kur iesaistīti kopuzņēmumi, izšķir attiecīgās dalībvalstu tiesas, izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz Eiropas Savienības Tiesas jurisdikciju.

50. pants

Vajadzības gadījumos kopuzņēmumu statūtos izdara grozījumus saskaņā ar īpašiem noteikumiem, kas tajos paredzēti šim nolūkam.

Šādi grozījumi tomēr nestājas spēkā, kamēr Padome pēc Komisijas priekšlikuma saskaņā ar 47. pantā noteikto procedūru tos neapstiprina.

51. pants

Kamēr izveido struktūras, kas ir atbildīgas par kopuzņēmumu darbību, Komisija atbild par visu Padomes lēmumu īstenošanu, kas attiecas uz kopuzņēmumu dibināšanu.

6. nodaļa

Piegādes

52. pants

1. Rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu piegādes saskaņā ar šo nodaļu nodrošina kopēja piegādes politika, kas pamatojas uz principu, kurš paredz vienlīdzīgu piekļuvi piegādes avotiem.

2. Tālab un saskaņā ar šajā nodaļā paredzētajiem nosacījumiem:

   a) ir aizliegtas visas darbības, kuru mērķis ir dažiem lietotājiem nodrošināt privileģētu stāvokli;

   b) ar šo tiek izveidota Aģentūra; tai ir izvēles tiesības attiecībā uz dalībvalstu teritorijās ražotām rūdām, izejmateriāliem un īpašiem skaldāmiem materiāliem un ekskluzīvas tiesības slēgt līgumus par rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu piegādi, kam izcelsme ir Kopienā vai ārpus Kopienas.

   Aģentūra nekādā veidā nedrīkst diskriminēt lietotājus pēc pieprasīto piegāžu paredzētā izmantojuma, izņemot gadījumus, kad šāds izmantojums nav likumīgs vai tiek konstatēts, ka tas ir pretrunā ar nosacījumiem, ko konkrētam sūtījumam piemēro piegādātāji ārpus Kopienas.

1. iedaļa

Aģentūra

53. pants

Aģentūru pārrauga Komisija, kas tai izdod direktīvas; Komisijai ir veto tiesības attiecībā uz Aģentūras lēmumiem un tā ieceļ Aģentūras ģenerāldirektoru un ģenerāldirektora vietnieku.

Ieinteresētās puses var nodot Komisijas izskatīšanai jebkuru informāciju par Aģentūras tiešām vai netiešām darbībām, kas veiktas, īstenojot izvēles tiesības vai ekskluzīvās tiesības slēgt piegādes līgumus, par ko Komisija viena mēneša laikā pieņem lēmumu.

54. pants

Aģentūra ir tiesību subjekts, un tā ir finansiāli patstāvīga.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem Aģentūras Statūtus.

Statūtus var grozīt saskaņā ar tādu pašu procedūru.

Statūti nosaka Aģentūras kapitālu un tā apmaksas noteikumus. Kapitāla lielākā daļa vienmēr pieder Kopienai un dalībvalstīm. Dalībvalstis, savstarpēji vienojoties, nosaka ieguldījumu apjomu kapitālā.

Aģentūras darbības komercvadības noteikumi ir noteikti Statūtos. Tie var paredzēt maksu par darījumiem, lai segtu Aģentūras darbības izdevumus.

55. pants

Dalībvalstis Aģentūrai paziņo vai nodrošina to, ka tai tiek paziņota visa informācija, kas vajadzīga, lai tā varētu īstenot savas izvēles tiesības un savas ekskluzīvās tiesības slēgt piegādes līgumus.

56. pants

Dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai tiktu nodrošināta Aģentūras brīva darbība tajās.

Dalībvalstis var nodibināt vienu vai vairākas iestādes, kas attiecībās ar Aģentūru ir pilnvarotas pārstāvēt ražotājus un lietotājus dalībvalstu jurisdikcijā esošajās teritorijās ārpus Eiropas.

2. iedaļa

Kopienas izcelsmes rūdas, izejmateriāli

un īpaši skaldāmie materiāli

57. pants

1. Aģentūras izvēles tiesības attiecas uz:

   a) tādu materiālu lietošanas un patērēšanas tiesību iegūšanu, kuri saskaņā ar VIII nodaļu pieder Kopienai;

   b) īpašumtiesību iegūšanu visos citos gadījumos.

2. Aģentūra īsteno savas izvēles tiesības, slēdzot līgumus ar rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu ražotājiem.

   Ievērojot 58., 62. un 63. pantu visiem ražotājiem ir jāpiedāvā Aģentūrai rūdas, izejmateriāli vai īpaši skaldāmie materiāli, ko viņi ražo dalībvalstu teritorijās, pirms tie tiek izmantoti, nodoti vai glabāti.

58. pants

Ja kāds ražotājs veic vairākas ražošanas stadijas, sākot no rūdu ieguves līdz metāla ražošanai un to ieskaitot, viņš var piedāvāt Aģentūrai ražojumus jebkurā ražošanas stadijā pēc paša izvēles.

Tas pats attiecas uz diviem vai vēl vairākiem saistītiem uzņēmumiem, ja to saistība ir savlaicīgi darīta zināma Komisijai un ar to apspriesta saskaņā ar 43. un 44. pantā paredzēto procedūru.

59. pants

Ja Aģentūra pilnībā vai daļēji neīsteno savas izvēles tiesības attiecībā uz kāda ražotāja produkciju, tad

a) ražotājs, izmantojot paša resursus vai saskaņā ar līgumu, var apstrādāt vai nodrošināt, ka tiek apstrādātas rūdas, izejmateriāli vai īpaši skaldāmie materiāli, ar noteikumu, ka viņš piedāvā Aģentūrai ražojumus, kas iegūti šādā apstrādē;

b) ražotājam ar Komisijas lēmumu var atļaut pārdot viņa produkciju ārpus Kopienas, ar nosacījumu, ka viņa piedāvātie noteikumi nav izdevīgāki par tiem, kas iepriekš piedāvāti Aģentūrai. Īpašus skaldāmos materiālus tomēr var eksportēt tikai ar Aģentūras starpniecību un saskaņā ar 62. pantu.

Komisija nedrīkst piešķirt šādas atļaujas, ja piegāžu saņēmēji nevar pierādīt, ka tiks nodrošināta Kopienas vispārējo interešu aizsardzība vai ja šādu līgumu noteikumi un nosacījumi ir pretrunā ar šā Līguma mērķiem.

60. pants

Iespējamie izmantotāji regulāri informē Aģentūru par piegādēm, kas tiem ir vajadzīgas, precizējot daudzumu, fizikālus un ķīmiskus parametrus, izcelsmes vietu, paredzēto izmantojumu, piegādes datumus un samaksas nosacījumus, kas būs tā piegādes līguma noteikumi, kuru tie vēlas noslēgt.

Ražotāji tāpat informē Aģentūru par iespējamajiem piedāvājumiem, norādot visas specifikācijas, jo īpaši līgumu termiņus, kas vajadzīgi, lai varētu sastādīt ražošanas programmas. Šādu līgumu termiņš nepārsniedz desmit gadus, ja nav saņemta Komisijas piekrišana.

Aģentūra informē visus iespējamos izmantotājus par saņemtajiem piedāvājumiem un par saņemto pieteikumu apjomu, kā arī aicina konkrētā termiņā iesniegt pasūtījumus.

Kad Aģentūra ir saņēmusi visus šādus pasūtījumus, tā dara zināmus iespējamos to izpildes nosacījumus.

Ja Aģentūra visus saņemtos pasūtījumus nevar izpildīt pilnībā, tā piedāvājumus sadala pasūtītājiem proporcionāli katra pasūtījuma apjomam, ņemot vērā 68. un 69. pantu.

Aģentūras noteikumi, kas jāapstiprina Komisijai, nosaka to, kā pieprasījums jāsamēro ar piedāvājumu.

61. pants

Aģentūra izpilda visus pasūtījumus, ja vien to neliedz juridiski vai materiāli šķēršļi.

Slēdzot līgumus, Aģentūra, ievērojot 52. pantu, var lūgt lietotājus veikt attiecīgus avansa maksājumus – kā drošības naudu vai nolūkā palīdzēt izpildīt Aģentūras ilgtermiņa saistības pret ražotājiem - ja tās ir būtiski svarīgas, lai izpildītu attiecīgo pasūtījumu.

62. pants

1. Aģentūra īsteno izvēles tiesības attiecībā uz īpašiem skaldāmiem materiāliem, kas ražoti dalībvalstīs, lai:

   a) saskaņā ar 60. pantu apmierinātu lietotāju pieprasījumu Kopienā; vai

b) pati uzglabātu šādus materiālus; vai

c) eksportētu šādus materiālus ar Komisijas atļauju, kas dota saskaņā ar 59. panta b) punkta otro daļu.

2. Kaut gan uz šādiem materiāliem un visiem atlikumiem, no kā var iegūt skaldāmus materiālus, joprojām attiecas VII nodaļa, tie paliek ražotāja valdījumā, lai viņš tos:

a) uzglabātu ar Aģentūras atļauju vai

b) lietotu savām vajadzībām, vai

c) darītu pieejamus Kopienas uzņēmumiem atbilstoši to vajadzībām, gadījumos kad, lai īstenotu Komisijai savlaicīgi paziņoto programmu, šiem uzņēmumiem ar ražotāju ir tieša saistība, kas ne nolūka, ne iedarbības ziņā neierobežo ražošanu, tehnikas attīstību vai investīcijas, vai nepamatoti rada nelīdztiesību lietotāju starpā Kopienā.

3. Šā Līguma 89. panta 1. punkta a) apakšpunktu piemēro īpašiem skaldāmiem materiāliem, ko ražo dalībvalstīs un attiecībā uz kuriem Aģentūra nav īstenojusi savas izvēles tiesības.

63. pants

Kopuzņēmumu ražotas rūdas, izejmateriālus un īpašus skaldāmos materiālus izmantotājiem piešķir saskaņā ar šādu uzņēmumu statūtos vai līgumos paredzētiem noteikumiem.

3. iedaļa
Rūdas, izejmateriāli un īpaši skaldāmie materiāli,
kuru izcelsme ir ārpus Kopienas

64. pants

Ievērojot šajā Līgumā paredzētos izņēmumus, Aģentūrai, kas vajadzības gadījumā darbojas saskaņā ar nolīgumiem, ko Kopiena noslēgusi ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju, ir ekskluzīvas tiesības slēgt nolīgumus vai līgumus, kuru galvenais mērķis ir piegādāt rūdas, izejmateriālus vai īpašus skaldāmos materiālus, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas.

65. pants

Šā Līguma 60. pants attiecas uz lietotāju pieteikumiem un līgumiem, ko lietotāji noslēguši ar Aģentūru par rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas, piegādi.

Aģentūra tomēr var izlemt par piegāžu ģeogrāfisko izcelsmi, ja tādējādi lietotājiem tiek nodrošināti vismaz tikpat izdevīgi noteikumi kā pasūtījumā norādītie.

66. pants

Ja Komisija pēc ieinteresēto lietotāju lūguma konstatē, ka Aģentūra nespēj piemērotā laikā pilnībā vai daļēji veikt pasūtītās piegādes, vai arī var tās veikt par pārmērīgi augstām cenām, lietotājiem ir tiesības noslēgt tiešus līgumus par materiālu piegādēm, kuru izcelsme ir ārpus Kopienas, ja šādi līgumi pamatā atbilst pasūtījumos norādītajām prasībām.

Šādas tiesības piešķir uz vienu gadu; tās var pagarināt, ja nemainās stāvoklis, kas pamatojis to piešķiršanu.

Lietotāji, kas izmanto šajā pantā paredzētās tiesības, dara zināmus Komisijai tiešos līgumus, ko viņi ierosina noslēgt. Komisija viena mēneša laikā var iebilst pret šādu līgumu noslēgšanu, ja tie ir pretrunā ar šā Līguma mērķiem.

4. iedaļa

Cenas

67. pants

Izņemot gadījumus, kad šis Līgums paredz ko citu, cenas nosaka, samērojot piedāvājumu ar pieprasījumu, kā paredzēts 60. pantā; dalībvalstu tiesību akti nedrīkst būt pretrunā ar šādiem noteikumiem.

68. pants

Ir aizliegts cenu politiku noteikt tā, lai nodrošinātu privileģētu stāvokli dažiem lietotājiem, pārkāpjot vienlīdzīgas pieejamības principu, kas izklāstīts šajā nodaļā.

Ja Aģentūra konstatē, ka tiek izmantoti šādi paņēmieni, tā ziņo Komisijai.

Ja Komisija atzīst konstatējumus, tā var attiecīgajiem piedāvājumiem noteikt tādas cenas, kas atbilstu vienlīdzīgas pieejamības principam.

69. pants

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var noteikt cenas.

Pieņemot pasūtījumu izpildes noteikumus saskaņā ar 60. pantu, Aģentūra lietotājiem, kas iesnieguši pasūtījumus, var ierosināt izlīdzināt cenas.

5. iedaļa

Noteikumi, kas attiecas uz piegāžu politiku

70. pants

Kopienas budžetā paredzētajā apmērā un ar tādiem nosacījumiem, kādus pati nosaka, Komisija var finansiāli atbalstīt ģeoloģiskas izpētes programmas dalībvalstu teritorijās.

Komisija var dot ieteikumus dalībvalstīm attiecībā uz minerālu iegulu ģeoloģiskās izpētes un izmantošanas attīstību.

Dalībvalstis ik gadu Komisijai iesniedz ziņojumu par ģeoloģiskas izpētes un ražošanas attīstību, par iespējamām iegulām un jau veiktiem vai plānotiem ieguldījumiem kalnrūpniecībā to teritorijās. Ziņojumus iesniedz Padomei kopā ar Komisijas atzinumu, kas īpaši konstatē, kādas darbības veikušas dalībvalstis sakarā ar ieteikumiem, kas tām sniegti saskaņā ar šā panta iepriekšējo daļu.

Ja pēc tam, kad Komisija Padomei iesniegusi izskatīšanai šo jautājumu, Padome ar kvalificētu balsu vairākumu konstatē, ka ģeoloģiskā izpēte un kalnrūpniecības darbu apjoms joprojām nav pietiekams, kaut arī ieguves izredzes šķiet ekonomiski pamatotas ilgtermiņā, tad uzskata, ka attiecīgā dalībvalsts, kamēr nav labojusi situāciju, ir gan savā, gan savu pilsoņu vārdā atteikusies no tiesībām uz vienlīdzīgu piekļuvi citiem piegādes avotiem Kopienā.

71. pants

Komisija sniedz dalībvalstīm visus attiecīgos ieteikumus attiecībā uz finanšu vai kalnrūpniecības noteikumiem.

72. pants

No materiāliem, kas pieejami Kopienā vai ārpus tās, Aģentūra var veidot pārdošanai vajadzīgus krājumus, lai atvieglotu piegādes Kopienai vai parastās piegādes, ko veic Kopiena.

Vajadzības gadījumā Komisija var pieņemt lēmumu izveidot krājumus ārkārtas gadījumiem. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina šādu krājumu finansēšanas metodi.

6. iedaļa

Īpaši noteikumi

73. pants

Ja nolīgums vai līgums, ko kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums, no vienas puses, noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, no otras puses, *inter alia* paredz piegādāt ražojumus, kas ir Aģentūras kompetencē, tad, lai noslēgtu vai atjaunotu šādu nolīgumu vai līgumu jautājumos, kas attiecas uz minēto ražojumu piegādi, vajadzīga Komisijas iepriekšēja piekrišana.

74. pants

Komisija var piešķirt atbrīvojumu no šajā nodaļā ietvertajiem noteikumiem rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu nodošanai, importam vai eksportam mazos daudzumos, kādus parasti izmanto pētniecībā.

Aģentūrai paziņo par katru nodošanas, importa vai eksporta operāciju, kas veikta saskaņā ar šo pantu.

75. pants

Šī nodaļa neattiecas uz saistībām, kas paredz rūdu, izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu apstrādi, pārveidi vai formēšanu, ko uzņemas:

a) vairākas personas vai uzņēmumi, ja materiāli pēc apstrādes, pārveides vai formēšanas jāatdod tai personai vai uzņēmumam, kas tos izsniedzis; vai

b) kāda persona vai uzņēmums un kāda starptautiska organizācija vai trešās valsts pilsonis, ja materiālu apstrādā, pārveido vai formē ārpus Kopienas un pēc tam atdod tai personai vai uzņēmumam, kas tos izsniedzis; vai

c) kāda persona vai uzņēmums un kāda starptautiska organizācija vai trešās valsts pilsonis, ja materiālu apstrādā, pārveido vai formē Kopienā un pēc tam atdod vai nu tai organizācijai vai pilsonim, kas tos izsniedzis, vai arī kādam citam saņēmējam, kas tāpat atrodas ārpus Kopienas un ko norādījusi šī organizācija vai pilsonis.

Attiecīgās personas un uzņēmumi tomēr paziņo Aģentūrai par šādu saistību esamību un, līdzko līgumi ir parakstīti, par materiālu daudzumu, ko paredzēts pārvietot. Komisija var neļaut uzņemties b) apakšpunktā minētās saistības, ja tā atzīst, ka pārveidi vai formēšanu nevar veikt kvalificēti, droši un bez materiāla zuduma, kas kaitē Kopienai.

Materiāliem, uz ko attiecas šādas saistības, dalībvalstu teritorijās piemēro VII nodaļā paredzētos drošības pasākumus. Šā Līguma VIII nodaļa tomēr nav piemērojama īpašiem skaldāmiem materiāliem, uz ko attiecas c) apakšpunktā minētās saistības.

76. pants

Pēc kādas dalībvalsts vai Komisijas ierosinājuma, un jo īpaši tad, ja neparedzēti apstākļi izraisa vispārēja deficīta situāciju, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var grozīt šīs nodaļas noteikumus. Komisijai ir jāizpēta katrs kādas dalībvalsts iesniegts lūgums.

Septiņus gadus pēc 1958. gada 1. janvāra spēkā Padome var pilnībā apstiprināt šos noteikumus. Ja tos neapstiprina, tad, saskaņā ar šā panta iepriekšējā daļā izklāstīto procedūru pieņem jaunus noteikumus attiecībā uz šīs nodaļas tematu.

7. nodaļa

Drošības pasākumi

77. pants

Saskaņā ar šo nodaļu Komisija pārliecinās par to, ka dalībvalstu teritorijās:

a) rūdas, izejmateriālus un īpašus skaldāmos materiālus izmanto tikai paredzētajos nolūkos, ko deklarējuši šo materiālu lietotāji;

b) ievēro noteikumus, kas attiecas uz piegādi un visiem konkrētajiem drošības pienākumiem, ko Kopiena uzņēmusies saskaņā ar nolīgumiem, kas noslēgti ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju.

78. pants

Ikvienam, kas uzstāda vai lieto kādas iekārtas, lai ražotu, atdalītu vai citādi izmantotu izejvielas vai īpašus skaldāmos materiālus vai arī lai apstrādātu apstarotas kodoldegvielas, ir jādeklarē Komisijai iekārtu galvenie tehniskie parametri, ciktāl šādu parametru zināšana ir vajadzīga, lai sasniegtu 77. pantā izklāstītos mērķus.

Komisijai ir jāapstiprina apstarotu materiālu ķīmiskai apstrādei izmantojamie paņēmieni, ja tas vajadzīgs, lai sasniegtu 77. pantā izklāstītos mērķus.

79. pants

Komisija prasa veikt uzskaiti un uzrādīt darbības uzskaites dokumentus, lai varētu uzskaitīt izmantotās vai saražotās rūdas, izejvielas un īpašus skaldāmos materiālus. Šāda prasība attiecas arī uz izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu pārvadāšanu.

Tie, uz ko attiecas šīs prasības, informē attiecīgās dalībvalsts iestādes par visiem paziņojumiem, ko nosūta Komisijai saskaņā ar 78. pantu un šā panta pirmo daļu.

Šā panta pirmajā daļā minēto prasību būtību un apjomu nosaka regulā, ko izdod Komisija un apstiprina Padome.

80. pants

Komisija var prasīt, lai visus pārpalikušos īpašos skaldāmos materiālus, kas reģenerēti vai iegūti kā blakusprodukti un ko neizmanto vai kas nav gatavi izmantošanai, deponē Aģentūrai vai citām noliktavām, ko pārrauga vai var pārraudzīt Komisija.

Šādi deponēti īpaši skaldāmie materiāli pēc attiecīgo personu pieprasījuma tām tūlīt jāatdod.

81. pants

Komisija var sūtīt inspektorus uz dalībvalstīm. Pirms Komisija pirmo reizi sūta inspektoru norīkojumā uz kādu dalībvalsti, tā apspriežas ar attiecīgo dalībvalsti; ar šādu apspriedi pietiek, lai to attiecinātu uz visiem turpmākiem šā inspektora norīkojumiem.

Inspektori, uzrādot dokumentus, kas apliecina viņu pilnvaras, jebkurā laikā var iekļūt visās vietās, piekļūt visiem datiem un visām personām, kas darba pienākumu dēļ ir saistītas ar materiāliem, ierīcēm vai iekārtām, uz ko attiecas šajā nodaļā paredzētie drošības pasākumi, ciktāl tas vajadzīgs, lai šos drošības pasākumus piemērotu rūdām, izejmateriāliem un īpašiem skaldāmiem materiāliem un lai nodrošinātu 77. panta ievērošanu. Ja attiecīgā valsts to lūdz, Komisijas ieceltos inspektorus pavada šās valsts iestāžu pārstāvji; tas tomēr nekavē un nekādā citā veidā netraucē inspektoru pienākumu izpildi.

Ja inspekcija sastop pretestību, Komisija lūdz Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētāju izdot rīkojumu, lai nodrošinātu inspekcijas veikšanu piespiedu kārtā. Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētājs pieņem lēmumu trijās dienās.

Ja vilcināšanās var radīt nelabvēlīgas sekas, pati Komisija var lēmuma formā izdot rakstisku rīkojumu turpināt inspekciju. Šādu rīkojumu nekavējoties iesniedz apstiprināšanai Eiropas Savienības Tiesas priekšsēdētājam.

Kad izdots rīkojums vai lēmums, attiecīgās valsts iestādes nodrošina to, ka inspektori var iekļūt vietās, kas norādītas rīkojumā vai lēmumā.

82. pants

Inspektorus pieņem darbā Komisija.

Viņi ir atbildīgi par 79. pantā minēto uzskaites dokumentu saņemšanu un pārbaudi. Par jebkuru pārkāpumu viņi ziņo Komisijai.

Komisija var izdot direktīvu, kas aicina attiecīgo dalībvalsti Komisijas noteiktā termiņā veikt visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai izbeigtu šādu pārkāpumu; Komisija par to informē Padomi.

Ja dalībvalsts noteiktajā termiņā neizpilda Komisijas direktīvu, Komisija vai jebkura ieinteresētā dalībvalsts, atkāpjoties no 258. un 259. panta, var nodot lietu Eiropas Savienības Tiesai.

83. pants

1. Ja personas vai uzņēmumi neievēro tiem ar šo nodaļu uzliktos pienākumus, Komisija šīm personām vai uzņēmumiem var piemērot sankcijas.

Šīs sankcijas, uzskaitītas atkarībā no bardzības pakāpes, ir šādas:

a) brīdinājums;

b) īpašu priekšrocību, piemēram, finansiālas vai tehniskas palīdzības atņemšana;

c) uz laiku līdz četriem mēnešiem uzņēmumu nodod vadīt personai vai kolēģijai, ko, savstarpēji vienojoties, ieceļ Komisija un valsts, kuras jurisdikcijā ir uzņēmums;

d) pilnīga vai daļēja izejmateriālu vai īpašu skaldāmo materiālu atņemšana.

2. Lēmumi, ko Komisija pieņem, īstenojot 1. punktu, un kas prasa nodot materiālus, ir izpildāmi. Dalībvalstu teritorijās tos var izpildīt saskaņā ar 164. pantu.

Atkāpjoties no 157. panta, Eiropas Savienības Tiesā iesniegtās apelācijas par Komisijas lēmumiem, kuri uzliek kādu no 1. punktā paredzētajām sankcijām, aptur šo lēmumu izpildi. Eiropas Savienības Tiesa pēc Komisijas vai kādas ieinteresētās dalībvalsts lūguma tomēr var likt lēmumu izpildīt tūlīt.

Ir jāizstrādā piemērota juridiska procedūra, lai nodrošinātu to interešu aizsardzību, kurām nodarīts kaitējums.

3. Komisija var dalībvalstīm dot ieteikumus par normatīviem aktiem, lai tajās nodrošinātu šajā nodaļā paredzēto pienākumu izpildi.

4. Dalībvalstis nodrošina sankciju piemērošanu un - vajadzības gadījumā - nodrošina to, ka pārkāpuma izdarītāji novērš nodarīto kaitējumu.

84. pants

Piemērojot drošības pasākumus, nedrīkst pastāvēt diskriminācija, pamatojoties uz rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu paredzēto izmantojumu.

Drošības pasākumu apjoms un procedūra, kā arī pilnvaras tām struktūrām, kas ir atbildīgas par drošības pasākumu piemērošanu, ir tikai tik plašas, lai varētu sasniegt šajā nodaļā izklāstītos mērķus.

Drošības pasākumus nevar attiecināt uz aizsardzības vajadzībām paredzētiem materiāliem, ko šim nolūkam īpaši apstrādā vai pēc šādas apstrādes saskaņā ar operatīviem plāniem novieto vai glabā militārās iestādēs.

85. pants

Ja jauni apstākļi to prasa, Padome pēc Komisijas priekšlikuma un apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, pēc dalībvalsts vai Komisijas lūguma, ar vienprātīgu lēmumu var pielāgot šajā nodaļā izklāstīto drošības pasākumu piemērošanas procedūru. Komisijai ir jāizskata katrs šāds dalībvalsts iesniegts lūgums.

8. nodaļa
Īpašumtiesības

86. pants

Īpaši skaldāmie materiāli ir Kopienas īpašums.

Kopienas īpašumtiesības attiecas uz visiem īpašiem skaldāmiem materiāliem, ko ražo vai importē kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums un uz ko attiecas VII nodaļā paredzētie drošības pasākumi.

87. pants

Dalībvalstīm, personām un uzņēmumiem ir neierobežotas tiesības izmantot un patērēt īpašus skaldāmos materiālus, kas likumīgi nonākuši to valdījumā, ievērojot pienākumus, ko tiem uzliek šis Līgums, jo īpaši attiecībā uz drošības pasākumiem, Aģentūrai piešķirtajām izvēles tiesībām, kā arī uz veselības aizsardzību un darba drošību.

88. pants

Aģentūra Kopienas uzdevumā veic īpašu uzskaiti, ko sauc par "īpašu skaldāmo materiālu finanšu uzskaiti".

89. pants

1. Īpašu skaldāmo materiālu finanšu uzskaitē:

   a) kādas dalībvalsts, personas vai uzņēmuma turējumā vai valdījumā nodotu īpašu skaldāmo materiālu vērtību uzskaita kā kredītu Kopienai un kā debetu šai dalībvalstij, personai vai uzņēmumam;

b) tādu īpašu skaldāmo materiālu, ko ražo vai importē kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums un kas kļūst par Kopienas īpašumu, vērtību uzskaita kā debetu Kopienai un kā kredītu šai dalībvalstij, personai vai uzņēmumam. Tāpat iegrāmato īpašus skaldāmos materiālus, ko Kopienai atdod kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums un kas iepriekš bijuši nodoti šās dalībvalsts, personas vai uzņēmuma valdījumā vai rīcībā.

2. Vērtības izmaiņas, kas ietekmē īpašu skaldāmo materiālu daudzumus, grāmatvedības uzskaites nolūkā izsaka tā, lai Kopienai nerastos ne zaudējumi, ne peļņa. Visus zaudējumus sedz vai peļņu patur materiālu turētājs.

3. Bilances atlikumi, ko rada iepriekšminētās darbības, jāsamaksā uzreiz pēc kreditora lūguma.

4. Piemērojot šo nodaļu, Aģentūru uzskata par uzņēmumu, ja tā savā vārdā veic kādus darījumus.

90. pants

Ja to prasa jauni apstākļi, saskaņā ar dalībvalsts vai Komisijas lūgumu Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu var pielāgot šīs nodaļas noteikumus, kas attiecas uz Kopienas īpašumtiesībām. Komisijai ir jāizpēta katrs šāds dalībvalsts iesniegts lūgums.

91. pants

Visiem tiem objektiem, materiāliem un aktīviem, uz ko saskaņā ar šo nodaļu neattiecas Kopienas īpašumtiesības, piemēro īpašumtiesību sistēmu, ko nosaka katras dalībvalsts tiesību akti.

9. nodaļa
Kodolmateriālu kopējais tirgus

92. pants

Šī nodaļa attiecas uz precēm un ražojumiem, kas norādīti sarakstos, kuri ir šā Līguma IV pielikums.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma un pēc Komisijas vai kādas dalībvalsts lūguma var grozīt šos sarakstus.

93. pants

Dalībvalstis aizliedz visas savstarpējās ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kā arī visus importa un eksporta kvantitatīvos ierobežojumus attiecībā uz:

a) sarakstā A1 un A2 minētajiem ražojumiem;

b) sarakstā B minētajiem ražojumiem, ja uz tiem attiecas kopējie muitas tarifi un ja tiem ir Komisijas izdots sertifikāts, kas apliecina, ka šos materiālus paredzēts izmantot kodolenerģētikas mērķiem.

Teritorijas ārpus Eiropas, kuras ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā, tomēr var turpināt iekasēt ievedmuitas un izvedmuitas nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, ja tie pēc būtības ir vienīgi fiskāli. Šādu nodokļu un maksājumu likmes un sistēma, kas tās reglamentē, nerada nekādu diskrimināciju šās valsts un citu dalībvalstu starpā.

94. un 95. pants

(atcelti)

96. pants

Dalībvalstis atceļ visus tos ierobežojumus pilsonības dēļ, kuri ietekmē kādas dalībvalsts personu tiesības veikt kvalificētu darbu kodolenerģētikas jomā, ievērojot ierobežojumus, kas izriet no sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai sabiedrības veselības pamatvajadzībām.

Apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, kura vispirms lūdz Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu var izdot direktīvas par šā panta piemērošanu.

97. pants

Uz fiziskām vai juridiskām personām - gan valsts, gan privātām iestādēm - kuras ir kādas dalībvalsts jurisdikcijā, nedrīkst attiecināt nekādus ierobežojumus pilsonības dēļ, ja šīs personas Kopienā grib piedalīties zinātnisku vai rūpniecisku kodoliekārtu būvniecībā.

98. pants

Dalībvalstis veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai atvieglinātu tādu apdrošināšanas līgumu noslēgšanu, kuri attiecas uz kodolenerģētikas radītiem draudiem.

Padome, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, pēc Komisijas priekšlikuma, kura vispirms lūdz Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu, ar kvalificētu balsu vairākumu izdod direktīvas par šā panta piemērošanu.

99. pants

Komisija var sniegt jebkādus ieteikumus, lai sekmētu tāda kapitāla apriti, kas domāts, lai finansētu rūpnieciskās darbības, kuras uzskaitītas šā Līguma II pielikumā.

100. pants
(atcelts)

10. nodaļa

Ārlietas

101. pants

Kopiena saskaņā ar savām pilnvarām un kompetenci var uzņemties saistības, noslēdzot nolīgumus vai līgumus ar trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni.

Par šādiem nolīgumiem vai līgumiem sarunas rīko Komisija saskaņā ar Padomes direktīvām; tos slēdz Komisija, kas saņēmusi piekrišanu no Padomes, kura pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

Nolīgumus vai līgumus, kuru īstenošanai nav vajadzīgi Padomes lēmumi un ko var nodrošināt ar attiecīgā budžeta līdzekļiem, tomēr var apspriest un noslēgt Komisija viena pati; Komisija par to informē Padomi.

102. pants

Nolīgumi vai līgumi, kas noslēgti ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni un kuros līdztekus Kopienai puse ir arī viena vai vairākas dalībvalstis, nestājas spēkā, kamēr visas attiecīgās dalībvalstis nav paziņojušas Komisijai par to, ka šie nolīgumi vai līgumi stājušies spēkā saskaņā ar attiecīgiem šo valstu tiesību aktiem.

103. pants

Dalībvalstis Komisijai dara zināmus nolīgumu vai līgumu projektus ar trešām valstīm, starptautiskām organizācijām vai trešās valsts pilsoņiem, ja šādi nolīgumi vai līgumi skar jautājumus, uz kuriem attiecas šis Līgums.

Ja nolīguma vai līguma projektā ir klauzulas, kas kavē šā Līguma piemērošanu, Komisija mēneša laikā pēc šāda paziņojuma saņemšanas attiecīgai valstij dara zināmas savas piezīmes.

Šī valsts nenoslēdz paredzēto nolīgumu vai līgumu, kamēr nav ņēmusi vērā Komisijas iebildumus vai izpildījusi sakarā ar tās pieteikumu steidzamā kārtā pieņemto Eiropas Savienības Tiesas nolēmumu par paredzēto klauzulu saderību ar šo Līgumu. Pieteikumu Eiropas Savienības Tiesai var iesniegt jebkurā laikā pēc tam, kad valsts ir saņēmusi Komisijas piezīmes.

104. pants

Personas vai uzņēmumi, kas pēc 1958. gada 1. janvāra, kandidātvalstīm – pēc to pievienošanās dienas, slēdz vai atjauno kādu nolīgumu vai līgumu ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, nedrīkst atsaukties uz minēto nolīgumu vai līgumu, lai izvairītos no šajā Līgumā paredzētajiem pienākumiem.

Katra dalībvalsts veic tādus pasākumus, kādus atzīst par vajadzīgiem, lai pēc Komisijas lūguma darītu tai zināmu visu informāciju par nolīgumiem vai līgumiem, kurus pēc šā panta pirmajā daļā norādītā laika šā Līguma darbības jomā kāda persona vai uzņēmums noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni. Komisija var prasīt šādus paziņojumus vienīgi tādēļ, lai pārliecinātos, ka šādos nolīgumos vai līgumos nav klauzulu, kas kavē šī Līguma piemērošanu.

Pēc Komisijas pieteikuma Eiropas Savienības Tiesa pieņem nolēmumu par šādu nolīgumu vai līgumu saderību ar šo Līgumu.

105. pants

Uz šo Līgumu nevar atsaukties, lai neļautu pildīt nolīgumus vai līgumus, ko līdz 1958. gada 1. janvārim, kandidātvalstīm – pirms pievienošanās dienas, kāda dalībvalsts, persona vai uzņēmums noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, ja šie nolīgumi vai līgumi ir darīti zināmi Komisijai ne vēlāk kā trīsdesmit dienas pēc iepriekš minētajiem datumiem.

Uz nolīgumiem vai līgumiem, ko no 1957. gada 25. marta līdz 1958. gada 1. janvārim, kandidātvalstīm – laikā no pievienošanās dokumenta parakstīšanas līdz pievienošanās dienai, kāda persona vai uzņēmums ir noslēdzis ar kādu trešo valsti, starptautisku organizāciju vai trešās valsts pilsoni, tomēr nevar atsaukties, lai pamatotu šā Līguma nepildīšanu, ja pēc Eiropas Savienības Tiesas atzinuma, kas pieņemts pēc Komisijas pieteikuma, kādai no pusēm, slēdzot nolīgumu vai līgumu, viens no svarīgākajiem iemesliem ir bijis nolūks izvairīties no šā Līguma.

106. pants

Dalībvalstīm, kas līdz 1958. gada 1. janvārim, kandidātvalstīm – pirms to pievienošanās, ar trešām valstīm ir noslēgušas nolīgumus, kas paredz sadarbību kodolenerģētikas jomā, kopīgi ar Komisiju ir jāpiedalās vajadzīgajās pārrunās ar šīm trešām valstīm, lai nodrošinātu to, ka šādu nolīgumu radītās tiesības un pienākumus, cik vien iespējams, uzņemas Kopiena.

Jebkuram jaunam nolīgumam, ko noslēdz pēc šādām pārrunām, vajadzīga tās dalībvalsts vai to dalībvalstu piekrišana, kuras parakstījušas iepriekšminēto nolīgumu, kā arī Padomes apstiprinājums, kas pieņemts ar kvalificētu balsu vairākumu.

III SADAĻA

NOTEIKUMI PAR IESTĀDĒM UN FINANŠU NOTEIKUMI

1. nodaļa

Dažu Līguma par Eiropas Savienību
un Līguma par Eiropas Savienības
darbību noteikumu piemērošana

106.a pants

1. Uz šo Līgumu attiecas Līguma par Eiropas Savienību 7. pants, 13. līdz 19. pants, 48. panta 2. un 5. punkts, kā arī tā 49. un 50. pants, Līguma par Eiropas Savienības darbību 15. pants, Līguma par Eiropas Savienības darbību 223. līdz 236. pants, 237. līdz 244. pants, 245. pants, 246. līdz 270. pants, 272., 273. un 274. pants, 277. līdz 281. pants, 285. līdz 304. pants, 310. līdz 320. pants, 322. līdz 325. pants, 336., 342. un 344. pants, kā arī Protokols par pārejas noteikumiem.

2. Šajā Līgumā atsauces uz Savienību, "Līgumu par Eiropas Savienību", "Līgumu par Eiropas Savienības darbību" vai "Līgumiem", kuras ietvertas šā panta 1. punktā, kā arī atsauces, kas ietvertas gan minētajiem Līgumiem, gan šim Līgumam pievienotajos protokolos, attiecīgi uzskata par atsaucēm uz Eiropas Atomenerģijas kopienu un šo Līgumu.

3. Līgumā par Eiropas Savienību un Līgumā par Eiropas Savienības darbību nav paredzētas atkāpes no šā Līguma noteikumiem.

2. nodaļa
Kopienas iestādes

1. iedaļa
Eiropas Parlaments

107. līdz 114. pants
(atcelti)

2. iedaļa

Padome

115. līdz 123. pants

(atcelti)

3. iedaļa

Komisija

124. līdz 133. pants

(atcelti)

134. pants

1. Ar šo ir izveidota Zinātnes un tehnikas komiteja; to piesaista Komisijai, un tai ir padomdevējas statuss.

   Ar komiteju jāapspriežas tādos gadījumos, kādos to paredz šis Līgums. Ar komiteju var apspriesties visos gadījumos, kādos Komisija atzīst to par lietderīgu.

2. Komitejā ir četrdesmit divi locekļi, ko ieceļ Padome pēc apspriešanās ar Komisiju.

Komitejas locekļus kā *persona designata* ieceļ uz pieciem gadiem. Viņus var iecelt amatā atkārtoti. Viņus nesaista nekādi obligāti norādījumi.

Zinātnes un tehnikas komiteja no savu locekļu vidus katru gadu ievēlē komitejas priekšsēdētāju un prezidiju.

135. pants

Komisija var rīkot apspriedes un dibināt pētniecības grupas, kas vajadzīgas tās uzdevumu veikšanai.

4. iedaļa
Eiropas Savienības Tiesa

136.līdz 143. pants
(atcelti)

144. pants

Eiropas Savienības Tiesas neierobežotā jurisdikcijā ir:

a) tiesvedība, kas uzsākta saskaņā ar 12. pantu, lai pieņemtu attiecīgus nosacījumus, kā Komisijai piešķirt licences un apakšlicences;

b) tiesvedība, ko personas vai uzņēmumi ierosinājuši pret sankcijām, ko Komisija tiem piemērojusi saskaņā ar 83. pantu.

145. pants

Ja Komisija uzskata, ka kāda persona vai uzņēmums ir izdarījis šā Līguma pārkāpumu, uz ko neattiecas 83. pants, tā aicina dalībvalsti, kuras jurisdikcijā ir šī persona vai uzņēmums, piemērot sankcijas, kas par šādu pārkāpumu ir paredzētas šīs dalībvalsts tiesību aktos.

Ja attiecīgā valsts Komisijas noteiktajā termiņā neizpilda šo lūgumu, Komisija var griezties Eiropas Savienības Tiesā, lai konstatētu pārkāpumu, kurā apsūdz šo personu vai uzņēmumu.

146. līdz 156. pants
(atcelti)

157. pants

Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, lietas izskatīšana Eiropas Savienības Tiesā neaptur attiecīgā akta piemērošanu. Ja attiecīgajos apstākļos Eiropas Savienības Tiesa to uzskata par vajadzīgu, tā tomēr var likt apturēt apstrīdētā akta piemērošanu.

158. līdz 160. pants
(atcelti)

5. iedaļa

Revīzijas palāta

160.a līdz 160.c pants

(atcelti)

3. nodaļa

Vairākām iestādēm kopīgi noteikumi

161. līdz 163. pants

(atcelti)

164. pants

Izpildi reglamentē tās valsts civilprocesa normas, kuras teritorijā izpilde notiek. Valsts iestāde, ko šim nolūkam norīko attiecīgās dalībvalsts valdība un dara to zināmu Komisijai, Eiropas Savienības Tiesai un saskaņā ar 18. pantu izveidotajai Arbitrāžas komitejai, lēmumam pievieno izpildes rīkojumu, iepriekš pārbaudot tikai lēmuma autentiskumu.

Kad pēc attiecīgās puses lūguma ir izpildītas šīs formalitātes, minētā puse var sākt izpildi saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, griežoties tieši kompetentā iestādē.

Izpildi var apturēt tikai ar Eiropas Savienības Tiesas lēmumu. Sūdzības par nepareizu izpildi tomēr ir attiecīgās valsts tiesu jurisdikcijā.

4. nodaļa

Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

165. līdz 170. pants

(atcelti)

IV SADAĻA

ĪPAŠI FINANŠU NOTEIKUMI

171. pants

1. Katram finanšu gadam sastāda Kopienas kopējo ieņēmumu un izdevumu tāmi, kas tomēr neietver Aģentūras un kopuzņēmumu ieņēmumus un izdevumus; šādi ieņēmumi un izdevumi jāuzrāda vai nu kārtējā budžetā, vai pētniecības un investīciju budžetā.

   Budžetā ietvertajiem ieņēmumiem un izdevumiem jābūt līdzsvarotiem.

2. Aģentūras, kas darbojas saskaņā ar komerciāliem principiem, ieņēmumus un izdevumus budžetā plāno atsevišķi.

Finanšu regulās, ko izstrādā saskaņā ar 322. pantu, attiecīgi ņemot vērā Aģentūras Statūtus, paredz veidu, kādā aprēķina, īsteno un revidē šādus ieņēmumus un izdevumus.

3. Kopuzņēmumu ieņēmumu un izdevumu tāmes katram finanšu gadam kopā ar darbības pārskatiem un bilancēm saskaņā ar šo uzņēmumu statūtiem iesniedz Komisijai, Padomei un Eiropas Parlamentam.

172. pants

1. *(atcelts)*

2. *(atcelts)*

3. *(atcelts)*

4. Aizņēmumus pētījumu vai investīciju finansēšanai ņem saskaņā ar nosacījumiem, ko nosaka Padome saskaņā ar 314. pantu.

Kopiena var veikt aizņēmumu kādas dalībvalsts kapitāla tirgū vai nu saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecas uz iekšējiem jautājumiem, vai arī - ja dalībvalstī tādu normu nav - pēc tam, kad ieinteresētā dalībvalsts ir apspriedusies ar Komisiju un tās ir vienojušās par paredzēto aizņēmumu.

Kompetentas ieinteresētās dalībvalsts iestādes var atteikties dot savu piekrišanu tikai tad, ja ir pamatotas bažas, ka šīs valsts kapitāla tirgū var rasties nopietni traucējumi.

173. un 173.a pants

(atcelti)

174. pants

1. Kārtējā budžeta izdevumos īpaši jānorāda:

   a) administratīvie izdevumi;

   b) izdevumi, kas attiecas uz drošības pasākumiem, kā arī veselības aizsardzību un darba drošību.

2. Pētniecības un investīciju budžeta izdevumos īpaši jānorāda:

   a) izdevumi, kas saistīti ar Kopienas pētniecības programmas īstenošanu;

b) dalība Aģentūras kapitālā un tās investīciju izdevumos;

c) izdevumi attiecībā uz mācību iestāžu iekārtām;

d) jebkāda dalība kopuzņēmumos vai konkrētās kopējās darbībās.

175. pants

(atcelts)

176. pants

1. Ievērojot ierobežojumus, ko uzliek programmas vai lēmumi, kas saistīti ar izdevumiem, kuriem saskaņā ar šo Līgumu ir vajadzīgs vienprātīgs Padomes apstiprinājums, pētniecības un investīciju izdevumiem piešķirtie līdzekļi ir arī:

a) saistību apropriācijas, kas aptver dažādus posteņus, kuri veido atsevišķu vienību un vienotu veselumu;

b) maksājumu apropriācijas, kas ir maksimālā summa, ko katru gadu izmaksā attiecībā uz saistībām, kas ir pieņemtas saskaņā ar a) apakšpunktu.

2. Attiecīgajam budžeta projektam, ko ierosina Komisija, pievieno saistību un maksājumu termiņu grafiku.

3. Pētniecībai un investīcijām paredzētās apropriācijas iedala dažādās nodaļās, grupējot izdevumu posteņus pēc to būtības un mērķa, un vajadzības gadījumā sīkāk iedala saskaņā ar regulām, kas izstrādātas atbilstīgi 322. pantam.

4. Ja vien Padome nenolemj ko citu, neizmantotās maksājumu apropriācijas ar Komisijas lēmumu pārceļ uz nākamo finanšu gadu.

177. līdz 181. pants

(atcelti)

182. pants

1. Komisija, ar noteikumu, ka tā informē kompetentas attiecīgo dalībvalstu iestādes, var no vienas dalībvalsts valūtas konvertēt citas dalībvalsts valūtā tik lielus uzkrājumus, cik vajadzīgs, lai tos izmantotu šā Līguma mērķiem. Komisija, cik vien iespējams, nekonvertē valūtu, ja tās rīcībā ir naudas līdzekļi vai likvīdi aktīvi tai vajadzīgajās valūtās.

2. Komisija sadarbojas ar visām dalībvalstīm ar attiecīgās valsts norādītas iestādes starpniecību. Veicot finanšu operācijas, Komisija izmanto attiecīgās dalībvalsts emisijas bankas pakalpojumus vai jebkuras citas tās izraudzītas finanšu iestādes pakalpojumus.

3. Pirms budžeti ir pieņemti galīgajā variantā, Komisija par izdevumiem, kas Kopienai maksā trešo valstu valūtās, iesniedz Padomei programmu, kurā norāda plānotos ieņēmumus un izdevumus dažādās valūtās.

   Padome ar kvalificētu balsu vairākumu apstiprina šo programmu. Finanšu gada laikā to var grozīt saskaņā ar to pašu procedūru.

4. Dalībvalstis ievērojot sadalījumu, kas noteikts 172. pantā, nodrošina Komisiju ar trešo valstu valūtu, kas ir vajadzīga izdevumiem, kuri uzrādīti 3. punktā paredzētajā programmā. Summas, ko Komisija saņem trešo valstu valūtās, pārskaita dalībvalstīm saskaņā ar to pašu sadalījumu.

5. Komisija var brīvi izmantot jebkādas naudas summas trešo valstu valūtās, ko tā ieguvusi no aizņēmumiem šajās valstīs.

6. Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu uz Aģentūru un kopuzņēmumiem var pilnībā vai daļēji attiecināt šā panta iepriekšējās daļās paredzētos konvertācijas nosacījumus un, vajadzības gadījumā, pielāgot šos nosacījumus to darbības vajadzībām.

183. un 183.a pants

(atcelti)

V SADAĻA
VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

184. pants

Kopiena ir tiesību subjekts.

185. pants

Visās dalībvalstīs Kopienai ir visplašākā tiesībspēja un rīcībspēja, ko šo valstu tiesību akti piešķir juridiskām personām; tā var iegūt vai atsavināt kustamu un nekustamu īpašumu, kā arī būt par pusi tiesas procesā. Šajā nolūkā Kopienu pārstāv Komisija.

186. pants

(atcelts)

187. pants

Lai veiktu tai uzticētos uzdevumus, Komisija drīkst vākt visu vajadzīgo informāciju un veikt jebkādu pārbaudi, ievērojot ierobežojumus un nosacījumus, ko Padome paredz saskaņā ar šo Līgumu.

188. pants

Kopienas atbildību par līgumsaistību izpildi reglamentē tiesību akti, kādus piemēro attiecīgiem līgumiem.

Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.

Darbinieku personisko atbildību pret Kopienu nosaka tiem attiecīgi piemērojamie Civildienesta noteikumi vai nodarbināšanas kārtība.

189. pants

Kopienas iestāžu atrašanās vietu nosaka, dalībvalstu valdībām savstarpēji vienojoties.

190. pants

(atcelts)

191. pants

Dalībvalstu teritorijā Kopienai ir privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīgas, lai veiktu tās uzdevumus, atbilstīgi nosacījumiem, kuri ietverti Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā.

192. pants

Dalībvalstis veic gan vispārējus, gan īpašus attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, ko rada šis Līgums vai Kopienas iestāžu darbība. Dalībvalstis palīdz Kopienai tās uzdevumu veikšanā.

Tās atturas veikt jebkādus pasākumus, kas varētu apdraudēt šā Līguma mērķu sasniegšanu.

193. pants

Risinot domstarpības, kas saistītas ar šā Līguma interpretāciju vai piemērošanu, dalībvalstis apņemas izmantot tikai tādas domstarpību izšķiršanas metodes, kādas paredz šis Līgums.

194. pants

1. Kopienas iestāžu un komiteju locekļiem, ierēdņiem un citiem darbiniekiem, kā arī citām personām, kam pienākumi vai arī sabiedriskas vai personiskas attiecības ar Kopienas iestādēm vai būvēm un iekārtām, vai ar kopuzņēmumiem liek iegūt ziņas par kādiem faktiem, informāciju, zināšanām, dokumentiem vai objektiem, uz ko saskaņā ar noteikumiem, ko pieņēmusi dalībvalsts vai Kopienas iestāde, attiecas drošības sistēma, arī pēc šādu pienākumu vai attiecību beigšanos, aizliegts izpaust šīs ziņas nepiederīgām personām un plašai sabiedrībai.

   Katra dalībvalsts jebkuru šā pienākuma pārkāpumu uzskata par rīcību, kas pārkāpj tās noteikumus attiecībā uz slepenību un uz ko gan satura, gan jurisdikcijas ziņā attiecas dalībvalsts tiesību akti, kurus tā piemēro rīcībai, kas apdraud valsts drošību, vai profesionālu noslēpumu izpaušanai. Šāda dalībvalsts pēc jebkuras ieinteresētās dalībvalsts vai Komisijas lūguma vēršas pret katru, kas ir tās jurisdikcijā un ir izdarījis šādu pārkāpumu.

2. Visas dalībvalstis Komisijai dara zināmus visus noteikumus, kas tajās reglamentē tādas informācijas, zināšanu, dokumentu vai objektu klasifikāciju un slepenību, uz kuriem attiecas šis Līgums.

Komisija nodrošina to, ka šos noteikumus dara zināmus pārējām dalībvalstīm.

Visas dalībvalstis veic visus attiecīgos pasākumus, lai cik iespējams atvieglotu vienotas un pilnīgas drošības sistēmas pakāpenisku izveidi. Šajā nolūkā Komisija, apspriedusies ar ieinteresētajām dalībvalstīm, var sniegt ieteikumus.

3. Kopienas iestādēm, to būvēm un iekārtām, kā arī kopuzņēmumiem jāpiemēro drošības sistēmas noteikumi, kas ir spēkā tajā teritorijā, kur katrs no tiem atrodas.

4. Visas pārējās iestādes un visas pārējās dalībvalstis atzīst jebkuru atļauju, ko vai nu Kopienas iestāde vai dalībvalsts piešķīrusi personai, kas darbojas jomā, uz ko attiecas šis Līgums, lai piekļūtu faktiem, informācijai, dokumentiem vai objektiem, uz ko attiecas šis Līgums un drošības sistēma.

5. Šis pants neliedz piemērot īpašus noteikumus, ko paredz nolīgumi, kurus dalībvalsts noslēdz ar trešo valsti vai starptautisku organizāciju.

195. pants

Piemērojot šo Līgumu, Kopienas iestādes, Aģentūra un kopuzņēmumi ievēro tos nosacījumus attiecībā uz rūdu, izejmateriālu un īpašu skaldāmo materiālu pieejamību, kuri ietverti valstu tiesību aktos, kas izstrādāti sabiedriskās kārtības vai sabiedrības veselības apsvērumu dēļ.

196. pants

Šajā Līgumā, ja vien tas neparedz ko citu:

a) "persona" ir jebkura fiziska persona, kas visas vai kādu no savām darbībām veic dalībvalstīs tajā jomā, kas norādīta attiecīgā šā Līguma nodaļā;

b) "uzņēmums" ir jebkurš uzņēmums vai iestāde neatkarīgi no tā, kāds ir tā juridiskais statuss – publisks vai privāts, kas visas vai kādu no savām darbībām veic dalībvalstīs tajā jomā, kas ir norādīta attiecīgā šā Līguma nodaļā.

197. pants

Šajā Līgumā:

1. "Īpaši skaldāmie materiāli" ir plutonijs-239; urāns-233, ar urānu-235 vai urānu-233 bagātināts urāns; kā arī visas vielas, kuru sastāvā ir viens vai vairāki iepriekšminētie izotopi, un tādi skaldāmie materiāli, ko pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu var precizēt Padome; vārdkopa "īpaši skaldāmie materiāli" tomēr neattiecas uz izejmateriāliem.

2. "Ar urānu-235 vai urānu-233 bagātināts urāns" ir urāns, kurā urāns-235 vai urāns-233, vai arī tie abi ir tādā daudzumā, ka šo izotopu kopīgā koncentrācija attiecībā uz izotopu 238 pārsniedz dabā sastopamā izotopa 235 un izotopa 238 attiecību.

3. "Izejmateriāli" ir urāns ar dabā sastopamu izotopu piejaukumu; urāns, kurā urāna-235 saturs ir mazāks par parasto; torijs; jebkura no iepriekšminētām vielām metāla, sakausējuma, ķīmiska savienojuma vai koncentrāta formā; jebkura cita viela, kurā iepriekšminētās vielas ir tādā koncentrācijā, kādu pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu precizē Padome.

4. "Rūdas" ir visas rūdas, kurās vidējā koncentrācijā, kādu pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu precizē Padome, ir vielas, no kā ar attiecīgu ķīmisku un fizikālu apstrādi var iegūt iepriekšminētos izejmateriālus.

198. pants

Ja vien šis Līgums neparedz ko citu, tas attiecas uz dalībvalstu Eiropas teritorijām un to jurisdikcijā esošām teritorijām ārpus Eiropas.

Tas attiecas arī uz tām Eiropas teritorijām, par kuru ārlietām ir atbildīga kāda no dalībvalstīm.

Šā Līguma noteikumi attiecas uz Ālandu salām saskaņā ar 2. protokolu Aktā par Austrijas Republikas, Somijas Republikas un Zviedrijas Karalistes pievienošanās noteikumiem.

Neatkarīgi no iepriekšējās daļas:

a) šo Līgumu nepiemēro Farēru salām.

Šis Līgums neattiecas uz Grenlandi;

b) šo Līgumu nepiemēro Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Suverēnajām bāzu teritorijām Kiprā;

c) šo Līgumu nepiemēro tām aizjūras zemēm un teritorijām, kas uztur īpašas attiecības ar Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti un kas nav uzskaitītas Līguma par Eiropas Savienību un Līguma par Eiropas Savienības darbību II pielikumā;

d) šo Līgumu piemēro Normandijas salām un Menas salai tikai tiktāl, ciktāl tas vajadzīgs, lai nodrošinātu tām piemērojamo noteikumu īstenošanu, ko paredz 1972. gada 22. janvārī parakstītais līgums par jaunu dalībvalstu pievienošanos Eiropas Ekonomikas kopienai un Eiropas Atomenerģijas kopienai.

(e) punkts ir atcelts)

199. pants

Komisijas pienākums ir uzturēt visas vajadzīgās attiecības ar Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādēm, ar tās specializētām iestādēm un iestādēm, kas pārstāv Pasaules tirdzniecības organizāciju.

Komisija uztur vajadzīgās attiecības arī ar visām starptautiskām organizācijām.

200. pants

Komisija ievieš visas attiecīgās formas sadarbībai ar Eiropas Padomi.

201. pants

Kopiena veido ciešu sadarbību ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju un, savstarpēji vienojoties, sīkāk nosaka šīs sadarbības formas.

202. pants

Šis Līgums neliedz pastāvēt un attīstīties reģionālām apvienībām, ko veido Beļģija un Luksemburga vai Beļģija, Luksemburga un Nīderlande, ciktāl šo reģionālo apvienību mērķi nav sasniedzami, piemērojot šo Līgumu.

203. pants

Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi, jārīkojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome, pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus.

204. un 205. pants

(atcelti)

206. pants

Kopiena ar vienu vai vairākām valstīm vai starptautiskām organizācijām var slēgt asociācijas līgumus, kas paredz savstarpējas tiesības un pienākumus, kopīgu rīcību un īpašas procedūras.

Šādus līgumus, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu slēdz Padome.

Ja šādu līgumu dēļ jāizdara grozījumi šajā Līgumā, grozījumus vispirms pieņem saskaņā ar procedūru, kas paredzēta Līguma par Eiropas Savienību 48. panta 2. līdz 5. punktā.

207. pants

Protokoli, kas pēc dalībvalstu savstarpējas vienošanās pievienoti šim Līgumam, ir daļa no tā.

208. pants

Šis Līgums ir noslēgts uz neierobežotu laiku.

VI SADAĻA

NOTEIKUMI, KAS ATTIECAS UZ SĀKUMPOSMU

(atcelta)

209. līdz 223. pants

(atcelti)

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

224. pants

Augstās Līgumslēdzējas Puses šo Līgumu ratificē saskaņā ar attiecīgajām konstitucionālajām prasībām. Ratifikācijas dokumentus deponē Itālijas Republikas valdībai.

Šis Līgums stājas spēkā nākamā mēneša pirmajā dienā pēc tam, kad ratifikācijas dokumentu deponējusi pēdējā parakstītājvalsts. Ja tomēr deponēšana notiek vēlāk nekā 15 dienas pirms nākamā mēneša sākuma, šis Līgums nestājas spēkā līdz aiznākamā mēneša pirmajai dienai pēc ratifikācijas dokumenta deponēšanas.

225. pants

Šā Līguma oriģinālu vienā eksemplārā franču, holandiešu, itāļu un vācu valodā deponē Itālijas Republikas valdības arhīvā; visi četri teksti ir vienlīdz autentiski, un Itālijas Republikas valdība izsniedz apstiprinātas kopijas visu citu parakstītājvalstu valdībām.

Saskaņā ar Pievienošanās līgumiem autentiski ir arī šā Līguma teksti angļu, bulgāru, čehu, dāņu, grieķu, horvātu, igauņu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru un zviedru valodā.

TO APLIECINOT, attiecīgie Pilnvarotie ir parakstījuši šo Līgumu.

Romā, tūkstoš deviņi simti piecdesmit septītā gada divdesmit piektajā martā.

(pilnvaroto saraksts nav sniegts)

PIELIKUMI

I PIELIKUMS

KODOLENERĢĒTIKAS PĒTĪJUMU JOMAS,
KAS MINĒTAS ŠĀ LĪGUMA 4. PANTĀ

I Izejmateriāli

1. Galveno materiālu (urāna, torija un citu kodolenerģētikā īpaši nozīmīgu vielu) atradņu ģeoloģiska izpētes un ieguves metodes.

2. Metodes, kā palielināt šo materiālu koncentrāciju un pārvērst tos tehniski tīros savienojumos.

3. Metodes, kā šos tehniski tīros savienojumus pārvērst kodolenerģētikai piemērotos tīros savienojumos un metālos.

4. Metodes, ko izmanto ķīmijas, keramikas un metalurģijas nozarē, lai šos savienojumus un metālus, kā arī plutoniju, urānu-235 vai urānu-233 - tīru vai arī kopā ar šādiem savienojumiem vai metāliem - pārvērstu un pārstrādātu degvielas elementos.

5. Metodes, kā šādus degvielas elementus aizsargāt pret ārēju faktoru izraisītu koroziju vai eroziju.

6. Metodes, ko izmanto, lai ražotu, rafinētu, pārstrādātu un glabātu citus īpašus kodolenerģētikas materiālus, jo īpaši:

   a) palēninātājus, piemēram, smago ūdeni, kodolenerģētikai piemērotu tīru grafītu, beriliju, berilija oksīdu;

   b) struktūrmateriālus, piemēram, cirkoniju (bez hafnija), niobiju, lantānu, titānu, beriliju un to oksīdus, karbīdus un citus savienojumus, ko var izmantot kodolenerģētikā;

   c) dzesētājus, piemēram, hēliju, organiskus šķidrumus, nātriju, nātrija un kālija sakausējumus, bismutu, svina un bismuta sakausējumus.

7. Izotopu separācijas metodes:

   a) no urāna;

   b) no materiāliem lielā daudzumā, kurus var izmantot kodolenerģijas ražošanā, piemēram, no litija-6, litija-7, slāpekļa-15 un bora-10;

   c) no izotopiem, ko mazos daudzumos izmanto pētījumiem.

II Fizika, ko izmanto kodolenerģētikā

1. Praktiskā teorētiskā fizika:

a) zemo enerģiju kodolreakcijas, jo īpaši neitronu ierosinātas reakcijas;

b) kodolu dalīšanās;

c) jonizējošā starojuma un fotonu mijiedarbība ar matēriju;

d) cietvielu fizikas teorija;

e) kodolsintēzes pētījumi, īpaši pievēršoties jonizētas plazmas pārvērtībām elektromagnētisko spēku iespaidā un sevišķi augsto temperatūru termodinamikai.

2. Praktiskā eksperimentālā fizika:

a) tās pašas nozares, kas iepriekš minētas 1. punktā;

b) kodolenerģētikā nozīmīgu transurāna elementu īpašību pētījumi.

3. Reaktoru aprēķini:

a) teorētiskā makroskopiskā neitronu fizika;

b) eksperimentāli neitronu mērījumi: eksponenciāli un kritiski eksperimenti;

c) termodinamiski aprēķini un materiālu stiprības aprēķini;

d) attiecīgi eksperimentāli mērījumi;

e) reaktoru kinētika, reaktoru kontroles problēmas un attiecīgi eksperimenti;

f) aprēķini aizsardzībai pret jonizējošo starojumu un attiecīgi eksperimenti.

III Reaktoru fizikālā ķīmija

1. Pētījumi par to, kā reaktoros izmantojamu materiālu fizikālā un ķīmiskā struktūru un tehniskās īpašības maina:

a) karstums;

b) to vielu īpašības, ar kurām tie nonāk saskarē;

c) mehāniski faktori.

2. Sairšanas un citu parādību pētījumi, apstarojot:

a) degvielas elementus;

b) struktūrmateriālus un dzesētājus;

c) palēninātājus.

3. Analītiskās ķīmijas un analītiskās fizikālās ķīmijas izmantojums reaktoru sastāvdaļās.

4. Homogēno reaktoru fizikālā ķīmija: radioaktīvu vielu ķīmija, korozija.

IV Radioaktīvu materiālu pārstrāde

1. Metodes plutonija un urāna-233 ieguvei no apstarotām degvielām, kā arī iespēja atkārtoti iegūt urānu vai toriju.

2. Plutonija ķīmija un metalurģija.

3. Citu transurāna elementu ieguves metodes un šo elementu ķīmija.

4. Derīgu radioaktīvu izotopu ieguves metodes un šo izotopu ķīmija:

a) kodolu dalīšanās produkti;

b) apstarojot iegūti radioaktīvi izotopi.

5. Nederīgu radioaktīvo atkritumu bagātināšana un glabāšana.

V Radioaktīvu izotopu izmantojumi

Radioaktīvu izotopu kā aktīvu elementu jeb iezīmētāju izmantojums:

a) rūpniecībā un zinātnē;

b) medicīnā un bioloģijā;

c) lauksaimniecībā.

VI Pētījumi par starojuma kaitīgo iedarbību uz dzīviem organismiem

1. Pētījumi par kaitīgā starojuma konstatēšanu un mērījumiem.

2. Pētījumi par piemērotiem profilakses un aizsardzības pasākumiem un attiecīgajiem drošības standartiem.

3. Pētījumi par starojuma seku novēršanu.

VII Iekārtas

Pētījumi, kas attiecas uz tādu iekārtu būvi un uzlabojumiem, kuras paredzēts īpaši izmantot ne tikai reaktoriem, bet arī visām rūpniecības un pētījumu būvēm un iekārtām, kas vajadzīgas iepriekš uzskaitītajiem pētījumiem. Piemēram var minēt:

1. Šādu tipu mehāniskas iekārtas:

a) īpašu šķidrumu sūkņi;

b) siltummaiņi;

c) aparāti kodolfizikas pētījumiem, piemēram, neitronu ātruma selektori;

d) manipulatori ar tālvadību.

2. Šādu tipu elektroiekārtas:

a) instrumenti, ar kuriem konstatē un mēra starojumu un kurus it īpaši izmanto:

– minerālu atradņu ģeoloģiskā meklēšanā,

– zinātniskos un tehniskos pētījumos,

– reaktoru vadīšanā,

– veselības aizsardzībā un darba drošībā;

b) reaktoru vadības iekārtas;

c) zemo enerģiju daļiņu paātrinātāji (līdz 10 MeV).

VIII Enerģijas ražošanas ekonomiskie aspekti

1. Dažādu reaktoru tipu salīdzinoši pētījumi - gan teorētiski, gan eksperimentāli.

2. Tehniski un ekonomiski degvielas ciklu pētījumi.

II PIELIKUMS

RŪPNIECISKAS DARBĪBAS, KAS MINĒTAS ŠĀ LĪGUMA 41. PANTĀ

1. Urāna un torija rūdas ieguve.

2. Šādu rūdu bagātināšana.

3. Urāna un torija koncentrātu ķīmiska pārstrāde un rafinēšana.

4. Kodoldegvielu sagatavošana jebkurā formā.

5. Kodoldegvielas elementu izgatavošana.

6. Urāna heksafluorīda ražošana.

7. Bagātināta urāna ražošana.

8. Apstarotu degvielu pārstrāde, lai separētu dažus vai visus to sastāva elementus.

9. Reaktoru palēninātāju ražošana.

10. Cirkonija (bez hafnija) vai tā savienojumu ražošana.

11. Visu tipu kodolreaktori, kas paredzēti dažādiem mērķiem.

12. Ierīces radioaktīvu atlikumu rūpnieciskai pārstrādei, kuras uzstādītas kopā ar vienu vai vairākām šajā sarakstā uzskaitītajām ierīcēm.

13. Pusrūpnieciskas būves, ko paredz izmantot tādu rūpnīcu būves priekšdarbos, kuras veic kādu no 3. līdz 10. punktā minētajām darbībām.

III PIELIKUMS

PRIEKŠROCĪBAS, KO SASKAŅĀ AR ŠĀ LĪGUMA 48. PANTU VAR PIEŠĶIRT KOPUZŅĒMUMIEM

1. a) Atzinums, ka, iegādājoties nekustamo īpašumu, kas vajadzīgs kopuzņēmumu izveidei, saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ievēro sabiedrības interešu prioritāti.

   b) Attiecīgas valsts procedūru piemērošana, kuras paredz obligātu īpašuma iegādi sabiedrības interešu nolūkā, tā, lai šā īpašuma iegāde varētu notikt, ja nav panākta labprātīga vienošanās.

2. Tiesības uz licencēm, ko piešķir vai nu ar šķīrējtiesas lēmumu, vai ar piespiedu līdzekļiem, kā paredzēts 17. līdz 23. pantā.

3. Pēc kopuzņēmumu izveides - atbrīvojums no visiem nodokļiem un maksājumiem un visiem nodokļiem, ko uzliek uzņēmumos ieguldītiem aktīviem.

4. Atbrīvojums no visiem nodokļiem un maksājumiem, kā arī no visiem reģistrācijas un dokumentācijas maksājumiem, kas jāveic, iegādājoties nekustamus īpašumus.

5. Atbrīvojums no visiem tiešajiem nodokļiem, ko citos gadījumos var uzlikt kopuzņēmumiem, to īpašumiem, aktīviem un ieņēmumiem.

6. Atbrīvojums no visām muitas nodevām un maksājumiem ar līdzīgu iedarbību, kā arī no visiem importa vai eksporta aizliegumiem un ierobežojumiem neatkarīgi no tā, vai tie pēc būtības ir ekonomiski vai fiskāli, attiecībā uz:

a) zinātniskām un tehniskām iekārtām, bet ne būvmateriāliem un iekārtām, ko izmanto administratīviem mērķiem;

b) vielām, kas ir pārstrādātas vai kas tiks pārstrādātas kopuzņēmumā.

7. Valūtas maiņas nosacījumi, kas paredzēti 182. panta 6. punktā.

8. Kopuzņēmumos nodarbinātu dalībvalstu pilsoņu, kā arī viņu laulāto un apgādājamu ģimenes locekļu atbrīvojums no ieceļošanas vai uzturēšanās ierobežojumiem.

IV PIELIKUMS

PREČU UN RAŽOJUMU SARAKSTS,
UZ KO ATTIECAS IX NODAĻAS NOTEIKUMI
PAR KODOLMATERIĀLU KOPĒJO TIRGU

Saraksts A[1]

Urāna rūdas, kuru svara vienībā ir vairāk nekā 5 % dabīgā urāna.

Uraninīts, kura svara vienībā ir vairāk nekā 5 % dabīgā urāna.

Urāna oksīds.

Dabīgā urāna neorganiskie savienojumi, kas nav urāna oksīds un urāna heksafluorīds.

Organiski dabīgā urāna savienojumi.

Neapstrādāts vai apstrādāts dabīgais urāns.

Plutonija sakausējumi.

Organiski vai neorganiski urāna savienojumi, kas bagātināti ar organiskiem vai neorganiskiem savienojumiem vai ar urānu-235.

Organiski vai neorganiski savienojumi vai urāns-233.

Ar urānu-233 bagātināts torijs.

Plutonija organiski vai neorganiski savienojumi.

Ar plutoniju bagātināts urāns.

Ar urānu-235 bagātināts urāns.

Urāna sakausējumi, kas bagātināti ar urānu-235 vai urānu-233.

Plutonijs.

Urāns-233.

Urāna heksafluorīds.

Monacīts.

Torija rūdas, kuru svara vienībā ir vairāk nekā 20% torija.

Urāna torianīts, kurā ir vairāk nekā 20% torija.

Neapstrādāts vai apstrādāts torijs.

Torija oksīds.

Neorganiski torija savienojumi, kas nav torija oksīds.

Organiski torija savienojumi.

Saraksts A^2

Deitērijs un tā savienojumi (ieskaitot smago ūdeni), kuros deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1: 5000.

Smagais parafīns, kurā deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1: 5000.

Maisījumi un šķīdumi, kuros deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1: 5000.

Kodolreaktori.

Urāna izotopu separācijas iekārtas, kas izmanto gāzu difūziju vai citas metodes.

Iekārtas, kas ražo deitēriju, tā savienojumus (ieskaitot smago ūdeni) un atvasinājumus, kā arī deitērija maisījumus vai šķīdumus, kuros deitērija atomu skaits attiecībā pret parasta ūdeņraža atomu skaitu ir lielāks nekā 1: 5000:

– iekārtas, kas darbojas, izmantojot ūdens elektrolīzi;

– iekārtas, kas darbojas, izmantojot ūdens destilāciju, šķidro ūdeņradi utt.;

– iekārtas, kas darbojas, izmantojot temperatūras maiņu izraisītu sērūdeņraža un ūdens izotopu apmaiņu;

– iekārtas, kas darbojas, izmantojot citas metodes.

Iekārtas, kas īpaši paredzētas radioaktīvu materiālu ķīmiskai pārstrādei:

– iekārtas apstarotu degvielu separācijai:

  – izmantojot ķīmiskus procesus (šķīdinātājus, nogulsnēšanos, jonu apmaiņu u.tml.);

  – izmantojot fizikālus procesus (frakcionētu destilāciju u.tml.);

– atlikumu pārstrādes iekārtas;

– iekārtas, kas pārstrādā izlietotas degvielas atkārtotai izmantošanai.

Transportlīdzekļi, kas īpaši paredzēti sevišķi radioaktīvu vielu pārvadājumiem:

– kravas vagoni un vagonetes jebkura platuma sliežu ceļiem;

– smagās automašīnas;

– preču pārkraušanai piemēroti motorizēti transportlīdzekļi;

– piekabes un puspiekabes un citi transporta līdzekļi bez motora.

Radioaktīvu materiālu transportēšanai vai glabāšanai paredzēti konteineri ar svina ekrāniem.

Mākslīgi radioaktīvi izotopi un to neorganiski vai organiski savienojumi.

Mehāniski tālvadības manipulatori, kas ir īpaši paredzēti darbībām ar sevišķi radioaktīvām vielām;

– stacionāras vai mobilas mehāniskas manipulācijas ierīces, ko nevar vadīt ar rokām.

B saraksts

(ieraksts atcelts)

Litija rūdas un koncentrāti.

Kodolenerģētikai atbilstošas tīrības metāli:

– neapstrādāts berilijs;

– neapstrādāts bismuts;

– neapstrādāts niobijs (kolumbijs);

– neapstrādāts cirkonijs (bez hafnija);

– neapstrādāts litijs;

– neapstrādāts alumīnijs;

– neapstrādāts kalcijs;

– neapstrādāts magnijs.

Bora trifluorīds.

Fluorūdeņražskābes anhidrīds.

Hlora trifluorīds.

Broma trifluorīds.

Litija hidroksīds.

Litija fluorīds.

Litija hlorīds.

Litija hidrīds.

Litija karbonāts.

Kodolenerģētikai piemērotas tīrības pakāpes berilija oksīds.

Ugunsizturīgi kodolenerģētikai piemērotas tīrības pakāpes berilija oksīda ķieģeļi.

Citi ugunsizturīgi kodolenerģētikai piemērotas tīrības pakāpes berilija oksīda ražojumi.

Mākslīgais grafīts klučos vai stieņos, kurā bora daudzums ir mazāks par vienu miljono daļu vai vienāds ar to un kura kopējais mikroskopiskais siltuma neitronu absorbcijas šķēlums ir 5 milibarni vai mazāks.

Mākslīgi separēti stabili izotopi.

Elektromagnētiski jonu separatori, ieskaitot masas spektrografus un masas spektrometrus.

Reaktoru simulatori (īpaši analogi datori).

Mehāniski manipulatori ar tālvadību:

– vadāmi ar rokām (t.i., tādi, kas darbojas manuāli, kā rīki).

Šķidra metāla sūkņi.

Vakuuma sūkņi, ar ko panāk augstu retinājumu.

Siltummaiņi, kas īpaši projektēti kodolspēkstacijām.

Kāds no šāda tipa starojuma konstatēšanas instrumentiem (un to rezerves daļas), kas īpaši paredzēti vai pielāgojami kodolstarojuma - alfa un beta daļiņu, gamma staru, neitronu un protonu - konstatēšanai vai mērīšanai:

– Geigera skaitītāji un proporcionāli skaitītāji;

– detektori vai mērinstrumenti ar Geigera - Millera skaitītājiem vai proporcionālajiem skaitītājiem;

– jonizācijas kameras;

– instrumenti ar jonizācijas kamerām;

– starojuma konstatēšanas vai mērījumu iekārtas minerālu atradņu ģeoloģiskai izpētei un reaktoru, gaisa, ūdens un augsnes kontrolei;

– neitronu detektori, kuros izmanto boru, bora trifluorīdu, ūdeņradi vai skaldāmos elementus;

– konstatēšanas instrumenti vai mērinstrumenti ar neitronu detektoriem, kuros izmanto boru, bora trifluorīdu, ūdeņradi vai skaldāmos elementus;

– scintilācijas kristāli, kas ir nostiprināti vai ievietoti metāla apvalkā (cietie scintilatori);

– konstatēšanas instrumenti vai mērinstrumenti, kas izmanto šķidrus, cietus vai gāzu scintilatorus;

– pastiprinātāji, kas ir īpaši paredzēti kodoltehniskiem mērījumiem, tostarp lineāri pastiprinātāji, priekšpastiprinātāji, pastiprinātāji ar sadalītu pastiprinājumu un impulsu amplitūdas analizatori;

– sakritības iekārtas, ko izmanto kopā ar starojuma detektoriem;

– elektroskopi un elektrometri, arī dozimetri (kas nav instrumenti, kuri paredzēti mācību nolūkiem, vienkārši metāla lapiņu elektroskopi, dozimetri, kas ir īpaši paredzēti izmantošanai kopā ar medicīnas rentgena iekārtām un elektrostatiskiem mērinstrumentiem);

– instrumenti, ar ko var mērīt strāvas, kas vājākas par 1 pikoampēru;

– fotoelektroniski daudzkāršotāji ar fotokatodiem, kas dod vismaz 10 μA/Lm stipru strāvu un kuros vidējais pastiprinājums pārsniedz 10^5, kā arī visi citu tipu elektriskie daudzkāršotāji, ko ierosina pozitīvi joni;

– impulsu skaitītāji un elektroniski integratīvi mēraparāti starojuma konstatēšanai.

Ciklotroni, van de Grāfa vai Kokrofta - Voltona statiskās elektrības elektrostatiskie ģeneratori, lineārie paātrinātāji un citas ierīces, kas kodoldaļiņām spēj piešķirt enerģiju, kas ir lielāka par 1 MeV.

Magnēti, kas ir īpaši paredzēti un būvēti iepriekšminētajām ierīcēm un iekārtām (ciklotroniem utt.).

Tāda tipa paātrinātājas un fokusētājas ierīces, ko var izmantot masas spektrometros un masas spektrografos.

Intensīvi elektroniski pozitīvo jonu avoti, ko paredzēts izmantot daļiņu paātrinātājos, masas spektrometros un līdzīgās ierīcēs.

Starojuma necaurlaidīgs stikls plāksnēs:

– lietas vai velmētas kvadrātveida vai taisnstūra slīpēta vai pulēta, bet citādi neapstrādāta stikla (arī armēta stikla vai bruņustikla) plāksnes;

– lietas vai velmētas stikla plāksnes (neatkarīgi no tā, vai tās ir slīpētas vai pulētas, vai ne), grieztas pēc formas, kas nav ne kvadrāti, ne taisnstūri, vai arī liektas vai citādi apstrādātas (piemēram, fasetētas vai gravētas);

– aizsargstikls no rūdīta vai laminēta stikla, formēts vai neformēts.

Gaisa necaurlaidīgi tērpi, kas aizsargā pret starojumu vai radioaktīvo piesārņojumu:

– no plastmasas;

– no gumijas;

– no impregnēta vai pārklāta auduma:

  – vīriešiem;

  – sievietēm.

Difenils (tā kā faktiski tas ir aromātiskais ogļūdeņradis $C_6H_5C_6H_5$).

Tetrafenils.

V PIELIKUMS

SĀKOTNĒJĀ PĒTNIECĪBAS UN MĀCĪBU PROGRAMMA, KAS MINĒTA ŠĀ LĪGUMA 215. PANTĀ

(atcelts)

PROTOKOLI

PROTOKOLS

PAR VALSTU PARLAMENTU LOMU EIROPAS SAVIENĪBĀ

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ATGĀDINOT, ka tas, kā valstu parlamenti kontrolē savu valdību darbību saistībā ar Eiropas Savienības darbību, ir atkarīgs no katras dalībvalsts konstitucionālās iekārtas un prakses;

TIEKDAMIES rosināt valstu parlamentus pilnīgāk iesaistīties Eiropas Savienības darbībā un paplašināt to iespējas izteikt viedokli par Eiropas Savienības leģislatīvo aktu projektiem, kā arī par citiem jautājumiem, kuros tie varētu būt īpaši ieinteresēti,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam:

I SADAĻA

INFORMĀCIJA VALSTU PARLAMENTIEM

1. pants

Komisijas konsultatīvos dokumentus (zaļās grāmatas, baltās grāmatas un paziņojumus), kad tos publicē, Komisija tieši nosūta valstu parlamentiem. Arī ikgadējo likumdošanas programmu un jebkādus citus likumdošanas plānošanas vai politiskās stratēģijas dokumentus Komisija nosūta valstu parlamentiem tajā pašā laikā, kad tos nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

2. pants

Leģislatīvo aktu projektus, ko iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei, nosūta valstu parlamentiem.

Šajā protokolā "leģislatīvā akta projekts" ir Komisijas priekšlikums, dalībvalstu grupas iniciatīva, Eiropas Parlamenta iniciatīva, Tiesas lūgums, Eiropas Centrālās bankas ieteikums un Eiropas Investīciju bankas lūgums, kas attiecas uz kāda leģislatīvā akta pieņemšanu.

Komisijas ierosinātos leģislatīvo aktu projektus Komisija tieši iesniedz valstu parlamentiem tajā pašā laikā, kad tos iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.

Eiropas Parlamenta ierosinātos leģislatīvo aktu projektus Eiropas Parlaments tieši iesniedz valstu parlamentiem.

Dalībvalstu grupas, Tiesas, Eiropas Centrālās bankas vai Eiropas Investīciju bankas ierosinātos leģislatīvo aktu projektus Padome iesniedz valstu parlamentiem.

3. pants

Valstu parlamenti var nosūtīt Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas priekšsēdētājam pamatotu atzinumu par leģislatīvā akta projekta atbilstību subsidiaritātes principam, ievērojot procedūru, kas paredzēta Protokolā par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu.

Ja attiecīgo leģislatīvā akta projektu ir ierosinājusi dalībvalstu grupa, Padomes priekšsēdētājs pamatoto atzinumu vai pamatotos atzinumus nodod attiecīgo dalībvalstu valdībām.

Ja leģislatīvā akta projektu ir ierosinājusi Tiesa, Eiropas Centrālā banka vai Eiropas Investīciju banka, Padomes priekšsēdētājs pamatoto atzinumu vai pamatotos atzinumus nodod attiecīgajai iestādei vai struktūrai.

4. pants

No dienas, kad leģislatīvā akta projekts ir pieejams valstu parlamentiem Savienības oficiālajās valodās, līdz dienai, kad projektu iekļauj Padomes pagaidu darba kārtībā, lai to pieņemtu vai lai formulētu nostāju saskaņā ar likumdošanas procedūru, ir jāpaiet astoņām nedēļām. Steidzamības gadījumos ir iespējami izņēmumi, kuru pamatojumu norāda Padomes aktā vai nostājā. Izņemot pietiekami pamatotus steidzamības gadījumus, minētajās astoņās nedēļās nedrīkst notikt nekāda vienošanās par leģislatīvā akta projektu. Izņemot pietiekami pamatotus steidzamības gadījumus, no dienas, kad leģislatīvā akta projektu iekļauj Padomes pagaidu darba kārtībā, līdz dienai, kad pieņem nostāju, ir jāpaiet desmit dienām.

5. pants

Padomes sanāksmju darba kārtību un to rezultātu, tostarp to sanāksmju protokolus, kurās Padome apspriež leģislatīvo aktu projektus, tieši nosūta valstu parlamentiem tajā pašā laikā, kad tos nosūta dalībvalstu valdībām.

6. pants

Ja Eiropadome paredz atsaukties uz Līguma par Eiropas Savienību 48. panta 7. punkta pirmo vai otro daļu, valstu parlamentus par šo Eiropadomes iniciatīvu informē vismaz sešus mēnešus pirms lēmuma pieņemšanas.

7. pants

Revīzijas palāta informācijas nolūkā nosūta savu gada ziņojumu valstu parlamentiem tajā pašā laikā, kad to nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei.

8. pants

Ja valsts parlamentārā sistēma nav vienpalātas sistēma, šā protokola 1. līdz 7. pants attiecas uz parlamenta palātām.

II SADAĻA
PARLAMENTU SADARBĪBA

9. pants

Eiropas Parlaments un valstu parlamenti kopīgi nosaka to, kā organizēt un sekmēt efektīvu un regulāru savstarpējo sadarbību Eiropas Savienībā.

10. pants

Tādu parlamentāro struktūrvienību konference, kuras specializējas Savienības jautājumos, var iesniegt Eiropas Parlamentam, Padomei un Komisijai izskatīšanai jebkuru priekšlikumu, ko tā uzskata par lietderīgu. Minētā konference arī veicina informācijas un labas prakses apmaiņu starp valstu parlamentiem un Eiropas Parlamentu, kā arī starp to īpašajām komitejām. Tāpat minētā konference var organizēt parlamentu konferences par konkrētiem tematiem, jo īpaši lai apspriestu kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumus, tostarp kopējo drošības un aizsardzības politiku. Konferences priekšlikumi nav saistoši valstu parlamentiem un neietekmē to nostāju.

PROTOKOLS
PAR EIROPAS SAVIENĪBAS TIESAS STATŪTIEM

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

VĒLĒDAMIES pieņemt Eiropas Savienības Tiesas statūtus, kas paredzēti Līguma par Eiropas Savienības darbību 281. pantā,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

1. pants

Eiropas Savienības Tiesas sastāvs un funkcijas atbilst noteikumiem, kas paredzēti Līgumos, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā (EAEK līgums) un šajos Statūtos.

I SADAĻA

TIESNEŠI UN ĢENERĀLADVOKĀTI

2. pants

Pirms stāšanās amatā visi tiesneši Tiesas priekšā, kas sanākusi atklātā sēdē, zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

3. pants

Uz tiesnešiem attiecas imunitāte pret tiesvedību. Pēc amata pilnvaru beigām viņu imunitāte saglabājas attiecībā uz darbībām, kas veiktas, pildot amata pienākumus, tostarp attiecībā uz teikto un rakstīto.

Tiesas plēnums imunitāti var atņemt. Ja lēmums attiecas uz Vispārējās tiesas vai specializētās tiesas locekli, Tiesa lemj pēc apspriešanās ar attiecīgo tiesu.

Ja tiesnesim atņem imunitāti un pret viņu ierosina kriminālllietu, katrā attiecīgā dalībvalstī viņu var tiesāt tikai tāda tiesa, kuras kompetencē ir tiesāt attiecīgās valsts augstākos tiesnešus.

11. līdz 14. pants un 17. pants Protokolā par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā attiecas uz Eiropas Savienības Tiesas tiesnešiem, ģenerāladvokātiem, sekretāru un referentu palīgiem, neskarot šā panta iepriekšējās daļās izklāstītos noteikumus par tiesnešu imunitāti pret tiesvedību.

4. pants

Tiesneši nedrīkst būt politiskos vai valsts pārvaldes amatos.

Viņi nedrīkst uzņemties algotu vai nealgotu darbu, ja vien Padome ar vienkāršu balsu vairākumu izņēmuma kārtā nav ļāvusi to darīt.

Stājoties amatā, tiesneši svinīgi solās tiklab amata pilnvaru laikā, kā pēc tam pildīt pienākumus, ko uzliek šis amats, jo īpaši pienākumu izturēties godīgi un apdomīgi, pēc amata pilnvaru beigām pieņemot dažus amatus un priekšrocības.

Visas neskaidrības šajā sakarā izšķir ar Tiesas lēmumu. Ja lēmums attiecas uz Vispārējās tiesas vai specializētās tiesas locekli, Tiesa lemj pēc apspriešanās ar attiecīgo tiesu.

5. pants

Izņemot parastu nomaiņu vai nāves gadījumu, tiesneša pienākumi beidzas, viņam atkāpjoties no amata.

Ja tiesnesis atkāpjas no amata, viņš Tiesas priekšsēdētājam iesniedz atlūgumu, kas jānodod Padomes priekšsēdētājam. Pēc šāda paziņojuma tiesneša amata vieta ir brīva.

Tiesnesis turpina pildīt amata pienākumus, kamēr pēctecis viņu nomaina, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 6. pants.

6. pants

Tiesnesi var atlaist no amata vai atņemt viņam tiesības uz pensiju vai citām priekšrocībām tikai tad, ja pēc vienprātīga Tiesas tiesnešu un ģenerāladvokātu atzinuma tiesnesis vairs neatbilst vajadzīgajiem nosacījumiem vai nepilda amata pienākumus. Attiecīgais tiesnesis šādās apspriedēs nepiedalās. Ja attiecīgais tiesnesis ir Vispārējās tiesas vai specializētās tiesas loceklis, Tiesa lemj pēc apspriešanās ar attiecīgo tiesu.

Tiesas sekretārs Tiesas lēmumu dara zināmu Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam un Komisijas priekšsēdētājam, kā arī paziņo to Padomes priekšsēdētājam.

Gadījumā, ja nolemts kādu tiesnesi atlaist no amata, pēc šāda paziņojuma tiesneša amata vieta ir brīva.

7. pants

Tiesnesi, kam jāaizstāj Tiesas loceklis, kura amata pilnvaru laiks nav beidzies, ieceļ uz viņa priekšteča atlikušo pilnvaru laiku.

8. pants

Noteikumi, kas ietverti 2. līdz 7. pantā, attiecas uz ģenerāladvokātiem.

II SADAĻA
TIESAS UZBŪVE

9. pants

Ik pēc trijiem gadiem daļēji nomainot tiesnešus, nomaina četrpadsmit tiesnešus.

Ik pēc trijiem gadiem daļēji nomainot ģenerāladvokātus, katrā reizē nomaina četrus ģenerāladvokātus.

9.a pants

Tiesneši no sava vidus uz trijiem gadiem ievēlē Tiesas priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku. Viņus šajā amatā var ievēlēt atkārtoti.

Priekšsēdētāja vietnieks palīdz priekšsēdētājam saskaņā ar reglamentā paredzētajiem nosacījumiem. Viņš aizstāj priekšsēdētāju, ja pēdējais nevar piedalīties vai ja priekšsēdētāja amats ir brīvs.

10. pants

Tiesas sekretārs Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

11. pants

Tiesa organizē sekretāra aizvietošanu gadījumā, ja viņš nevar ierasties Tiesā.

12. pants

Lai Tiesa varētu darboties, tai piesaista ierēdņus un citus darbiniekus. Viņi ir pakļauti Tiesas sekretāram priekšsēdētāja vadībā.

13. pants

Pēc Tiesas lūguma Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru var paredzēt referenta palīgu iecelšanu un pieņemt noteikumus, kas reglamentē viņu pienākumus. Referenta palīgiem saskaņā ar reglamentu var uzdot piedalīties Tiesā izskatāmo lietu izmeklēšanā un sadarboties ar tiesnesi referentu.

Referenta palīgus izraugās no tādu personu vidus, kuru neatkarība nav apšaubāma un kam ir vajadzīgā juridiskā kvalifikācija; viņus ieceļ Padome ar vienkāršu balsu vairākumu. Referenta palīgi Tiesas priekšā zvēr pildīt pienākumus objektīvi un apzinīgi un ievērot Tiesas apspriežu slepenību.

14. pants

Tiesnešiem, ģenerāladvokātiem un sekretāram ir jābūt dzīvesvietai tur, kur atrodas Tiesas mītne.

15. pants

Tiesa strādā bez pārtraukuma. Tiesas oficiālās brīvdienas nosaka Tiesa, pienācīgi ievērojot savas darba vajadzības.

16. pants

Tiesa veido specializētās tiesas, kurās ir trīs un pieci tiesneši. Tiesneši no sava vidus ievēlē specializēto tiesu priekšsēdētājus. To specializēto tiesu priekšsēdētājus, kurās ir pieci tiesneši, ievēlē uz trijiem gadiem. Viņus vienreiz var ievēlēt atkārtoti.

Virspalātā ir piecpadsmit tiesneši. Tās priekšsēdētājs ir Tiesas priekšsēdētājs. Virspalātas sastāvā ir arī Tiesas priekšsēdētāja vietnieks un saskaņā ar reglamentā paredzētajiem nosacījumiem – to trīs palātu priekšsēdētāji, kurās ir pieci tiesneši, un citi tiesneši.

Tiesa lietas izspriež virspalātā, ja to lūdz dalībvalsts vai Savienības iestāde, kas ir puse tiesas procesā.

Tiesas plēnums izlemj lietas, kas Tiesai iesniegtas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 228. panta 2. punktu, 245. panta 2. punktu, 247. pantu vai 286. panta 7. punktu.

Arī gadījumā, kad Tiesa uzskata, ka izskatāmā lieta ir ārkārtīgi svarīga, tā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var pieņemt lēmumu, ka lieta jāizlemj Tiesas plēnumam.

17. pants

Tiesas nolēmumi ir spēkā tikai tad, ja apspriedē piedalās nepāra skaits tās locekļu.

Nolēmumi, ko pieņem specializētās tiesas, kurās ir trīs vai pieci tiesneši, ir spēkā tikai tad, ja tos pieņem trīs tiesneši.

Virspalātas nolēmumi ir spēkā tikai tad, ja sēdē piedalās 11 tiesneši.

Tiesas plēnuma nolēmumi ir spēkā tikai tad, ja sēdē piedalās 17 tiesneši.

Ja kāds no specializētās tiesas tiesnešiem nevar piedalīties sēdē, tad saskaņā ar reglamentu viņa vietā lietas izspriešanai pieaicina citas specializētās tiesas tiesnesi.

18. pants

Tiesnesis vai ģenerāladvokāts nevar piedalīties tādas lietas izskatīšanā, kurā viņš iepriekš ir bijis pārstāvis, padomdevējs vai darbojies kā kādas puses advokāts, vai bijis pieaicināts izteikties kā tiesas, tribunāla vai izmeklēšanas komisijas loceklis, vai citā statusā.

Ja tiesnesis vai ģenerāladvokāts kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka viņam nevajadzētu piedalīties kādas lietas izspriešanā vai izskatīšanā, tad viņš par to informē priekšsēdētāju. Ja priekšsēdētājs kāda sevišķa iemesla dēļ uzskata, ka tiesnesim vai ģenerāladvokātam nevajadzētu piedalīties vai izteikt pamatotus secinājumus kādā lietā, tad viņš to dara zināmu šim tiesnesim vai ģenerāladvokātam.

Visas grūtības, kas rodas, piemērojot šo pantu, risina ar Tiesas lēmumu.

Puses nevar lūgt mainīt Tiesas vai kādas specializētās tiesas sastāvu tiesneša pilsonības dēļ vai tāpēc, ka Tiesā vai specializētajā tiesā nav tiesneša, kam būtu attiecīgās puses pilsonība.

III SADAĻA

TIESAS PROCESS

19. pants

Dalībvalstis un Savienības iestādes Tiesā pārstāv katrai lietai iecelts pārstāvis; pārstāvim var palīdzēt padomdevējs vai advokāts.

Tādā pašā veidā tiek pārstāvētas arī valstis, kas nav dalībvalstis, bet kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas puses, kā arī EEZ līgumā minētā EBTA Uzraudzības iestāde.

Citas puses jāpārstāv advokātam.

Tiesā pārstāvēt kādu pusi vai palīdzēt tai var tikai tie advokāti, kas ir tiesīgi praktizēt dalībvalstu tiesās vai to valstu tiesās, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas puses.

Šiem pārstāvjiem, padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesos, ir tiesības un imunitāte, kas vajadzīga, lai viņi varētu neatkarīgi pildīt pienākumus atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

Attiecībā uz šiem padomdevējiem un advokātiem, kas piedalās Tiesas procesos, Tiesai ir pilnvaras, ko parasti piešķir tiesām un ko paredz reglaments.

Augstskolu pasniedzējiem, kas ir to dalībvalstu pilsoņi, kuru tiesību akti dod viņiem tiesības uzstāties tiesā, ir tādas pašas tiesības Tiesā, kādas šis pants piešķir advokātiem.

20. pants

Tiesas procesam ir divas daļas: rakstiskā daļa un mutiskā daļa.

Rakstiskajā daļā pusēm un Savienības iestādēm, kuru lēmumi tiek apstrīdēti, nosūta pieteikumus, lietas izklāstus, iebildumus un apsvērumus, un atbildes, ja tādas ir, kā arī visus minētajiem dokumentiem pievienotos pamatojuma dokumentus vai to apliecinātas kopijas.

Minētos dokumentus nosūta Tiesas sekretārs tādā kārtībā un tādos termiņos, kādi paredzēti reglamentā.

Mutiskajā daļā ietilpst pārstāvju, padomdevēju un advokātu uzklausīšana, un ģenerāladvokāta izteiktie pamatotie secinājumi, kā arī liecinieku un ekspertu uzklausīšana, ja tādi ir.

Ja Tiesa uzskata, ka lieta nav saistīta ar jaunu tiesību jautājumu, tā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas var pieņemt lēmumu par to, ka lieta izlemjama bez ģenerāladvokāta pamatoto secinājumu uzklausīšanas.

21. pants

Tiesā griežas ar Tiesas sekretāram adresētu pieteikumu. Tajā jābūt iesniedzēja vārdam un pastāvīgai adresei, ziņām par parakstītāju, jānorāda persona vai personas, pret kurām pieteikums vērsts, strīda priekšmets, prasījums un īss to tiesību normu izklāsts, ar kurām tiek pamatots pieteikums.

Vajadzības gadījumā pieteikumam pievieno aktu, ko prasa atcelt, vai – Līguma par Eiropas Savienības darbību 265. pantā minētos gadījumos – dokumentāru apliecinājumu par to, kurā dienā kāda iestāde saskaņā ar minētajiem pantiem tikusi uzaicināta rīkoties. Ja šos dokumentus neiesniedz kopā ar pieteikumu, Tiesas sekretārs lūdz attiecīgo pusi tos iesniegt pieņemamā termiņā, tomēr šādā gadījumā puse nezaudē savas tiesības arī tad, ja dokumentus iesniedz pēc lietas ierosināšanai noteiktā termiņa.

22. pants

Lietās, uz kurām attiecas EAEK līguma 18. pants, Tiesā griežas, iesniedzot Tiesas sekretāram apelācijas sūdzību. Apelācijas sūdzībā norāda iesniedzēja vārdu un pastāvīgo adresi, ziņas par parakstītāju, atsauci uz pārsūdzēto lēmumu, kā arī norāda atbildētāju vārdus vai nosaukumus, strīda priekšmetu, pievieno dokumentus un īsu pamatojuma izklāstu.

Apelācijas sūdzībai pievieno apstrīdētā Arbitrāžas komitejas lēmuma apliecinātu kopiju.

Ja Tiesa apelāciju noraida, tad Arbitrāžas komitejas lēmums kļūst galīgs.

Ja Tiesa Arbitrāžas komitejas lēmumu atceļ, tad vajadzības gadījumā pēc kādas puses ierosinājuma lietu var atkal izskatīt Arbitrāžas komitejā. Arbitrāžas komiteja ievēro visus Tiesas nolēmumus par tiesību jautājumiem.

23. pants

Gadījumos, uz kuriem attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pants, attiecīgā dalībvalsts tiesa dara zināmu Tiesai savu lēmumu apturēt lietas izskatīšanu un nodot lietu Tiesai. Tiesas sekretārs šo lēmumu pēc tam paziņo pusēm, dalībvalstīm un Komisijai, kā arī Savienības iestādei vai struktūrai, kas pieņēmusi aktu, kura spēkā esamība vai interpretācija tiek apstrīdēta.

Puses, dalībvalstis, Komisija un, attiecīgā gadījumā, Savienības iestāde vai struktūra, kas pieņēmusi aktu, kura spēkā esamība vai interpretācija tiek apstrīdēta, ir tiesīga divos mēnešos pēc šāda paziņojuma iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

Gadījumos, uz kuriem attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pants, Tiesas sekretārs attiecīgās valsts tiesas lēmumu paziņo arī valstīm, kas nav dalībvalstis, bet kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas puses, kā arī EEZ līgumā minētajai EBTA Uzraudzības iestādei, kas divos mēnešos pēc šāda paziņojuma Tiesai var iesniegt lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus, ja konkrētā lieta ir saistīta ar EEZ līguma darbības jomām.

Ja nolīgums, kas attiecas uz kādu īpašu jautājumu un ko Padome noslēgusi ar vienu vai vairākām trešām valstīm, paredz, ka šīs valstis ir tiesīgas iesniegt lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus gadījumos, kad dalībvalsts tiesa vēršas pie Tiesas, lai tā sniegtu prejudiciālu nolēmumu jautājumā, uz ko attiecas nolīgums, tad attiecīgās valsts tiesas nolēmumu, kura ir šis jautājums, arī paziņo attiecīgajām trešām valstīm. Divu mēnešu laikā no šādas paziņošanas šīs valstis drīkst iesniegt Tiesai lietas izklāstu vai rakstiskus apsvērumus.

23.a pants[*]

Reglamentā var paredzēt paātrinātu procedūru un – attiecībā uz lūgumiem sniegt prejudiciālus nolēmumus attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu – steidzamības procedūru.

Tādās procedūrās procesuālo rakstu vai rakstisku apsvērumu iesniegšanai var paredzēt īsāku termiņu nekā 23. pantā noteiktais un, atkāpjoties no 20. panta ceturtās daļas, atteikties no ģenerāladvokāta secinājumiem.

Turklāt steidzamības procedūrā var paredzēt ierobežot to, kuri no 23. pantā minētajiem lietas dalībniekiem un citām ieinteresētajām personām var iesniegt procesuālus rakstus vai rakstiskus apsvērumus, un īpaši steidzamos gadījumos var atteikties no tiesvedības rakstiskās daļas.

[*] Pants iekļauts ar Lēmumu 2008/79/EK, *Euratom* (OV L 24, 29.1.2008., 42. lpp.).

24. pants

Tiesa var prasīt pusēm iesniegt visus dokumentus un darīt zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vēlamu. Jebkuru atteikumu oficiāli reģistrē.

Tiesa var arī lūgt, lai dalībvalstis un iestādes vai struktūras, kas nav puses attiecīgajā lietā, dara zināmu visu informāciju, ko Tiesa atzīst par vajadzīgu tiesvedības sakarā.

25. pants

Tiesa var jebkurai fiziskai personai, struktūrai, iestādei, komitejai vai citai organizācijai pēc pašas izvēles katrā laikā uzticēt uzdevumu sniegt eksperta atzinumu.

26. pants

Lieciniekus uzklausa atbilstīgi reglamentam.

27. pants

Ja liecinieki neierodas tiesā, Tiesai ir pilnvaras, kas parasti ir tiesām, un tā var atbilstīgi reglamentam uzlikt naudas sodus.

28. pants

Lieciniekus un ekspertus var uzklausīt pēc tam, kad viņi devuši tādu zvērestu, kāds noteikts reglamentā, vai arī tādu, kāds noteikts liecinieka vai eksperta valsts tiesību aktos.

29. pants

Tiesa var dot rīkojumu, lai lieciniekus vai ekspertus uzklausa viņu pastāvīgās dzīvesvietas tiesu iestāde.

Šo rīkojumu atbilstīgi reglamentam nosūta izpildīt kompetentai tiesu iestādei. Dokumentus, kas sagatavoti, izpildot Tiesas tiesiskās palīdzības lūgumu, saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem nosūta atpakaļ Tiesai.

Tiesa sedz izdevumus, neierobežojot tiesības vajadzības gadījumā tos piedzīt no pusēm.

30. pants

Dalībvalstis pret visiem liecinieku vai ekspertu zvēresta pārkāpumiem izturas tāpat kā tad, ja pārkāpums būtu izdarīts kādā attiecīgās dalībvalsts tiesā, kuras jurisdikcijā ir civillietas. Pēc Tiesas pieprasījuma attiecīgā dalībvalsts pret pārkāpēju ierosina lietu savā kompetentajā tiesā.

31. pants

Tiesas sēdes ir atklātas, ja vien Tiesa pēc savas ierosmes vai pēc pušu iesnieguma nopietnu iemeslu dēļ nenolemj ko citu.

32. pants

Tiesas sēžu gaitā Tiesa var uzklausīt ekspertus, lieciniekus un pašas puses. Puses var vērsties pie Tiesas tikai ar pārstāvju starpniecību.

33. pants

Visas tiesas sēdes protokolē, un protokolu paraksta priekšsēdētājs un sekretārs.

34. pants

Priekšsēdētājs sagatavo izskatāmo lietu sarakstu.

35. pants

Tiesas apspriedes ir un paliek slepenas.

36. pants

Tiesas spriedumos norāda pamatojumu, kāpēc tie pieņemti. Spriedumos norāda to tiesnešu vārdus, kuri piedalījušies apspriedēs.

37. pants

Tiesas spriedumus paraksta priekšsēdētājs un sekretārs. Tos nolasa atklātās tiesas sēdēs.

38. pants

Tiesa pieņem lēmumu par izdevumiem.

39. pants

Tiesas priekšsēdētājs saskaņā ar saīsināto tiesāšanās procedūru, kas vajadzības gadījumā var atšķirties no šo Statūtu noteikumiem un kas ir noteikta reglamentā, var pieņemt lēmumus attiecībā uz pieteikumiem par akta izpildes apturēšanu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. pantu un EAEK līguma 157. pantu, par pagaidu pasākumu noteikšanu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 279. pantu vai pieteikumus par izpildes apturēšanu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 299. panta ceturto daļu vai EAEK līguma 164. panta trešo daļu.

Pirmajā daļā minētās pilnvaras atbilstīgi reglamentā paredzētajiem nosacījumiem var īstenot Tiesas priekšsēdētāja vietnieks.

Ja priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks nevar piedalīties sēdē, to vietā stājas cits tiesnesis saskaņā ar reglamentā paredzētajiem nosacījumiem.

Priekšsēdētāja vai tiesneša, kas viņu aizstāj, lēmums ir provizorisks un nekādi neietekmē Tiesas nolēmumu par lietas būtību.

40. pants

Dalībvalstis un Savienības iestādes var iestāties lietās, ko izskata Tiesa.

Tādas pašas tiesības ir Savienības struktūrām un visām citām personām, ja tās var pierādīt savu ieinteresētību attiecībā uz Tiesai iesniegtas lietas iznākumu. Fiziskās vai juridiskās personas nevar iestāties lietās starp dalībvalstīm, lietās starp Savienības iestādēm vai lietās starp dalībvalstīm, no vienas puses, un Savienības iestādēm, no otras puses.

Neskarot šā panta otro daļu, lietās, ko izskata Tiesa, var iestāties valstis, kas nav dalībvalstis, bet ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzējas puses, kā arī EEZ līgumā minētā EBTA Uzraudzības iestāde, ja konkrētā lieta ir saistīta ar kādu no EEZ līguma darbības jomām.

Argumenti, kas ietverti pieteikumā par iestāšanos lietā, drīkst tikai atbalstīt vienas puses prasījumu.

41. pants

Ja atbildētāja puse pēc atbilstīga uzaicinājuma neiesniedz rakstiskus argumentus aizstāvībai, spriedumu attiecībā uz šo pusi pieņem aizmuguriski. Iebildumus pret spriedumu var iesniegt mēneša laikā pēc tā paziņošanas. Iebildumu iesniegšana nepārtrauc aizmuguriskā sprieduma izpildi, ja vien Tiesa nenolemj ko citu.

42. pants

Dalībvalstis, Savienības iestādes, struktūras un citas fiziskās vai juridiskās personas tādās lietās un saskaņā ar tādiem nosacījumiem, kas jānosaka reglamentā, var ierosināt lietu kā trešās personas, lai apstrīdētu Tiesas spriedumu, kas pieņemts, neuzklausot šīs personas, ja spriedums aizskar viņu tiesības.

43. pants

Ja sprieduma saturs vai piemērojuma apjoms ir neskaidrs, Tiesa to interpretē pēc tās puses vai Savienības iestādes lūguma, kura dara zināmu savu ieinteresētību šādā interpretēšanā.

44. pants

Pieteikumu pārskatīt spriedumu var iesniegt Tiesai tikai tad, ja kļūst zināms kāds fakts, kas ir būtiski svarīgs faktors, bet sprieduma pieņemšanas laikā nav bijis zināms Tiesai un pusei, kas prasa spriedumu pārskatīt.

Pārskatīšanu sāk ar Tiesas spriedumu, kas skaidri un noteikti fiksē jauno faktu un atzīst, ka būtībā tas ļauj lietu pārskatīt, un šā iemesla dēļ atzīst pieteikumu par izskatāmu.

Pieteikumu par pārskatīšanu nevar iesniegt, ja pagājuši desmit gadi pēc Tiesas sprieduma pieņemšanas dienas.

45. pants

Termiņu pagarinājumus, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu, nosaka reglaments.

Termiņam beidzoties, attiecīgā persona nezaudē savas tiesības, ja pierāda, ka pastāvējuši neparedzēti apstākļi vai *force majeure*.

46. pants

Tādas lietas pret Savienību, kuras izriet no ārpuslīgumiskām saistībām, nevar ierosināt, ja pagājuši pieci gadi pēc notikuma, kas ļāvis lietu ierosināt. Noilguma termiņu pārtrauc, ja Tiesā ir ierosināta lieta vai ja pirms šādas lietas cietusī puse iesniegusi lūgumu attiecīgajai Savienības iestādei. Pēdējā gadījumā lieta jāierosina divos mēnešos, kā tas paredzēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 263. pantā; vajadzības gadījumā piemēro Līguma par Eiropas Savienības darbību 265. panta otro daļu.

Šis pants attiecas arī uz tādām lietām pret Eiropas Centrālo Banku, kuras saistītas ar ārpuslīgumisko atbildību.

IV SADAĻA
VISPĀRĒJĀ TIESA

47. pants

9. panta pirmo daļu, 9.a, 14. un 15. pantu, 17. panta pirmo, otro, ceturto un piekto daļu un 18. pantu piemēro Vispārējai tiesai un tās locekļiem.
Šo Statūtu 3. panta ceturtā daļa, kā arī 10., 11. un 14. pants *mutatis mutandis* attiecas arī uz Vispārējās tiesas sekretāru.

48. pants

Vispārējā tiesā ir divdesmit astoņi tiesneši.

49. pants

Vispārējās tiesas locekļiem var uzdot pildīt ģenerāladvokāta pienākumus.

Ģenerāladvokāta pienākums, rīkojoties pilnīgi objektīvi un neatkarīgi, ir atklātās tiesas sēdēs izteikt pamatotus secinājumus dažās Vispārējā tiesā iesniegtās lietās, lai palīdzētu Vispārējai tiesai pildīt tās pienākumus.

Tādu lietu noteikšanas kritērijus, kā arī procedūru ģenerāladvokātu norīkošanai nosaka Vispārējās tiesas reglamentā.

Loceklis, kuram kādā lietā uzdots veikt ģenerāladvokāta pienākumu, nevar piedalīties sprieduma pieņemšanā attiecīgajā lietā.

50. pants

Vispārējā tiesa lietas izspriež specializētajās tiesas, kurās ir trīs vai pieci tiesneši. Tiesneši no sava vidus ievēlē specializēto tiesu priekšsēdētājus. To specializēto tiesu priekšsēdētājus, kurās ir pieci tiesneši, ievēlē uz trijiem gadiem. Viņus vienreiz var ievēlēt atkārtoti.

Specializēto tiesu sastāvu un lietu nodošanu tām nosaka reglaments. Dažos gadījumos, kas paredzēti reglamentā, lietas var izskatīt Vispārējās tiesas plēnums vai arī viens pats tiesnesis.

Reglamentā tāpat var paredzēt, kādos gadījumos un ar kādiem nosacījumiem Vispārējā tiesa lietas izspriež virspalātā.

51. pants

Atkāpjoties no noteikuma, kas iekļauts Līguma par Eiropas Savienības darbību 256. panta 1. punktā, Tiesa saglabā jurisdikciju lietās, kas minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību 263. un 265. pantā, kad tās ierosina kāda dalībvalsts pret:

a) Eiropas Parlamenta vai Padomes, vai abu šo iestāžu kopīgu darbību vai bezdarbību, izņemot:

– lēmumus, kurus pieņēmusi Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punkta trešo daļu,

– Padomes tiesību aktus, kas pieņemti saskaņā ar Padomes regulu par pasākumiem, lai aizsargātu tirdzniecību Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta nozīmē,

– Padomes tiesību aktus, ar kuriem Padome īsteno izpildu pilnvaras saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. panta 2. punktu;

b) Komisijas darbību vai bezdarbību saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 331. panta 1. punktu.

Tiesa saglabā jurisdikciju arī lietās, kas minētas tajos pašos pantos, kad tās ierosina Savienības iestāde pret Eiropas Parlamenta, Padomes, abu šo iestāžu kopīgu darbību vai bezdarbību, vai pret Komisiju, vai kad tās ierosina Savienības iestāde pret Eiropas Centrālās bankas darbību vai bezdarbību.

52. pants

Tiesas priekšsēdētājs un Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, savstarpēji vienojoties, pieņem nosacījumus, kā Tiesas ierēdņi un citi tās darbinieki sniedz pakalpojumus Vispārējai tiesai, lai tā varētu darboties. Daži ierēdņi vai citi darbinieki ir pakļauti Vispārējās tiesas sekretāram Vispārējās tiesas priekšsēdētāja vadībā.

53. pants

Vispārējās tiesas procesu reglamentē III sadaļa.

Vispārējās tiesas procesu precizē un papildina ar noteikumiem, kas var būt vajadzīgi un ko fiksē reglamentā. Reglamentā var būt atkāpes no 40. panta ceturtās daļas un no 41. panta, lai ņemtu vērā īpašās iezīmes, kādas ir tiesvedībai intelektuālā īpašuma jomā.

Atkāpjoties no šo Statūtu 20. panta ceturtās daļas, ģenerāladvokāts savus pamatotos secinājumus var iesniegt rakstiski.

54. pants

Ja pieteikumu vai citu Vispārējai tiesai adresētu lietas dokumentu kļūdas dēļ iesniedz Tiesas sekretāram, sekretārs to tūlīt pārsūta Vispārējās tiesas sekretāram; tāpat, ja pieteikumu vai citu Tiesai adresētu lietas dokumentu kļūdas dēļ iesniedz Vispārējās tiesas sekretāram, šis sekretārs to tūlīt pārsūta Tiesas sekretāram.

Ja Vispārējā tiesa konstatē, ka tās kompetencē nav izskatīt un izlemt lietu, kas ir Tiesas jurisdikcijā, tā nodod šo lietu Tiesai; tāpat, ja Tiesa konstatē, ka lieta ir Vispārējās tiesas jurisdikcijā, tā šo lietu nodod Vispārējai tiesai, turklāt tā nedrīkst atteikties lietu izskatīt.

Ja Tiesā un Vispārējā tiesā ir nodotas lietas, kurās ir tas pats prasījums, kurās jāizskata tas pats interpretācijas jautājums vai kurās apstrīdēta tā paša tiesību akta spēkā esamība, Vispārējā tiesa pēc pušu uzklausīšanas var atlikt lietas izskatīšanu līdz sprieduma pieņemšanai Tiesā vai, ja lieta sākta atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību 263. pantam, atteikties no jurisdikcijas, lai tādējādi ļautu Tiesai izskatīt šādas lietas. Tajos pašos gadījumos Tiesa var arī izlemt atlikt lietas izskatīšanu tajā; tādā gadījumā turpinās tiesvedība Vispārējā tiesā.

Ja kāda dalībvalsts un Savienības iestāde apstrīd to pašu tiesību aktu, Vispārējā tiesa atsakās no jurisdikcijas, lai Tiesa var lemt par šiem pieprasījumiem.

55. pants

Vispārējās tiesas galīgos lēmumus, kā arī lēmumus, kas tikai daļēji atrisina lietas būtību vai atrisina procesa jautājumus attiecībā uz kompetences trūkumu vai prasības nepieļaujamību, Vispārējās tiesas sekretārs dara zināmus visām lietā iesaistītajām pusēm, kā arī visām dalībvalstīm un Savienības iestādēm arī tādā gadījumā, ja tās nav iestājušās lietā, ko izskatījusi Vispārējā tiesa.

56. pants

Tiesā var iesniegt apelāciju divos mēnešos pēc tam, kad paziņots lēmums, ko pārsūdz, pret Vispārējās tiesas galīgajiem lēmumiem un šīs tiesas lēmumiem, kas tikai daļēji atrisina lietas būtību vai izlemj procesa jautājumus attiecībā uz kompetences trūkumu vai prasības nepieļaujamību.

Šādas apelācijas var iesniegt personas, kuru prasījumi vai iebildumi nav apmierināti vai ir apmierināti daļēji. Tomēr personas, kas iestājušās lietā un kas nav dalībvalstis un Savienības iestādes, var iesniegt apelācijas sūdzības tikai tad, ja Vispārējās tiesas lēmumi tās ietekmē tieši.

Izņemot gadījumus, kas attiecas uz domstarpībām starp Savienību un tās darbiniekiem, apelācijas var iesniegt arī dalībvalstis un Savienības iestādes, kas nav iestājušās lietā tiesvedības gaitā Vispārējā tiesā. Tādas dalībvalstis un iestādes ir tādā pašā statusā kā dalībvalstis vai iestādes, kas iestājušās lietā tiesvedībā pirmajā instancē.

57. pants

Visas personas, kuru pieteikumus par iestāšanos lietā Vispārējā tiesa noraidījusi, var iesniegt Tiesai apelāciju divās nedēļās pēc tam, kad tām darīts zināms lēmums pieteikumu noraidīt.

Attiecīgajā lietā iesaistītās puses var Tiesā pārsūdzēt visus Pirmās instance tiesas lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. pantu, 279. pantu vai 299. panta ceturto daļu vai EAEK līguma 157. pantu vai 164. panta trešo daļu, divos mēnešos pēc tam, kad šie lēmumi darīti zināmi.

Apelāciju, kas minēta šā panta pirmajās divās daļās, izskata un par to lemj saskaņā ar 39. pantā izklāstīto procedūru.

58. pants

Apelācijas sūdzības Tiesai iesniedz tikai par tiesību jautājumiem. Tās pamatojas uz to, ka Vispārējā tiesa nav bijusi kompetenta, pārkāpusi reglamentu, nelabvēlīgi ietekmējot apelācijas iesniedzēja intereses, kā arī pārkāpusi Savienības tiesību aktus.

Apelāciju nevar iesniegt tikai par izdevumu apjomu vai pusi, kurai jāsedz šie izdevumi.

59. pants

Ja iesniegta apelācija pret Vispārējās tiesas lēmumu, lietas izskatīšanai Tiesā ir rakstiskā daļa un mutiskā daļa. Saskaņā ar reglamentu pēc ģenerāladvokāta un pušu uzklausīšanas Tiesa var atteikties no mutiskās daļas.

60. pants

Neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. un 279. pantu un EAEK līguma 157. pantu, apelācijas iesniegšana neaptur attiecīgā akta piemērošanu.

Atkāpjoties no Līguma par Eiropas Savienības darbību 280. panta, Vispārējās tiesas lēmumi, kas pasludina regulas par spēkā neesošām, tomēr stājas spēkā tikai pēc tam, kad beidzies šo Statūtu 56. panta pirmajā daļā minētais termiņš vai, ja šajā termiņā iesniegta apelācija, tad pēc tam, kad apelācija noraidīta, tomēr neierobežojot puses tiesības griezties Tiesā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. un 279. pantu un EAEK līguma 157. pantu, lai apturētu to regulu darbību, kuras pasludinātas par spēkā neesošām, vai lai lūgtu lemt par kādu citu pagaidu pasākumu.

61. pants

Ja apelācija ir pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas lēmumu. Tā var pati pieņemt galīgo spriedumu attiecīgā lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma pieņemšanai Vispārējā tiesā.

Ja lietu nodod atpakaļ Vispārējai tiesai, tai ir saistoši Tiesas lēmumi par tiesību jautājumiem.

Ja ir pamatota apelācija, ko iesniedz dalībvalsts vai Savienības iestāde, kas nav iestājusies lietā tiesvedības gaitā Vispārējā tiesā, tad Tiesa, ja uzskata to par vajadzīgu, nosaka, kuras no atceltā Vispārējās tiesas lēmuma sekām tā uzskata par galīgām attiecībā uz lietā iesaistītām pusēm.

62. pants

Gadījumos, kas paredzēti Līguma par Eiropas Savienības darbību 256. panta 2. un 3. punktā, ja pirmais ģenerāladvokāts uzskata, ka ir nopietni apdraudēta Savienības tiesību vienotība vai konsekvence, viņš Tiesai var ierosināt pārskatīt Vispārējās tiesas lēmumu.

Tāds ierosinājums jāiesniedz viena mēneša laikā pēc Vispārējās tiesas lēmuma pieņemšanas. Viena mēneša laikā pēc tam, kad saņemts pirmā ģenerāladvokāta ierosinājums, Tiesa lemj, vai lēmumu pārskatīs vai ne.

62.a pants

Jautājumus, uz kuriem attiecas pārskatīšana, Tiesa izskata atbilstoši ārkārtas procedūrai, pamatojoties uz dokumentāciju, ko nodevusi Vispārējā tiesa.

Šo Statūtu 23. pantā paredzētās ieinteresētās personas, kā arī – gadījumos, uz ko attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 256. panta 2. punkts – Vispārējās tiesas tiesvedībā iesaistītās puses ir tiesīgas šim nolūkam noteiktā termiņā iesniegt Tiesai rakstiskus izklāstus vai apsvērumus par jautājumiem, uz kuriem attiecas pārskatīšana.

Tiesa var lemt par mutiskās daļas sākšanu pirms lēmuma pieņemšanas.

62.b pants

Gadījumos, uz ko attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 256. panta 2. punkts, neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. un 279. pantu, pārskatīšanas pieteikumam un lēmumam par pārskatīšanas procedūras sākšanu nav apturoša efekta. Ja Tiesa konstatē, ka Vispārējās tiesas lēmums apdraud Savienības tiesību vienotību un konsekvenci, tā lietu nodod atkārtotai izskatīšanai Vispārējai tiesai, kam ir saistoši Tiesas konstatētie tiesību jautājumi; Tiesa var norādīt tās Vispārējās tiesas lēmuma sekas, kuras attiecībā uz tiesvedībā iesaistītām pusēm jāuzskata par galīgām. Ja tomēr, ņemot vērā pārskatīšanas rezultātu, lietas iznākuma pamatā ir konstatētie fakti, uz kuriem pamatojas Vispārējās tiesas lēmums, Tiesa pieņem galīgo lēmumu.

Gadījumos, kas paredzēti Līguma par Eiropas Savienības darbību 256. panta 3. punktā, ja nav pārskatīšanas pieteikuma vai lēmuma par pārskatīšanas procedūras sākšanu, Vispārējās tiesas sniegtā atbilde vai atbildes uz tai iesniegtajiem jautājumiem stājas spēkā pēc to termiņu beigām, kas šim nolūkam noteikti 62. panta otrajā daļā. Ja sāk pārskatīšanas procedūru, tad atbilde vai atbildes, uz ko attiecas pārskatīšana, stājas spēkā pēc minētās procedūras pabeigšanas, ja vien Tiesa nelemj citādi. Ja Tiesa konstatē, ka Vispārējās tiesas lēmums apdraud Savienības tiesību vienotību vai konsekvenci, Tiesas sniegtā atbilde uz jautājumiem, uz kuriem attiecas pārskatīšana, aizstāj Vispārējās tiesas atbildi.

IV.A SADAĻA
SPECIALIZĒTĀS TIESAS

62.c pants

Noteikumi, kas attiecas uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 257. pantā paredzēto specializēto tiesu kompetenci, sastāvu, organizāciju un procedūru, ir izklāstīti šo Statūtu pielikumā.

Eiropas Parlaments un Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 257. pantu specializētās tiesas var papildināt ar aizstājējtiesnešiem, lai aizstātu tiesnešus prombūtnē, kuri ilglaicīgi nevar piedalīties lietu izskatīšanā, lai arī viņu stāvoklis tomēr nav uzskatāms par pilnīgu invaliditāti. Šādā gadījumā Eiropas Parlaments un Padome paredz nosacījumus, ar kuriem tiek iecelti aizstājējtiesneši, viņu tiesības un pienākumus, sīki izstrādātus noteikumus, atbilstīgi kuriem viņi veic savus pienākumus, un apstākļus, kādos viņi beidz tos pildīt.

V SADAĻA
NOBEIGUMA NOTEIKUMI

63. pants

Tiesas reglaments un Vispārējās tiesas reglaments ietver noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu un vajadzības gadījumā papildinātu šos Statūtus.

64. pants

Noteikumus, kas reglamentē valodu lietojumu Eiropas Savienības Tiesā, nosaka ar regulu, ko Padome pieņem ar vienprātīgu lēmumu. Šo regulu pieņem vai nu pēc Tiesas lūguma, iepriekš apspriežoties ar Komisiju un Eiropas Parlamentu, vai arī pēc Komisijas priekšlikuma, iepriekš apspriežoties ar Tiesu un Eiropas Parlamentu.

Kamēr nav pieņemti iepriekš minētie noteikumi, turpina piemērot tos valodu lietošanas noteikumus, kas paredzēti Tiesas reglamentā un Vispārējās tiesas reglamentā. Atkāpjoties no Līguma par Eiropas Savienības darbību 253. un 254. panta, minētos noteikumus var grozīt vai atcelt tikai ar Padomes vienprātīgu apstiprinājumu.

I PIELIKUMS

EIROPAS SAVIENĪBAS CIVILDIENESTA TIESA

1. pants

Eiropas Savienības Civildienesta tiesas (še turpmāk "Civildienesta tiesa") kompetencē ir pirmajā instancē izskatīt domstarpības starp Savienību un tās darbiniekiem, kas minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību 270. pantā, tostarp domstarpības starp visām struktūrām vai aģentūrām un to darbiniekiem, attiecībā uz kuriem Eiropas Savienības Tiesai piešķirta jurisdikcija.

2. pants

1. Civildienesta tiesā ir septiņi tiesneši. Ja Tiesa to lūdz, Padome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, var palielināt tiesnešu skaitu.

Tiesnešus ieceļ uz sešiem gadiem. Tiesnešus, kas atstāj amatu, var iecelt amatā atkārtoti.

Visas brīvās amata vietas aizpilda, uz sešiem gadiem ieceļot jaunu tiesnesi.

2. Aizstājējtiesnešus ieceļ papildus 1. punkta pirmajā daļā minētajiem tiesnešiem, lai aizstātu tiesnešus prombūtnē, kuri ilglaicīgi nevar piedalīties lietu izskatīšanā, lai arī viņu stāvoklis tomēr nav uzskatāms par pilnīgu invaliditāti.

3. pants

1. Tiesnešus ieceļ Padome saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 257. panta ceturto daļu pēc apspriešanās ar šajā pantā paredzēto komiteju. Ieceļot tiesnešus, Padome nodrošina Civildienesta tiesas sastāva līdzsvarotību, lai tajā būtu pārstāvēti dalībvalstu pilsoņi no ģeogrāfiski pēc iespējas plašākas teritorijas, ņemot vērā arī valstu tiesību sistēmu pārstāvību.

2. Jebkura persona, kas ir Savienības pilsonis un kas atbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību 257. panta ceturtajā daļā ietvertajiem nosacījumiem, var iesniegt pieteikumu. Padome pēc Tiesas ieteikuma paredz nosacījumus un procedūras, kas reglamentē šādu pieteikumu iesniegšanu un apstrādi.

3. Izveido komiteju, kurā ir septiņas personas, ko izraugās no bijušiem Tiesas un Vispārējās tiesas locekļiem un juristiem ar atzītu kompetenci. Komitejas locekļus un darbības noteikumus nosaka Padome pēc Tiesas priekšsēdētāja ieteikuma.

4. Komiteja sniedz atzinumu par kandidātu piemērotību pildīt Civildienesta tiesas tiesnešu pienākumus. Komiteja atzinumam pievieno to kandidātu sarakstu, kuriem ir vispiemērotākā augstos amatos gūta darba pieredze. Sarakstā iekļauj vismaz divas reizes vairāk kandidātu, nekā Padomei jāieceļ tiesnešu.

4. pants

1. Tiesneši no sava vidus ievēlē Civildienesta tiesas priekšsēdētāju uz trīs gadu amata pilnvaru laiku. Viņu var ievēlēt atkārtoti.

2. Civildienesta tiesa lietas izspriež specializētajās tiesās, kurās ir trīs tiesneši. Dažos reglamentā paredzētos gadījumos tā var lietas izspriest plēnumā vai specializētajā tiesā, kurā ir pieci tiesneši vai arī tikai viens tiesnesis.

3. Civildienesta tiesas priekšsēdētājs vada plēnumu un specializēto tiesu, kurā ir pieci tiesneši. To specializēto tiesu priekšsēdētājus, kurās ir trīs tiesneši, izraugās saskaņā ar 1. punktu. Ja Civildienesta tiesas priekšsēdētāju norīko specializētajā tiesā, kurā ir trīs tiesneši, viņš ir šīs specializētās tiesas priekšsēdētājs.

4. Plēnuma kompetenci un kvorumu, kā arī specializēto tiesu sastāvu un lietu nodošanu tām nosaka reglaments.

5. pants

Civildienesta tiesai un tās locekļiem piemēro Eiropas Savienības Tiesas statūtu 2. līdz 6. pantu, 14. un 15. pantu, 17. panta pirmo, otro un piekto daļu un 18. pantu.

Statūtu 2. pantā minēto zvērestu nodod Tiesas priekšā, un Statūtu 3., 4. un 6. pantā minētos lēmumus Tiesa pieņem pēc apspriešanās ar Civildienesta tiesu.

6. pants

1. Civildienesta tiesai palīdz Tiesas un Vispārējās tiesas administratīvie departamenti. Tiesas priekšsēdētājs vai, attiecīgos gadījumos, Vispārējās tiesas priekšsēdētājs, vienojoties ar Civildienesta tiesas priekšsēdētāju, paredz nosacījumus, kā Tiesas vai Vispārējās tiesas ierēdņi un citi darbinieki palīdz Civildienesta tiesai, lai tā varētu darboties. Daži ierēdņi vai citi darbinieki ir pakļauti Civildienesta tiesas sekretāram tiesas priekšsēdētāja vadībā.

2. Civildienesta tiesa ieceļ sekretāru un pieņem noteikumus, kas reglamentē viņa pienākumus. Eiropas Savienības Tiesas statūtu 3. panta ceturtā daļa, kā arī 10., 11. un 14. pants attiecas uz tiesas sekretāru.

7. pants

1. Civildienesta tiesas procesu reglamentē Eiropas Savienības Tiesas statūtu III sadaļa, izņemot to 22. un 23. pantu. Reglamentā ietver turpmākus un sīkāk izstrādātus noteikumus, kas var izrādīties vajadzīgi.

2. Civildienesta tiesai piemēro noteikumus par valodu lietojumu Vispārējā tiesā.

3. Procedūras rakstiskā daļa sastāv no pieteikuma un aizstāvības argumentu izklāsta iesniegšanas, ja vien Civildienesta tiesa nepieņem lēmumu, ka ir vajadzīga otra rakstisku paskaidrojumu apmaiņa. Ja notiek otra apmaiņa, Civildienesta tiesa ar pušu piekrišanu var pieņemt lēmumu spriedumu pasludināt bez mutiskās daļas.

4. Visās procedūras daļās, tostarp pieteikuma iesniegšanas laikā, Civildienesta tiesa var izskatīt iespējas izšķirt domstarpības ar izlīgumu un var veicināt izlīgumu.

5. Civildienesta tiesa pieņem lēmumus par tiesas izdevumiem. Ievērojot īpašus reglamenta noteikumus, zaudējušai pusei piespriež atlīdzināt izdevumus, ja tiesa pieņem tādu lēmumu.

8. pants

1. Ja pieteikumu vai citu Civildienesta tiesai adresētu lietas dokumentu kļūdas dēļ iesniedz Tiesas vai Vispārējās tiesas sekretāram, šis sekretārs to tūlīt pārsūta Civildienesta tiesas sekretāram. Tāpat, ja pieteikumu vai citu Tiesai vai Vispārējai tiesai adresētu lietas dokumentu kļūdas dēļ iesniedz Civildienesta tiesas sekretāram, šis sekretārs to tūlīt pārsūta Tiesas vai Vispārējās tiesas sekretāram.

2. Ja Civildienesta tiesa konstatē, ka tās kompetencē nav izskatīt un izlemt lietu, kas ir Tiesas vai Vispārējās tiesas jurisdikcijā, tā nodod šo lietu Tiesai vai Vispārējai tiesai. Tāpat, ja Tiesa vai Vispārējā tiesa konstatē, ka lieta ir Civildienesta tiesas jurisdikcijā, tiesa, kurai sākotnēji nodota šī lieta, nodod to Civildienesta tiesai, un tā nedrīkst atteikties lietu izskatīt.

3. Ja Civildienesta tiesā un Vispārējā tiesā nodotas lietas, kurās jāizskata viens un tas pats interpretācijas jautājums vai kurās apstrīdēta viena un tā paša akta spēkā esamība, Civildienesta tiesa pēc pušu uzklausīšanas var atlikt lietas izskatīšanu, līdz Vispārējā tiesa pieņem spriedumu.

   Ja Civildienesta tiesā un Vispārējā tiesā ir nodotas lietas, kurās ir viens un tas pats prasījums, Civildienesta tiesa atsakās izskatīt lietu, lai Vispārējā tiesa varētu lemt šajās lietās.

9. pants

Vispārējā tiesā var iesniegt apelāciju divos mēnešos pēc tam, kad paziņots pārsūdzamais lēmums, pret Civildienesta tiesas galīgajiem lēmumiem un tādiem tiesas lēmumiem, kas tikai daļēji atrisina lietas būtību vai izlemj procesa jautājumus attiecībā uz kompetences trūkumu vai prasības nepieļaujamību.

Šādas apelācijas var iesniegt personas, kuru prasījumi vai iebildumi nav apmierināti vai ir apmierināti daļēji. Tomēr personas, kas iestājušās lietā un kas nav dalībvalstis vai Savienības iestādes, var iesniegt apelācijas tikai tad, ja Civildienesta tiesas lēmumi tās ietekmē tieši.

10. pants

1. Visas personas, kuru pieteikumus par iestāšanos lietā Civildienesta tiesa ir noraidījusi, var iesniegt apelāciju Vispārējai tiesai divās nedēļās pēc tam, kad tām darīts zināms lēmums pieteikumu noraidīt.

2. Attiecīgajā lietā iesaistītās puses var Vispārējā tiesā pārsūdzēt visus Civildienesta tiesas lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. pantu, 279. pantu vai 299. panta ceturto daļu vai EAEK līguma 157. pantu vai 164. panta trešo daļu, divos mēnešos pēc tam, kad šie lēmumi darīti zināmi.

3. Vispārējās tiesas priekšsēdētājs ar saīsināto tiesāšanās procedūru, kas vajadzības gadījumā var atšķirties no dažiem šajā pielikumā iekļautajiem noteikumiem un kas ir noteikta Vispārējās tiesas reglamentā, var pieņemt lēmumus par apelācijām, kas paredzēti 1. un 2. punktā.

11. pants

1. Apelācijas Vispārējai tiesai iesniedz tikai par tiesību jautājumiem. Tās pamato ar to, ka Civildienesta tiesai nav bijis jurisdikcijas kādā jautājumā, tā pārkāpusi savu reglamentu, nelabvēlīgi ietekmējot apelācijas iesniedzēja intereses, kā arī pārkāpusi Savienības tiesību aktus.

2. Apelāciju nevar iesniegt tikai par izdevumu apjomu vai pusi, kurai jāsedz šie izdevumi.

12. pants

1. Neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 278. un 279. pantu un EAEK līguma 157. pantu, apelācijas iesniegšana Vispārējai tiesai neaptur attiecīgā akta piemērošanu.

2. Ja iesniegta apelācija pret Civildienesta tiesas lēmumu, lietas izskatīšanai Vispārējā tiesā ir rakstiskā daļa un mutiskā daļa. Vispārējā tiesa saskaņā ar reglamentā ietvertajiem nosacījumiem pēc pušu uzklausīšanas var atteikties no mutiskās daļas.

13. pants

1. Ja apelācija ir pamatota, Vispārējā tiesa atceļ Civildienesta tiesas lēmumu un pati pieņem spriedumu attiecīgā lietā. Tā nodod lietu atpakaļ sprieduma pieņemšanai Civildienesta tiesā gadījumos, ja tiesvedības apstākļi neļauj Tiesai nākt klajā ar lēmumu.

2. Ja lietu nodod atpakaļ Civildienesta tiesai, tai ir saistošs Vispārējās tiesas lēmums par tiesību jautājumiem.

PROTOKOLS
PAR SAVIENĪBAS IESTĀŽU, DAŽU STRUKTŪRU,
ORGANIZĀCIJU UN STRUKTŪRVIENĪBU ATRAŠANĀS VIETU

DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJI,

ŅEMOT VĒRĀ Līguma par Eiropas Savienības darbību 341. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 189. pantu,

ATGĀDINOT UN APSTIPRINOT 1965. gada 8. aprīļa lēmumu un neskarot turpmākus lēmumus par iestāžu, organizāciju un struktūrvienību atrašanās vietu,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

Vienīgais pants

a) Eiropas Parlaments atrodas Strasbūrā, kur notiek 12 ikmēneša plenārsēdes, to skaitā budžeta sēde. Papildu plenārsēdes notiek Briselē. Eiropas Parlamenta komitejas sanāk Briselē. Eiropas Parlamenta Ģenerālsekretariāts un tā struktūrvienības paliek Luksemburgā.

b) Padome atrodas Briselē. Aprīlī, jūnijā un oktobrī Padomes sēdes notiek Luksemburgā.

c) Komisija atrodas Briselē. Struktūrvienības, kas minētas 1965. gada 8. aprīļa lēmuma 7., 8. un 9. pantā, izvieto Luksemburgā.

d) Eiropas Savienības Tiesas sēdeklis ir Luksemburgā.

e) Revīzijas palāta atrodas Luksemburgā.

f) Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atrodas Briselē.

g) Reģionu komiteja atrodas Briselē.

h) Eiropas Investīciju banka atrodas Luksemburgā.

i) Eiropas Centrālā banka atrodas Frankfurtē.

j) Eiropas Policijas birojs (Eiropols) atrodas Hāgā.

PROTOKOLS
PAR PRIVILĒĢIJĀM UN IMUNITĀTI EIROPAS SAVIENĪBĀ

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

ŅEMOT VĒRĀ to, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 343. pantu un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma, saīsinājumā – "EAEK", 191. pantu Eiropas Savienībai un EAEK dalībvalstīs ir privilēģijas un imunitāte, kas vajadzīga, lai pildītu to uzdevumus,

IR VIENOJUŠĀS par šādu noteikumu, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam.

I nodaļa
Eiropas Savienības īpašums, līdzekļi,
aktīvi un darbības

1. pants

Savienības telpas un ēkas ir neaizskaramas. Tajās nevar izdarīt kratīšanu, tās nevar rekvizēt, konfiscēt vai ekspropriēt. Uz Savienības īpašumu un aktīviem bez Tiesas atļaujas nevar attiecināt nekādus administratīvus vai juridiskus piespiedu pasākumus.

2. pants

Savienības arhīvi ir neaizskarami.

3. pants

Savienība, tās aktīvi, ieņēmumi un citi īpašumi ir atbrīvoti no visiem tiešajiem nodokļiem.

Ja vien tas iespējams, dalībvalstu valdības veic attiecīgus pasākumus, lai atlaistu vai atlīdzinātu netiešo nodokļu vai tirdzniecības nodokļu summas, kas iekļautas kustama vai nekustama īpašuma cenā, ja Savienība savai oficiālai lietošanai izdara lielus pirkumus, kuru cenā ietilpst šādi nodokļi. Šos noteikumus tomēr nepiemēro tā, lai to darbība Savienībā izkropļotu konkurenci.

Nekādus izņēmumus neparedz nodokļiem un nodevām, kas ir maksājumi par sabiedriskiem pakalpojumiem.

4. pants

Savienība ir atbrīvota no visiem muitas nodokļiem, importa un eksporta aizliegumiem un ierobežojumiem attiecībā uz tās oficiālai lietošanai paredzētu priekšmetu importu un eksportu; tajā valstī, kur šādi priekšmeti ievesti, tos var atsavināt par atlīdzību vai bez atlīdzības tikai saskaņā ar nosacījumiem, ko apstiprinājusi attiecīgās valsts valdība.

Savienība ir atbrīvota arī no visiem muitas nodokļiem un visiem importa un eksporta aizliegumiem un ierobežojumiem attiecībā uz tās publikācijām.

II nodaļa

Saziņa un ceļošanas atļaujas

5. pants

(bijušais 6. pants)

Katrā dalībvalstī Savienības iestāžu oficiālai saziņai un visu dokumentu sūtījumiem ir tāds pats statuss, kādu šī valsts piešķir diplomātiskām pārstāvniecībām.

Savienības iestāžu oficiālo korespondenci un citu oficiālu saziņu necenzē.

6. pants

(bijušais 7. pants)

Savienības iestāžu locekļiem un darbiniekiem šo iestāžu vadītāji var izsniegt ceļošanas atļaujas Padomes ar vienkāršu balsu vairākumu noteiktā formā, ko dalībvalstu iestādes atzīst par derīgiem ceļošanas dokumentiem. Šīs ceļošanas atļaujas izdod ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem saskaņā ar nosacījumiem, kas ietverti Savienības Civildienesta noteikumos un Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtībā.

Komisija var noslēgt nolīgumus par to, lai šīs ceļošanas atļaujas atzītu par derīgiem ceļošanas dokumentiem trešo valstu teritorijā.

III nodaļa

Eiropas Parlamenta locekļi

7. pants

(bijušais 8. pants)

Eiropas Parlamenta locekļiem, kas dodas uz Eiropas Parlamenta sanāksmes vietu vai prom no tās, nepiemēro nekādus administratīvus vai citādus brīvas pārvietošanās ierobežojumus.

Eiropas Parlamenta locekļiem attiecībā uz muitām un valūtas kontroli:

a) viņu valstu valdības piešķir tādas pašas iespējas kā augstākajiem ierēdņiem, kas dodas uz ārzemēm pildīt īslaicīgus oficiālus uzdevumus;

b) citu valstu valdības piešķir tādas pašas iespējas kā ārvalstu valdību pārstāvjiem, kas pilda īslaicīgus oficiālus uzdevumus.

8. pants

(bijušais 9. pants)

Attiecībā uz Eiropas Parlamenta locekļiem nevar veikt izmeklēšanas darbības, viņus aizturēt vai uzsākt tiesvedību sakarā ar viedokli, ko viņi pauduši, vai balsojumu, ko viņi veikuši, pildot pienākumus.

9. pants

(bijušais 10. pants)

Eiropas Parlamenta sesijās tā locekļiem ir:

a) savā valstī – imunitāte, ko piešķir attiecīgās valsts parlamenta locekļiem;

b) visās citās dalībvalstīs – imunitāte attiecībā uz aizturēšanu un tiesvedību.

Imunitāte tāpat attiecas uz Eiropas Parlamenta locekļiem, kamēr viņi dodas uz Eiropas Parlamenta sanāksmes vietu un prom no tās.

Ja Eiropas Parlamenta locekli aiztur pārkāpuma izdarīšanas laikā, viņš nevar atsaukties uz imunitāti, un tā neliedz Eiropas Parlamentam izmantot tiesības kādam no tā locekļiem atņemt imunitāti.

IV nodaļa

Dalībvalstu pārstāvji, kas piedalās

Eiropas Savienības iestāžu darbā

10. pants

(bijušais 11. pants)

Dalībvalstu pārstāvjiem, kas piedalās Savienības iestāžu darbā, viņu padomdevējiem un tehniskiem ekspertiem, veicot pienākumus, kā arī dodoties uz sanāksmes vietu un prom no tās, ir parastās privilēģijas, imunitāte un atvieglojumi.

Šis pants attiecas arī uz Savienības padomdevēju struktūru locekļiem.

V nodaļa

Eiropas Savienības ierēdņi un

pārējie darbinieki

11. pants

(bijušais 12. pants)

Neatkarīgi no pilsonības Savienības ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem visās dalībvalstīs

a) saskaņā ar Līgumu noteikumiem, kas, no vienas puses, attiecas uz ierēdņu un pārējo darbinieku atbildību attiecībā pret Savienību un, no otras puses, uz Eiropas Savienības Tiesas jurisdikciju domstarpībās starp Savienību un tās ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, ir imunitāte pret tiesvedību saistībā ar darbībām, ko viņi veikuši, pildot amata pienākumus, tostarp viņu teikto vai rakstīto. Šī imunitāte saglabājas arī tad, kad viņi beiguši pildīt amata pienākumus;

b) uz viņiem, kā arī viņu laulātajiem un apgādājamiem ģimenes locekļiem neattiecas imigrācijas ierobežojumi vai ārvalstnieku reģistrācijas formalitātes;

c) attiecībā uz naudas vai valūtas maiņas noteikumiem viņiem piešķir tādus pašus atvieglojumus, kādus parasti piešķir starptautisku organizāciju amatpersonām;

d) viņiem ir tiesības, pirmo reizi stājoties amatā, bez muitas nodokļiem attiecīgā valstī ievest savas mēbeles un sadzīves priekšmetus un tiesības bez muitas nodokļiem izvest savas mēbeles un sadzīves priekšmetus atpakaļ, beidzot pildīt pienākumus attiecīgajā valstī, jebkurā gadījumā ievērojot nosacījumus, ko par vajadzīgiem atzinusi tās valsts valdība, kurā šīs tiesības īsteno;

e) viņiem ir tiesības personiskai lietošanai bez muitas nodokļiem ievest automašīnu, kas iegādāta iepriekšējā dzīves vietā, vai arī valstī, kuras pilsoņi viņi ir, saskaņā ar noteikumiem, kas ir spēkā attiecīgās valsts vietējā tirgū, kā arī to izvest atpakaļ, nemaksājot muitas nodokļus, jebkurā gadījumā ievērojot nosacījumus, ko attiecīgās valsts valdība uzskata par vajadzīgiem.

12. pants

(bijušais 13. pants)

Savienības ierēdņi un pārējie darbinieki maksā Savienībai nodokļus no algas un citas atlīdzības, ko tiem maksā Savienība, saskaņā ar nosacījumiem un Eiropas Parlamenta un Padomes noteiktu procedūru, pieņemot regulas atbilstīgi parastajai likumdošanas procedūrai un pēc apspriešanās ar attiecīgajām iestādēm.

Viņi ir atbrīvoti no valstu nodokļiem no algas un citas atlīdzības, ko viņiem maksā Savienība.

13. pants

(bijušais 14. pants)

Piemērojot ienākumu nodokli, īpašuma nodokli un mantojuma nodokli, kā arī piemērojot starp Savienības dalībvalstīm noslēgtās konvencijas par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu, Savienības ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem, kas tikai tādēļ, lai veiktu savus pienākumus Savienības dienestā, apmetas uz dzīvi tādā dalībvalstī, kas nav valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, stājoties Savienības dienestā, gan valsts, kurā viņi faktiski dzīvo, gan valsts, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, pieņem, ka to pastāvīgā dzīvesvieta ir valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, ja tā ir Savienības dalībvalsts. Šis noteikums attiecas arī uz laulāto, ja vien viņš nav atsevišķi iesaistījies algotā darbā, un uz apgādājamiem bērniem, kas ir šajā pantā minēto personu aprūpē.

Kustams īpašums, kas pieder pirmajā panta daļā minētajām personām un atrodas tajā valstī, kurā tās uzturas, ir atbrīvots no šīs valsts mantojuma nodokļiem; lai aprēķinātu šādu nodokli, pieņem, ka šāds īpašums nodokļu uzlikšanas nolūkos atrodas valstī, kurai viņiem bijuši jāmaksā nodokļi, ievērojot trešo valstu tiesības, kā arī, iespējams, starptautiskas konvencijas attiecībā uz nodokļu dubulto uzlikšanu.

Piemērojot šo pantu, neņem vērā nevienu pastāvīgu dzīvesvietu, kas iegūta vienīgi tādēļ, lai pildītu pienākumus citās starptautiskās organizācijās.

14. pants

(bijušais 15. pants)

Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, pēc apspriešanās ar attiecīgajām iestādēm nosaka Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku sociālā nodrošinājuma sistēmu.

15. pants

(bijušais 16. pants)

Eiropas Parlaments un Padome, pieņemot regulas saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru, pēc apspriešanās ar attiecīgajām iestādēm nosaka to Savienības ierēdņu un pārējo darbinieku kategorijas, uz kurām pilnībā vai daļēji attiecas 11. pants, 12. panta 2. daļa un 13. pants.

Šādās kategorijās iekļautu ierēdņu un pārējo darbinieku vārdus, amata pakāpes un adreses periodiski dara zināmus dalībvalstu valdībām.

VI nodaļa

Eiropas Savienībā akreditēto trešo valstu pārstāvniecību privilēģijas un imunitāte

16. pants

(bijušais 17. pants)

Dalībvalsts, kurā ir Savienības mītne, Savienībā akreditēto trešo valstu pārstāvniecībām piešķir parasto diplomātisko imunitāti un privilēģijas.

VII nodaļa

Vispārīgi noteikumi

17. pants

(bijušais 18. pants)

Privilēģijas, imunitāti un atvieglojumus Savienības ierēdņiem un pārējiem darbiniekiem piešķir vienīgi Savienības interesēs.

Jebkurai Savienības iestādei ir jāatņem ierēdnim vai darbiniekam piešķirtā imunitāte, ja šī iestāde uzskata, ka šādas imunitātes atņemšana nav pretrunā Savienības interesēm.

18. pants

(bijušais 19. pants)

Lai piemērotu šo Protokolu, Savienības iestādes sadarbojas ar attiecīgo dalībvalstu atbildīgajām iestādēm.

19. pants

(bijušais 20. pants)

Šā Protokola 11. līdz 14. pants un 17. pants attiecas uz Eiropadomes priekšsēdētāju.

Iepriekšminētie panti attiecas arī uz Komisijas locekļiem.

20. pants

(bijušais 21. pants)

Šā Protokola 11. līdz 14. pants un 17. pants attiecas uz Eiropas Savienības Tiesas tiesnešiem, ģenerāladvokātiem, sekretāriem un referentu palīgiem, neskarot 3. panta noteikumus Protokolā par Eiropas Savienības Tiesas Statūtiem, kas saistīti ar tiesnešu un ģenerāladvokātu imunitāti pret tiesvedību.

21. pants

(bijušais 22. pants)

Šis Protokols attiecas arī uz Eiropas Investīciju banku, tās struktūru locekļiem, tās personālu un uz dalībvalstu pārstāvjiem, kas piedalās tās darbā, neskarot Protokolu par bankas Statūtiem.

Eiropas Investīciju banka turklāt, to veidojot un palielinot tās kapitālu, ir atbrīvota no jebkādiem nodokļiem vai līdzīgiem maksājumiem, kā arī no dažādām formalitātēm, kas var būt ar to saistītas valstī, kurā banka atrodas. Arī bankas darbības izbeigšanas vai bankas likvidācijas gadījumā tai neuzliek nekādus maksājumus. Visbeidzot, bankai un tās struktūru darbībām, kas veiktas saskaņā ar Statūtiem, neuzliek nekādus apgrozījuma nodokļus.

22. pants

(bijušais 23. pants)

Šis protokols attiecas arī uz Eiropas Centrālo banku, tās struktūru locekļiem un personālu, neskarot noteikumus, kas ietverti Protokolā par Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem.

Eiropas Centrālā banka turklāt ir atbrīvota no jebkādiem nodokļiem vai līdzīgiem maksājumiem gadījumā, ja palielinās tās kapitāls, un no dažādām formalitātēm, kas ar to var būt saistītas valstī, kurā ir Bankas mītne. Bankas un tās iestāžu darbībām, kas veiktas saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtiem, neuzliek nekādus apgrozījuma nodokļus.

PROTOKOLS

PAR ĪRIJAS KONSTITŪCIJAS 40.3.3. PANTU

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko pievieno Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam,

Nekādi noteikumi Līgumos, Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā, ne arī citos līgumos vai aktos, ar ko groza vai papildina minētos Līgumus, nekavē Īrijā piemērot Īrijas Konstitūcijas 40.3.3. pantu.

PROTOKOLS PAR PĀREJAS NOTEIKUMIEM

AUGSTĀS LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES,

TĀ KĀ, lai organizētu pāreju no Līgumu noteikumiem par iestādēm, kas piemērojami līdz brīdim, kad stāsies spēkā Lisabonas Līgums, uz noteikumiem, kas paredzēti minētajā Līgumā, ir nepieciešams paredzēt pārejas noteikumus,

IR VIENOJUŠĀS par šādiem noteikumiem, ko Līgumam par Eiropas Savienību, Līgumam par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam:

1. pants

Šajā protokolā vārdi "Līgumi" apzīmē Līgumu par Eiropas Savienību, Līgumu par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu.

I SADAĻA

NOTEIKUMI PAR EIROPAS PARLAMENTU

2. pants

1. Uz laikposmu, kas atlicis līdz Eiropas Parlamenta 2009.–2014. gada sasaukuma beigām, sākot no šā panta spēkā stāšanās dienas, un atkāpjoties no Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 189. panta otrās daļas un 190. panta 2. punkta un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 107. panta otrās daļas un 108. panta 2. punkta, kas bija spēkā 2009. gada jūnija Eiropas Parlamenta vēlēšanu laikā, un atkāpjoties no Līguma par Eiropas Savienību 14. panta 2. punkta pirmajā daļā noteiktā vietu skaita, esošajām 736 vietām papildus izveido šādas 18 vietas, tādējādi laikposmam līdz 2009.–2014. gada sasaukuma beigām Eiropas Parlamenta deputātu vietu skaitu provizoriski palielinot līdz 754 vietām:

Bulgārija	1	Nīderlande	1
Spānija	4	Austrija	2
Francija	2	Polija	1
Itālija	1	Slovēnija	1
Latvija	1	Zviedrija	2
Malta	1	Apvienotā Karaliste	1

2. Atkāpjoties no Līguma par Eiropas Savienību 14. panta 3. punkta, attiecīgās dalībvalstis izvirza personas, kuras ieņems papildu vietas, kas minētas 1. punktā, saskaņā ar attiecīgo dalībvalstu tiesību aktiem un ar noteikumu, ka šādas personas ir ievēlētas vispārējās tiešās vēlēšanās:

   a) *ad hoc* vispārējās tiešās vēlēšanās attiecīgā dalībvalstī atbilstīgi noteikumiem, ko piemēro Eiropas Parlamenta vēlēšanām;

   b) pamatojoties uz 2009. gada 4. līdz 7. jūnija Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultātiem; vai

   c) attiecīgās dalībvalsts parlamentam ieceļot vajadzīgo deputātu skaitu no sava vidus saskaņā ar katrā no šīm dalībvalstīm noteikto procedūru.

3. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 14. panta 2. punkta otro daļu Eiropadome pietiekami ilgu laiku pirms 2014. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām pieņem lēmumu, ar ko nosaka Eiropas Parlamenta sastāvu.

II SADAĻA
NOTEIKUMI PAR KVALIFICĒTU BALSU VAIRĀKUMU

3. pants

1. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 4. punktu tā punkta un Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 2. punkta noteikumi par kvalificēta vairākuma definīciju Eiropadomē un Padomē stājas spēkā 2014. gada 1. novembrī.

2. Laikposmā no 2014. gada 1. novembra līdz 2017. gada 31. martam, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu, Padomes loceklis var lūgt, lai lēmumu pieņem ar tādu kvalificētu balsu vairākumu, kā definēts 3. punktā. Šādā gadījumā piemēro 3. un 4. punktu.

3. Līdz 2014. gada 31. oktobrim spēkā ir turpmāk izklāstītie noteikumi, neskarot Līguma par Eiropas Savienības darbību 235. panta 1. punkta otro daļu.

Eiropadomes un Padomes lēmumiem, kam nepieciešams kvalificēts balsu vairākums, locekļu balsis vērtē šādi:

Beļģija	12
Bulgārija	10
Čehijas Republika	12
Dānija	7
Vācija	29
Igaunija	4
Īrija	7
Grieķija	12
Spānija	27
Francija	29
Horvātija	7
Itālija	29
Kipra	4
Latvija	4
Lietuva	7
Luksemburga	4
Ungārija	12
Malta	3
Nīderlande	13

Austrija	10
Polija	27
Portugāle	12
Rumānija	14
Slovēnija	4
Slovākija	7
Somija	7
Zviedrija	10
Apvienotā Karaliste	29

Gadījumos, kad saskaņā ar Līgumiem lēmums ir jāpieņem pēc Komisijas priekšlikuma, tas ir pieņemts, ja "par" ir vismaz 260 balsis, kas pārstāv locekļu vairākumu. Pārējos gadījumos lēmums ir pieņemts, ja "par" ir vismaz 260 balsis, kas pārstāv vismaz divas trešdaļas locekļu.

Ja Eiropadome vai Padome pieņem aktu ar kvalificētu balsu vairākumu, Eiropadomes vai Padomes loceklis var lūgt veikt pārbaudi, lai pārliecinātos par to, ka dalībvalstis, kas veido kvalificēto balsu vairākumu, aptver vismaz 62 % no visiem Savienības iedzīvotājiem. Ja konstatē, ka tā nav, aktu nepieņem.

4. Līdz 2014. gada 31. oktobrim gadījumos, kad saskaņā ar Līgumiem balsošanā piedalās ne visi Padomes locekļi, un īpaši gadījumos, kad ir prasīts izmantot kvalificētu balsu vairākumu, kā tas definēts atbilstīgi 238. panta 3. punktam Līgumā par Eiropas Savienības darbību, kvalificētais balsu vairākums ir tāda pati vērtēto balsu attiecība un Padomes locekļu skaita attiecība un, vajadzības gadījumā, tāda pati iesaistīto dalībvalstu iedzīvotāju attiecība, kāda noteikta šā panta 3. punktā.

III SADAĻA

NOTEIKUMI PAR PADOMES SASTĀVIEM

4. pants

Kamēr nav stājies spēkā Līguma par Eiropas Savienību 16. panta 6. punkta pirmajā daļā minētais lēmums, Padome var sanākt minētā punkta otrajā un trešajā daļā minētajos sastāvos, kā arī citos sastāvos, kas ir noteikti sarakstā, kuru apstiprina ar Vispārējo lietu Padomes pieņemtu lēmumu, to pieņemot ar vienkāršu balsu vairākumu.

IV SADAĻA

NOTEIKUMI PAR KOMISIJU, TOSTARP
PAR EIROPAS SAVIENĪBAS AUGSTO PĀRSTĀVI
ĀRLIETĀS UN DROŠĪBAS POLITIKAS JAUTĀJUMOS

5. pants

Komisijas locekļi, kas ir amatā dienā, kad stājas spēkā Lisabonas Līgums, paliek amatā līdz amata pilnvaru termiņa beigām. Tomēr dienā, kad amatā tiek iecelts Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos, beidzas amata pilnvaru termiņš Komisijas loceklim ar tādu pašu pilsonību kā Augstajam pārstāvim.

V SADAĻA

NOTEIKUMI PAR PADOMES ĢENERĀLSEKRETĀRU, AUGSTO PĀRSTĀVI KOPĒJĀS ĀRPOLITIKAS UN DROŠĪBAS POLITIKAS JAUTĀJUMOS UN PADOMES ĢENERĀLSEKRETĀRA VIETNIEKU

6. pants

Padomes ģenerālsekretāra, Augstā Pārstāvja kopējās ārpolitikas un drošības politikas jautājumos un Padomes ģenerālsekretāra vietnieka amata pilnvaru laiks beidzas dienā, kad stājas spēkā Lisabonas Līgums. Padome ieceļ ģenerālsekretāru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 240. panta 2. punktu.

V SADAĻA

NOTEIKUMI PAR PADOMDEVĒJĀM STRUKTŪRĀM

7. pants

Kamēr nav stājies spēkā Līguma par Eiropas Savienības darbību 301. pantā minētais lēmums, Ekonomikas un sociālo lietu komitejas locekļu sadalījums ir šāds:

Beļģija	12	Lietuva	9
Bulgārija	12	Luksemburga	6
Čehijas Republika	12	Ungārija	12
Dānija	9	Malta	5
Vācija	24	Nīderlande	12
Igaunija	7	Austrija	12
Īrija	9	Polija	21
Grieķija	12	Portugāle	12
Spānija	21	Rumānija	15
Francija	24	Slovēnija	7
Horvātija	9	Slovākija	9
Itālija	24	Somija	9
Kipra	6	Zviedrija	12
Latvija	7	Apvienotā Karaliste	24

8. pants

Kamēr nav stājies spēkā Līgumā par Eiropas Savienības darbību 305. punktā minētais lēmums, Reģionu komitejas locekļu sadalījums ir šāds:

Beļģija	12	Lietuva	9
Bulgārija	12	Luksemburga	6
Čehijas Republika	12	Ungārija	12
Dānija	9	Malta	5
Vācija	24	Nīderlande	12
Igaunija	7	Austrija	12
Īrija	9	Polija	21
Grieķija	12	Portugāle	12
Spānija	21	Rumānija	15
Francija	24	Slovēnija	7
Horvātija	9	Slovākija	9
Itālija	24	Somija	9
Kipra	6	Zviedrija	12
Latvija	7	Apvienotā Karaliste	24

VII SADAĻA

PAR PĀREJAS NOTEIKUMIEM ATTIECĪBĀ UZ AKTIEM, KAS PIEŅEMTI, PAMATOJOTIES UZ LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBU V UN VI SADAĻU, PIRMS STĀJĀS SPĒKĀ LISABONAS LĪGUMS

9. pants

Tādu aktu tiesiskās sekas, kurus Savienības iestādes un struktūras pieņēmušas, pamatojoties uz Līgumu par Eiropas Savienību, pirms stājās spēkā Lisabonas Līgums, paliek nemainīgas tiktāl, ciktāl minētie akti netiks atcelti, anulēti vai grozīti, piemērojot Līgumus. Tas pats attiecas uz konvencijām, kas noslēgtas starp dalībvalstīm, pamatojoties uz Līgumu par Eiropas Savienību.

10. pants

1. Kā pārejas pasākumu un saistībā ar Savienības tiesību aktiem par policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, kuri ir pieņemti pirms tam, kad ir stājies spēkā Lisabonas Līgums, iestāžu pilnvaras, minētajam Līgumam stājoties spēkā, ir šādas: Komisijas pilnvaras saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 258. pantu nav īstenojamas un Eiropas Savienības Tiesas pilnvaras saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību VI sadaļu – redakcijā, kas ir spēkā, pirms stājas spēkā Lisabonas Līgums – paliek tās pašas, arī tad, ja tās ir atzītas saskaņā ar minētā Līguma par Eiropas Savienību 35. panta 2. punktu.

2. Grozījuma izdarīšana šā panta 1. punktā minētajā tiesību aktā nozīmē, ka tajā punktā minēto iestāžu pilnvaras, kas noteiktas Līgumos un ir saistītas ar grozīto tiesību aktu, ir īstenojamas tajās dalībvalstīs, uz ko attiecas grozītais tiesību akts.

3. Katrā ziņā 1. punktā minētais pārejas pasākums zaudē spēku piecus gadus pēc tam, kad stājas spēkā Lisabonas Līgums.

4. Vēlākais sešus mēnešus pirms 3. punktā minētā pārejas laikposma beigām Apvienotā Karaliste var paziņot Padomei, ka saistībā ar 1. punktā minētajiem tiesību aktiem tā neatzīst 1. punktā minētās, Līgumos noteiktās iestāžu pilnvaras. Ja Apvienotā Karaliste nāk klajā ar tādu paziņojumu, visus 1. punktā minētos tiesību aktus Apvienotajai Karalistei beidz piemērot no 3. punktā minētā pārejas laikposma beigām. Šī punkta daļa neattiecas uz grozītiem tiesību aktiem, ko piemēro Apvienotajai Karalistei, kā minēts 2. punktā.

Padome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, var noteikt arī vajadzīgos pasākumus, kas izriet no šāda paziņojuma, kā arī vajadzīgos pārejas pasākumus. Apvienotā Karaliste nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā. Kvalificētu Padomes balsu vairākumu nosaka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 238. panta 3. punkta a) apakšpunktu.

Padome, pieņemot lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu pēc Komisijas priekšlikuma, var pieņemt arī lēmumu par to, ka Apvienotā Karaliste vajadzības gadījumā uzņemas tiešas finansiālas sekas, kas nenovēršami radušās, kad uz to beidz attiecināt tādus tiesību aktus.

5. Jebkurā laikā pēc tam Apvienotā Karaliste var paziņot Padomei vēlmi, lai uz to attiecina tiesību aktus, ko uz to vairs neattiecina saskaņā ar 4. punkta pirmo daļu. Tādā gadījumā attiecīgi piemēro attiecīgus Protokola, ar ko iekļauj Šengenas *acquis* Eiropas Savienības sistēmā, noteikumus vai Protokola par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju noteikumus par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Iestāžu pilnvaras saistībā ar šiem tiesību aktiem ir tās pašas, kas noteiktas Līgumos. Pieņemot lēmumus saskaņā ar attiecīgajiem protokoliem, Savienības iestādes un Apvienotā Karaliste cenšas atjaunot pēc iespējas plašāku Apvienotās Karalistes līdzdalību brīvības, drošības un tiesiskuma jomā pieņemtās Savienības *acquis* piemērošanā, nopietni neskarot dažādu *acquis* daļu izmantojamību un reizē respektējot to saderību.